MIRANA JARCA
NOVO MESTO

Mercator

Za najlepši čas v letu...
od 30.11. do 31.12.2000
vam predstavlja posebno novoletno ponudbo po posebno ugodnih cenah:
- *živilskih in neživilskih izdelkov*
- *igrač in okraskov za dom*
- *tekstila*
- *tehničnih izdelkov in pohištva*
- *ter izdelkov za prosti čas*

DOLENJSKI LIST

Št. 50 (2677), leto LI • Novo mesto, četrtek, 14. decembra 2000 • Cena: 220 tolarjev

23. nagrade novomeške občine

Nagrajeni inovatorji, raziskovalci in mentorji

NOVO MESTO - V mali dvorani Dolenjskega muzeja je minuli petek novomeški župan Anton Starc podelil nagrade za dosežke na področju raziskovalne in inovacijske dejavnosti v Mestni občini Novo mesto v letu 2000 ter tako dobitnikom že 23. nagrad, katere so pazljivo izbrali člani občinske Projektne skupine za raziskovalno delavnosti, izrekel priznanje za njihovo delo.

Za raziskovalno delo mladih so nagrado prejeli Alan Bizjak in Miha Lukšič iz Gimnazije Novo mesto ter Rok Markovič in Dušan Bajuk, dijaka Šolskega centra, za mentorsko delo z mladimi Rafael Kapš, Splošna bolnišnica Novo mesto, in Goran Makar iz Šolskega centra, za inovacijsko delo pa Bogdan Stanišič in Gregor Zupančič, Elektro Ljubljana, PE Elektro Novo mesto. Branko Lukšič iz Revoza, Alojz Schwenner in Anton Fink, Novoles Straža, Andrej Bajt, Podjetniški center Novo mesto, in Nevenka Lahne iz OŠ Šmarješke Toplice so dobili nagrado za inovacijsko delo, dr. Anita Mlakar in mag. Berta Kotar Jordan iz Krke pa za raziskovalno in inovacijsko delo. Nagrado za življenjsko delo je prejel primarij Jurij Cepuder iz Splošne bolnišnice Novo mesto.

Zbrane nagrajence in ostale so med drugim nagovorili direktor novomeške poslovne enote Elektra Ljubljana Gregor Božič, svetovalec na ministrstvu za znanost in tehnologijo Radovan Križman in v imenu Projektne skupine za raziskovalno dejavnost Mestne občine Novo mesto prof. dr. Miha Japelj. V priložnostnem kulturnem programu so nastopili učenci Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta.

M. Ž.

Priznanji tudi Koširju in Cerjaku

VELENJE - Fundacija Avgusta Kuharja, staroste slovenskih varnostnih tehnikov, je pred kratkim za dosežke na področju varnosti in zdravja pri delu podelila dve nagradi in 9 priznanj Avgusta Kuharja za leto 2000. Med prejemniki priznanj sta letos tudi Branko Košir, upokojeni varnostni inženir, dolgoletni predsednik dolenjskega društva varnostnih inženirjev, do upokojitve vodja oddelka varnosti v podjetju Revoz, ki zdaj predava študentom Višje strokovne strojne šole v Novem mestu, in Alojz Cerjak, varnostni inženir, zaposlen v Ekologiji-Tehnika-Elektro, s. p. Krško, sicer ustanovni član podružnice Društva varnostnih inženirjev in tehnikov v Celju in društva v Novem mestu ter avtor številnih člankov in soavtor pravilnikov in priročnikov s področja varstva pri delu.

NAGRAJENCI - Letos je nagrade za inovacijsko in raziskovalno dejavnost prejelo 15 raziskovalcev, inovatorjev in mentorjev, nagrado za življenjsko delo pa prim. Jurij Cepuder (na sliki v prvi vrsti drugi z desne). (Foto: M. Ž.)

TISOČERO LUČK ZA PRAZNIČNO VZDUŠJE - Še dober teden in začeli se bodo božično-novoletni prazniki, s katerimi se bomo, tokrat pa čisto zares, poslovili od starega tisočletja in stopili v novo. Predpraznično vzdušje je že čutiti ne samo v trgovinah, kjer je Miklavž že opravil nakupe, zdaj enaka naloga čaka Božička in dedka Mraza, ampak tudi v podobi mnogih krajev, ki so jih za praznike okrasili. Novo mesto ima še posebej praznično okrašen Glavni trg, ki bo do konca leta ponoči sijal v luči tisočerih žarnic. Zadnja dela pri osvetlitvi so opravili v ponedeljek ponoči (na sliki), ko se sicer gost mestni promet umiri in Glavni trg zadiha v nekdanji spokojnosti. (Foto: Milan Markelj)

Trimo prijazno prevzema soseda

Trimo Trebnje, d.d., že odkupil 80.000 delnic sosednjega podjetja Akripol, v kratkem pa naj bi jih še 30.000 in z več kot 50 odstotki delnic postal večinski lastnik Akripola

TREBNJE - Trimo, d.d., je v svojo dolgoročno strategijo zapisal tudi poslovne in kapitalske povezave s podjetji, ki bi dolgoročno lahko zagotovila sinergijske učinke pri obeh zainteresiranih partnerjih. V zadnjem času se je kot realna pokazala možnost še večjega poslovnega in tudi kapitalskega povezovanja firm Trimo in Akripol, d.d..

Vodstvi obeh podjetij sta ugotovili, da bi dodatno povezovanje lahko zagotovilo sinergijske učinke pri prodaji, nabavi, pri skupnem razvoju izdelkov, pri racionalizaciji poslovnih procesov in naposled tudi pri usklajevanju prostorskega plana. To so bili ključni razlogi, da je nadzorni svet Trima sprejel sklep za kapitalsko povezavo z Akripolom. V vodstvu obeh sosednjih podjetij so prepričani, da bi tako lahko zagotovili dolgoročno rast obeh podjetij, zadovoljstvo zaposlenih, delničarjev in okolja, v katerem podjetji delujeta.

"Z Akripolom delamo že vrsto let. V glavnem smo njihov kupec. Letos smo kupili doslej za približno 135 milijonov tolarjev njihovih izdelkov, predvsem so to kupole za strehe in podobno. V sodelovanju delamo določene laboratorijske preiskave, da bolje izkoristimo različno tovrstno opremo, ki jo imamo tako mi kot sosedje čez cesto. Vidimo pa tudi, kot že rečeno, številne druge možnosti sodelovanja. Z vodstvom Akripola smo se zdaj že dogovorili, da bomo skupaj sedli za mizo vsi tisti, ki pokrivamo določena področja in se dogovorili tudi že za konkretne aktivnosti v naslednjem tednu. Tudi nadzorni svet je z veseljem podprl našo idejo, da bi šli v kapitalsko povezavo z Akripolom, tako da smo odkupili tudi delež njihovih delnic. Dokončno smo odkupili približno 80.000 njihovih delnic, podpisane pa so že pogodbe še za okrog 30.000 delnic. Skupaj bo to nekaj čez 50 odstotkov delnic," je prejšnji petek povedala glavna direktorica Trima Tatjana Fink, ki je kategorično zanikala možnost, da bi ta prijazni prevzem Akripola vendarle prinesel s sabo tudi odpuščanje določenega števila delavcev. Poudarila je, da imajo ravno obratne ambicije. "Kot veste, smo v Trimu letos dodatno zaposlili 20 ljudi v marketingu, razvoju in projektivi, predvsem ljudi z višjo in visoko izobrazbo. Naš namen, tako v Trimu kot Akripolu, je širitev dejavnosti z novimi proizvodi, tako da bi ustvarili višji prihodek in dobiček, skratka, da gremo oboji razvojno naprej." Trimo ima za prodajo na tujem veliko atestov in proučili bodo, kje bi jih morda potrebovali za prodajo na zunanjih trgih še v Akripolu, kjer jih imajo tudi že precej.

P. PERC

NOVOMEŠČANI ZRUŠILI VELIKI MACCABI - Novomeški košarkarji so v četrtek zvečer v dvoran Leona Štuklja po podaljških z 89:87 premagali izraelske državne prvake in udeležence zaključnega turnirja prve četverice Fibine evrolige. Maccabi je kljub porazu ostal na prvem mestu v skupini B, Novomeščani pa so se s težko priborjenima točkama povzpeli na izvrstno šesto mesto. Takole sta v prvem polčasu Benett Davison in Dragiša Drobnjak (v belih dresih) poskušala zaustaviti 212 cm visokega belopoltega Američana Nata Huffmana, najvišjega moža izraelskega moštva. (Foto: I. Vidmar)

Berite danes

stran 7:
- *Bankrot občine zaradi Clanna?*

stran 8:
- *Osamosvojitev na levem bregu?*

stran 18:
- *Brez mamice so ostali štirje majhni otroci*

stran 19:
- *Zakaj so kočevski Nemci ostali brez domovine?*

Preventu kar trije certifikati kakovosti

MIRNA - Generalni direktor slovenjegraškega Preventa Jože Kozmus je v torek 291-članskemu podjetju Prevent SPM na Mirni, kjer izdelujejo avtomobilske sedežne prevleke za najzahtevnejše kupce, čestital za dobro delo, kar naposled potrjujejo tudi podeljeni trije certifikati za poslovanje po standardih kakovosti ISO 9001, VDA 6.1 in QS, 9000 mirnski družbi. Kozmus in direktor novomeške območne gospodarske zbornice Janko Goleš sta zatem z direktorico Preventa SPM Martino Brec prerezala trak v prenovljeni proizvodni dvorani.

Tatjana Fink: "Trimo hoče z Akripolom razvojno še naprej!"

CITROËN CENTER
CERKNICA
Podbevškova 6a, Novo mesto
tel.: 07/393 04 54, 393 04 60
Avto - BH
SAMO PRI NAS NAGRADNA IGRA SAXO

Samo še nekaj dni!
Vabljeni na zaključno žrebanje v petek, 22.12.2000, ob 15. uri.

NEVARNOST PETARD

Zabava več kot zdravje?

Marsikaj je danes drugače, kot je bilo včasih, pa je tudi s praznovanji tako. V mislih imam predvsem božično - novoletne praznike ali pa kar ves mesec december. Ljudje si zabave in veselja skorajda ne morejo več predstavljati brez petard in drugih pirotehničnih izdelkov, včasih celo strelnega orožja, čeprav so posledice pogosto zelo hude.

Ne le da ogrožamo sebe, tudi za druge nam očitno ni mar. Kako pogoste so telesne poškodbe, kot so opekline, raztrganine rok ali poškodbe oči! Že letos so se pripetile takšne nesreče. Pa tudi če se ne zgodi nič tako usodnega - z metanjem petard in raket se nekateri dobesedno izživljajo ter zastrašujejo občane, od najmlajših do najstarejših, bolnike in invalide ter nenazadnje tudi živali, da preplašene begajo sem ter tja. Nezanemarljivo je tudi onesnaževanje okolja. Uporaba pirotehničnih sredstev je sicer pri nas dovoljena med 26. decembrom in 2. januarjem, toda kaj, ko mnogi ne upoštevajo, da to ne velja za stanovanjska naselja, bližino bolnišnic, domov za ostarele, vrtcev, šol, cerkva, prevozna sredstva in sploh povsod, kjer se zbere več ljudi. Mnogo nesreč se zgodi tudi zaradi doma narejenih eksplozivnih snovi - spomnimo le na eksplozijo januarja letos v krškem stanovanjskem bloku, ko so štirje "Einsteini" končali s telesnimi poškodbami, v nevarnosti pa so bili tudi ostali stanovalci in veliko premoženje.

Policija se trudi in opozarja zlasti otroke, toda največ lahko naredimo odrasli z opozarjanjem na nevarnost in dobrim zgledom. Menda se še znamo veseliti brez petard ali vsaj ne da bi ogrožali varnosti drugih!

LIDIJA MURN

VREME

Danes in jutri bo oblačno, padavine se bodo jutri okrepile in zvečer bo dež prešel v sneg do nižin, v soboto in nedeljo pa bo delno jasno.

BPH
BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO

**** Odkupujemo delnice Telekoma po 39.000 tolarjev!***

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 07/33-42-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 07/44-60-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 07/30-56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 07/81-41-371

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

DL-50-0068420
KNJIŽNICA MIRANA JARCA NOVO MESTO
ROZMANOVA ULICA 26
8000 NOVO MESTO

ISSN 0416-2242
9 770416 224000

NAŠA ANKETA

Slovenci in Prešeren

Nekoč so v Trebnjem s silnim veseljem obesili Prešernovo sliko na zid, s katerega so predtem sneli Titovo sliko. Tako je bilo tudi drugod po domovini. Kult osebnosti je zamenjal nov kult osebnosti? Nekako ne. Prešerna doživljamo drugače. Resnica je tudi, da je Slovenija leto 2000 namenila Prešernu. Bolj ko se Prešernovo leto bliža koncu, več je (bilo pred nedavnim) prireditev v pesnikovo čast. Velik gledališki dogodek v Vrbi, slovesnost ob 200. obletnici Prešernovega rojstva v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani, dnevi odprtih vrat knjižnic, proslave številnih kulturnih in drugih društev - če izberemo samo nekaj tega - govorijo o tem, da je Prešeren "naš" človek. Prešerna Slovenci lahko imajo za svojega človeka, ker se z njim lahko enačijo v več pogledih. Nekaterim Slovencem je ljubši kip, ki ga je nedavno v Vrbi odkril predsednik Milan Kučan, mladinci iz ljubljanskega predmestja pa so naredili svoj Prešernov kip in mu v roke porinili pločevinko od piva. Marsikdo je vesel, če ima "Prešerna" (beri: tisočaka) v roki. Lahko imate zmenek pri Prešernu na tromostovju. Lahko vzkliknete skupaj s Prešernom: "Ne vrag, le sosed bo mejak!" O Prešernu in Prešernovem letu ste lahko odgovarjali v tokratni anketi Dolenjskega lista.

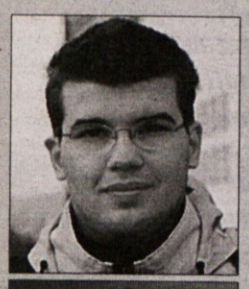

MATEJ JAGRIČ, dijak trgovske šole v Brežicah, doma iz Globokega: "Prav je, da se praznuje Prešernovo leto. Saj je bil res dober pisec pesmi, najboljši. Njegove ideje so trajne. Je legenda. Prav je, da praznujemo njegovo rojstvo in ne smrt. S Prešernovim letom smo ga dovolj obeležili."

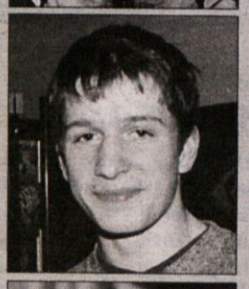

PETER BOŽIČ, dijak, doma iz Straže pri Raki: "S Prešernovim letom smo se v Sloveniji dovolj spomnili Prešerna. Tudi v šoli smo se precej učili o tem pesniku. Prešerna poznajo mladi in stari, mogoče starejši še bolj. Prav je, da je upodobljen tudi na bankovcu. Tam so slovenski pomembni ljudje in Prešeren je eden od njih. Večina znanih umetnikov šele po smrti dobi priznanje, on ga je tudi."

LAVRA FABJAN, univ. dipl. oblikovalka, iz Novega mesta: "Zadnje dni, ko se je bližala 200-letnica Prešernovega rojstva, je bilo okoli tega precej hrupa, tudi neprimernega. Prešeren je za Slovence vreden toliko, kot ga nosimo v srcih, ne toliko, kot ga in kakor ga kažejo v nadaljevanki ali tako, da njegove pesmi na nenavaden način podajajo v vesoljskih oblačilih."

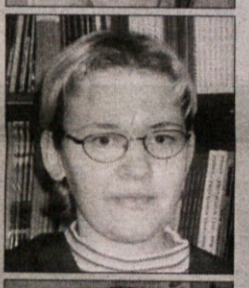

NATAŠA ŽNIDARŠIČ, prodajalka iz Kočevja: "Rada si ogledam prireditve v Šeškovem domu in koncerte v Glasbeni šoli, včasih pa obiščem tudi kakšno razstavo v Ljubljani. Čeprav je bilo letos Prešernovo leto, ni bilo nič drugače. Običajno na leto preberem 2-3 knjige in tudi letos je bilo tako. Za kaj več ni časa! Človek bi potreboval še 24 ur, da bi opravil vse, kar bi rad!"

NATAŠA ZAVRL, dijakinja 4. letnika vrtnarske šole v Novem mestu, doma z Roj pri Veliki Loki: "O Prešernovem letu nisem ničesar slišala, celo pri slovenščini ne! Slovenci niti približno nismo obeležili spomina na 200-letnico rojstva našega velikega pesnika, tako kot bi morali. Te dni smo nekateri dobili na domove ponatis Kmetskih in rokodelskih novic..."

LIDIJA MOTORE, prodajalka v sevniški trgovini za otroke Amazoni: "Skoraj vse dneve poslušam sevniški radio, pa nisem še zasledila česar, kar bi bilo povezano z letošnjo okroglo obletnico rojstva našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna. Ne vem, če je bilo, kaj o tem jubileju zabeleženo v drugih medijih. Prešeren bi si to gotovo zaslužil."

ALENKA MUŠIČ, oblikovalka iz Semiča: "Glede na to, koliko pomeni Prešeren v slovenski kulturi, je bilo Prešernovo leto skozi leto premalo poudarjeno. Ob obletnici njegovega rojstva so res veliko govorili o njem in tudi prireditev je bilo mnogo, vendar bi bilo bolje, da bi jih razporedili skozi vse leto. Toliko bolj, ker ga Slovenci očitno premalo poznajo, prav tako tudi njegova dela."

MARTIN LINDIČ, gradbeni tehnik iz Srednjih Radencev: "Vedel sem, da je letos Prešernovo leto, pričakoval pa sem, da bodo slovenski kulturni praznik premaknili z obletnice smrti na obletnico pesnikovega rojstva. Mislim tudi, da 8. februar kot praznik le ni toliko ukoreninjen, da ga ne bi bilo mogoče premakniti. Mogoče pa bomo čez nekaj let to tudi dočakali."

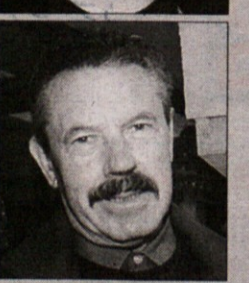

VINKO ŠAUER, upokojenec iz Zaloga pri Novem mestu: "Je kar prav, da se večkrat spomnimo na take ljudi, kot je Prešeren. Če ga poznajo po vsem svetu, se spodobi, da ga tudi mi, saj gre za človeka, ki je res nekaj ustvaril in je bil nekaj posebnega. Občutek imam, da starejše generacije vedo več o Prešernu kot mlajši ljudje."

Delovanje mreže regijskih centrov

KRŠKO - Na povabilo Regijskega podjetniškega centra Krško sta Posavje obiskali državna sekretarka za malo gospodarstvo in turizem, mag. Maja Tomažič Vidovič, in direktorica Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo, mag. Zdenka Kovač. Srečanja z njima se je udeležil tudi predsednik sveta pokrajine Posavje v ustanavljanju Kristijan Janc. Predstavili sta koncept delovanja mreže regijskih centrov in načine sofinanciranja projektov. Država bo sofinancirala samo regijske projekte, zato je sodelovanje na nivoju regij nujno potrebno.

Za devetletko tudi nekaj tukajšnjih šol

V tretjem krogu v Sloveniji devetletka v 71 šolah - V Leskovcu 1. in 7. razred

LJUBLJANA - Med 71 šolami v Sloveniji, ki bodo v šolskem letu 2001/02 vpeljale devetletko, so tudi nekatere z območja južno od Ljubljane. Program 1. razreda na tem območju bodo uvajale OŠ Adama Bohoriča Brestanica, OŠ Brusnice, OŠ Dobrepolje, OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica, Oš Kozje, OŠ Mokronog, OŠ Vavta vas in OŠ Velika Dolina. Osnovna šola Center Novo mesto bo vpeljala program 7. razreda. Za 1. in 7. razred devetletke se je na tem območju odločila OŠ Leskovec pri Krškem.

Na javni razpis ministrstva za šolstvo in šport za uvajanje programa devetletke se je prijavilo v tretjem krogu 74 šol v Sloveniji, od katerih so jih glede na izpolnjevanje pogojev izbrali 71. Od teh jih bo 64 začelo uvajati program 1. razreda, za 7. razred so se odločile štiri, v 1. in 7. razredu pa bodo uvajale devetletko tri osnovne šole.

Kaj pa računi, jih imate dovolj?

Še je čas, da pridete še do kakšnega računa za olajšavo pri dohodnini - Izračunajte, koliko računov morate zbrati, preverite jih ter kupujte in plačujte s premislekom

NOVO MESTO - Pametno je, če na to, koliko boste morali plačati dohodnine, mislite vse leto. Premisliti je treba, kateremu od staršev se bolj splača prijaviti otroka za davčno olajšavo, če se splača, na primer, najeti domače mojstre za popravila v hiši, ki ne bodo izdali računa. Mnogi namareč šele ob koncu leta ugotavljajo, kako pomembno je spravljati račune in poskrbeti, da je na njih napisano ime tistega člana družine, ki potrebuje več računov za olajšavo, da imajo datum za leto 2000, ter da so napisani za strošek, ki so ga imeli zase (ne na primer za otroka).

Še vedno velja, da lahko vsak zavezanec za dohodnino uveljavlja olajšavo v višini treh odstotkov od dohodninske osnove, zato si je treba izračunati, koliko je to. Ker natančnih podatkov še nimamo, lahko, če se prihodki ali plače od lani niso bistveno spremenili, vzamete kar lanske izračune. Tisti, ki prejemajo v glavnem samo plačo ali pokojnino, lahko kot približen izračun olajšave štejejo polovico mesečnega prejemka. Za ostale velja, da morajo sešteti vse prejemke in dohodke ter od njih odšteti stroške in prispevke. Sledi izračun 3 odst. od dobljenega zneska (prve osnove za dohodnino), ki pove, koliko računov je treba zbrati za olajšavo. Če jih ni dovolj, se da z malce preračunljivosti še marsikaj rešiti pred kremplji države.

Po nekaj letih prakse večina približno že ve, katere stroške lahko uveljavlja kot olajšavo v okviru dodeljenih 3 odst. Tisti, ki prenavljajo ali gradijo hiše ali stanovanja, z računi verjetno ne bodo imeli težav. Če rešujejo stanovanjski problem, šteje v olajšavo nakup ali odplačevanje kredita. Država prizna tudi stroške za investicijsko vzdrževanje edinega stanovanja, in sicer za material in za delo pri vzdrževanju tal, sten, ogrevanja, elektrike, vodovoda in drugih napeljav (tudi bojlerjev, kadi, umivalnikov). Enako velja tudi za vzdrževanje kleti, garaže in balkona. Najemniki pa lahko uveljavljajo stroške za vzdrževanje, če jim v pogodbi piše, da so stanovanje dolžni vzdrževati, sicer pa lahko uveljavljajo 40 odst. profitne oz. 80 odst. neprofitne najemnine. Država prizna tudi 80 odst. etažnega prispevka ter plačila za komunalno infrastrukturo.

Če se odločate za nakup gospodinjskih strojev, lahko izberete take, ki imajo potrdilo, da varčujejo z vodo ali elektriko in so prijazni okolju, pa bo kupček z računi za olajšavo debelejši. Zdaj, ko so na pohodu prehladna in druga sezonska obolenja, se splača še bolj pozorno spravljati račune, ne le za zdravila in zdravstvene pripomočke, temveč tudi za zdravilne čaje, zeliščna mazila, povoje in druga pomožna zdravila, ki niso niti približno poceni.

Tudi ko izbirate božična ali novoletna darila, pomislite na dohodnino! Marsikdo bo vesel leposlovnih knjig ali plošč umetniške vrednosti, kdo drug likovnega dela, lahko pa sami sebi kupite učbenik, strokovno literaturo ali računalniški program. V sili lahko plačate šolnino za avto šolo, glasbeno ali jezikovno šolo ali drugo izobraževanje zase že v decembru namesto v začetku naslednjega leta, na primer.

Če ste bolj zdrave sorte in ne zahajate v lekarno in niste lastnik hiše ali stanovanja, verjetno bolj težko zberete dovolj računov. V takem primeru se še lahko zatečete k najbližjemu borznemu posredniku. Ta bo najbrž že vedel, kako in kaj, kajti nakup dolgoročnih vrednostnih papirjev (obveznic) Republike Slovenije velja za olajšavo.

B. DUŠIČ GORNIK

Razprava o ulicah

SEMIČ - Občina Semič organizira javno razpravo o predstavljenem uličnem sistemu v Semiču, ki bo jutri, 15. decembra, ob 18. uri v Kulturnem domu Jožeta Mihelčiča v Semiču, in v torek, 19. decembra, ob 18. uri v gasilskem domu v Kotu pri Semiču.

Občina ima 87 stanovanj

ČRNOMELJ - Črnomaljska občina ima 87 stanovanj, od tega 53 socialnih in 34 službenih. Ker so vsa stanovanja v lasti občine zasedena, je za reševanje nujnih stanovanjskih problemov najela 7 stanovanj od ministrstva za obrambo, 3 od Sklada za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter po enega od Rudnika Kanižarica, Begrada in Slovenskih železnic.

KAPITAL PRIHAJA K STRANKAM - Medtem ko so nekdaj morali dolenjski ljudje po kapital čez mejo, zdaj ta prihaja k njim, tudi s pomočjo podružnice družbe CA SKB leasing, ki so jo pretekli petek odprli v poslovni stavbi Hedera v novomeškem Bršljinu. Podjetje ponuja finančni in operativni lizing ter svetovanje podjetjem na tem področju. Finančno je podprto s kapitalom SKB banke in banke Creditinstalt. Kot je povedal predsednik uprave podjetja Boris Bobek, so se posli na območju Dolenjske, Bele krajine in Posavja, odkar je bil zanje zadolžen Marjan Štubler, ki je zdaj vodja novomeške podružnice, podvojili, v naslednjem letu pa naj bi že dosegli petino vseh poslov družbe. (Foto: B. D. G.)

Več ženskega podjetništva!

Slovenija podprla projekt pospeševanja ženskega podjetništva, a kdo in kdaj se bo lotil birokracije?

NOVO MESTO - Na Slovenskem je po vsej verjetnosti kar okoli 20.000 obrtnic in podjetnic, kar je omembe vreden potencial. Gospodarskega potenciala, ki se skriva v več kot polovici svetovnega prebivalstva, se v svetu že nekaj časa zavedajo, to jesen pa je tudi slovenska država podprla projekt Meta, projekt pospeševanja ženskega podjetništva, poklicnih karier in boljših zaposlitvenih možnosti za ženske.

Program izvaja Pospeševalni center za malo gospodarstvo s podporo vlade in pristojnih ministrstev, na projektu pa dela 11 malih podjetij. V prihodnje naj bi v podjetniških centrih po vsej Sloveniji usposobili 30 pospeševalk ženskega podjetništva, ki bodo podjetnicam poskušale olajšati sodelovanje z državnimi, občinskimi in drugimi ustanovami, v delo pa se bodo vključevale tudi mentorice, izkušene podjetnice. Podjetnice (in tiste, ki to želijo postati) bodo poskušali povezati, pripravljati sestanke in skupne aktivnosti, uvajajo pa tudi spletno stran (www.podjetnost.net) in brezplačni telefon (080-11-50).

Udeleženke seminarja so prepričane, da je treba ženskam povedati predvsem, kako začeti, katere zahteve morajo izpolnjevati in kam naj se obrnejo po pomoč. Postopki, ki jih morajo pri nas začetniki prebroditi, so neprimerljivo bolj zahtevni kot v tujini, tako po znanju kot tudi po začetnem kapitalu, zbirokratiziranost države pa je vsak dan samo še večja. B. D. G.

DRŽAVA PODPIRA ŽENSKO PODJETNIŠTVO? - Udeleženke seminarja so se pred tednom dni med drugim vključile tudi v razgovor o možnostih za napredek na področju ženskega podjetništva in poklicnih karier v lokalnem okolju. Svoje izkušnje sta predstavila tudi Brigita Ulčnik iz Območne obrtne zbornice v Novem mestu in Stanislav Žagar iz območne službe Zavoda za zaposlovanje, ki vzpodbuja tudi samozaposlitve mladih in žensk. Vsi so ugotavljali, da razvoj podjetništva najbolj ovira birokracija. (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Zaslužki le za spretne

Konec leta je običajno čas pregledov, inventur in primerjav. Žal povprečni borzni vlagatelj ne more biti najbolj zadovoljen, pri čemer s "povprečnim" mislim na tiste, ki vlagajo na daljši rok in ne sledijo dnevnim nihanjem tečajev. Čeprav zadnjih nekaj tednov po dolgem mrtvilu tečaji delnic lepo rastejo, nam njihova primerjava z izhodiščnimi vrednostmi na začetku leta pokaže, da se v mnogih primerih šele približujemo tem vrednostim, kaj šele, da bi porast tečajev pokril revalorizacijo vrednosti v enem letu.

Tako so delničarji Krke od prvega januarskega dne "zaslužili" celih 600 tolarjev (tečaj je 3.1. letos znašal 25.784, sedaj pa se giblje okoli 26.400 tolarjev), izgubili so denimo delničarji Gorenja, Luke Koper in Petrola, katerih tečaji so znašali 2.350, 3.110 oziroma 24.807 tolarjev, sedaj pa se zanje iztrži le 2.170, 2.930 oziroma 18.500 tolarjev. Kolikor toliko so zadovoljni le lastniki Lekovih delnic, katerih cena se je ustalila pri 40.500 tolarjih in se tako med letom dvignila za 20 odst. Uprava Leka je za 8. januar že sklicala izredno skupščino, na kateri naj bi odločili o spremembah statuta, ki bi omogočale nadaljevanje aktivnosti za uvrstitev Lekove delnice na eno od tujih borz. S to potezo želi povečati zanimanje za delnico in vplivati na njeno vrednost.

Letos so bili pidi zanimivejši od podjetij, saj se je dalo s spretnim obračanjem naložb realizirati lepe razlike v cenah. Primerjava s cenami na začetku leta sicer kaže, da se cene "praznih" pidov (NF2N, ZM2N, ZV2N) šele vračajo na izhodiščne tečaje, da pa so si polni pidi lepo opomogli. Skupini pidov s cenami nad 100 tolarji se je po skladih Triglav Steber 1 in Pomurska investicijska družba 1 pridružila s ceno 103 SIT še Nacionalna finančna družba 1. Nekoliko je porasla tudi cena pokojninskim bonov, saj je zmanjkalo ponudbe pri 45 tolarjih in je zanje potrebno odšteti nekaj tolarjev več, so pa še vedno zelo poceni glede na to, kar lahko z njimi pridobimo.

Siromašnejša je ponudba državnih obveznic, ki jih davkoplačevalci lahko uporabijo za davčno olajšavo pri dohodninski napovedi, zato morebitnega nakupa ne gre prelagati na zadnje decembrske dni. Žal pa bomo morali na prihajajoče leto preložiti nekatere upe, ki jih letošnje leto ni izpolnilo. Če je za dvig tečajev še nekaj časa, pa ne moremo pričakovati dolgo obljubljane zapolnitve privatizacijske luknje, prodaje državnega dela Telekoma in njegove uvrstitve na borzo ter želenega "obiska" tujcev. Upajmo, da se bo vse to in še več zgodilo v novem letu, pa bo tudi izkupiček čez eno leto bistveno večji kot sedaj.

MARJETKA ČIČ
Dolenjska borznoposredniška družba Novo mesto
Tel: (07) 371 8221, 371 8224

Novomeška kronika

PORODNIŠNICA - Stara novomeška porodnišnica je največja prazna stavba v mestu, in to na enem najlepših in najmirnejših krajev. O tem, da bi jo preuredili za potrebe Upravne enote, ki se sedaj stiska na več lokacijah v neustreznih prostorih, teče beseda že več let. Začelo se je, ko je bil generalni sekretar vlade Mirko Bandelj. Potem je Bandelj postal minister, potem padli minister in je sedaj v novi vladi spet tam, kjer je začel - generalni sekretar vlade. Lepa stavba v Novem mestu, last države, pa ves ta čas sameva in propada. Je pa dvorišče in okolica stare porodnišnice v tem času postala največje črno parkirišče v mestu, kjer redno parkira več avtomobilov, kot na sosednjem urejenem parkirišču na Novem trgu.

ODBOR - Pri občinskem svetu deluje več odborov. Eden teh je pred časom obravnaval tudi žgoča vprašanja v zvezi z največjo črno gradnjo v občini, tako imenovanim turistično-rekreacijskim centrom Ostanek v Zalogu, kateri so doslej na občinskem svetu namenili več pozornosti, kot kateremukoli drugemu vprašanju vključno z občinski proračunom. Slavni odbor pa se je na sklepčni seji o tem, ali bi bilo treba črnograditelja prijeti bolj na trdo ali naj bi morda le podrl škarpo, izkazal s takim glasovalnim izidom: 0 za, 0 proti. Demokracija sita in črna gradnja cela!

ZABOJNIKI - Odkar so stare "kante" za smeti, ki so stale pred vsako hišo, zamenjali z zabojniki, ki si jih deli več hiš, ni nikoli vsem uporabnikom prav, kje stojijo. Eni si želijo, da bi bili čim bližje, drugi spet, da bi stali čim dalj od njihovih vrat. Tako te uboge zabojnike "šibajo" gor in dol, kar je večkrat tudi vzrok za medsosedske spore, prepire, kričanje in očitanje. S temi "špetiri" se vsak dan srečujejo tudi nič krivi delavci Komunale. V blokovskem naselju v Smrečnikovi ulici so nekaj zabojnikov postavili kar na pločnik. Taki in podobni samovolji bo odklenkalo, ko bodo v okviru projekta celostnega ravnanja z odpadki določene tudi natančne lokacije zabojnikov. A po sedanjih izkušnjah ne bo dovolj, če bo to samo na papirju.

Ena gospa je rekla, da bodo pazniki iz najtrdnejših ameriških zaporov prišli na prakso v Novo mesto, kjer se bodo naučili, kako lahko dva paznika varujeta 50 zapornikov.

Uspešna recertifikacija v Krki Zdraviliščih

Družba Krka Zdravilišča je v svojih prizadevanjih za kakovostno poslovanje uvedla sistem kakovosti in pridobila certifikat skladnosti s standardom SIST ISO 9001 v juniju 1997. Po treh letih, kolikor je veljavnost certifikata, so v začetku novembra uspešno opravili 6. recertifikacijsko presojo, ki jo je tudi tokrat izvedla certifikacijska hiša BVQI International Slovenija iz Ljubljane. Certifikat je pridobitev tako za goste kakor tudi za vse zaposlene. Ponovno podeljen certifikat dokazuje, da uvedeni sistem ne samo vzdržujejo, ampak so ga tudi dopolnili in nadgradili, izboljšali ter ga prilagodili tako potrebam gostov kakor tudi potrebam podjetja kot celote. Uspešnega sistema ne bi bilo brez prizadevnega in inovativnega sodelovanja prav vseh zaposlenih.

Malčki polepšali dan starejšim

NOVO MESTO - V petek, 8. decembra, so Dom starejših občanov Novo mesto obiskali mali šolarji iz VVO Ostržek pod vodstvom Tončke Malenšek in Marije Vidrih. Stanovalcem so pripravili prijeten nastop s krajšo dramatizacijo in veliko pesmicami. Predstavili so se tudi stanovalcem na negovalnem oddelku. Vse nepokretne stanovalce so obiskali po sobah in jim razdelili darila, ki so jih naredili sami. Na njihov obisk pa bodo še nekaj časa spominjale tudi risbice, saj bodo v domu razstavljene do konca decembra.

Rekordno leto za Krko Zdravilišča

Polna zasedenost zdravilišč - Letos 42 milijonov DEM prihodka - Temeljita obnova vseh hotelov - Nizozemci navdušeni nad postom in prehranskim razstrupljanjem

NOVO MESTO - Krka Zdravilišča je vodilno zdraviliško-turistično podjetje v Sloveniji. Ta hčerinska družba tovarne zdravil Krke potrjuje to vsako leto znova, letošnji poslovni rezultati pa presegajo vse dosedanje, saj so, kot je na novinarski konferenci v Strunjanu prejšnji četrtek dejal direktor Krke Zdravilišč Vlado Petrovič, "potolkli vse dosedanje rekorde".

Letošnja zasedenost njihovih zdravilišč je za domače razmere pa tudi za najbolj znana tuja zdravilišča nekaj, kar meji na znanstveno fantastiko: Zdravilišče Dolenjske Toplice je letos povprečno zasedeno 87-odstotno, Zdravilišče Strunjan 89-odst., Šmarješke Toplice pa kar 94-odstotno; poleg tega so letos na Otočcu za celih 20 odst. povečali število nočitev. "Tako bo do konca leta v vseh naših enotah blizu 300.000 nočitev, kar je 7 odst. več kot v lanskem letu," je povedala Branka Videtič, vodja prodaje v Krki Zdraviliščih. Seveda pri taki zasedenosti hotelskih zmogljivosti v vseh enotah tudi finančni rezultat ni izostal. Tako bodo do konca leta dosegli za okoli 42 milijonov mark prihodka in ustvarili za 2,5 milijona mark dobička, kar je trikrat več kot v lanskem letu.

V zadnjih letih so temeljito obnovili hotele v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah, na Otočcu, popolnoma prenovili zdravilišče v Strunjanu ter posodobili prostore zdravilišče zdravstvene službe. Sedaj pa so svojo energijo usmerili v nove programe. Tako so v Šmarjeških Toplicah uvedli vrsto novih programov, ki so jih poimenovali s skupnim imenom Vitarium, katerega sestavni del je tudi vitarij; to je prostor, v katerem poskrbijo, da s pomočjo energije štirih temeljnih elementov: zraka, vode, zemlje in ognja, telo prejme nove zaloge energije. Hkrati so začeli izvajati tudi pet novih programov, namenjenih tistim, ki so zdravi in bi kljub vsakdanjim obremenitvam in stresu radi ohranili svoje zdravje ter hkrati izboljšali svoj videz. V ta okvir sodi tudi program Vitalis; gre za prečiščevanje telesa s postom in prehranskim razstrupljanjem, za katerega se je še posebej navdušila nizozemska zavarovalnica, ki bo po uspešni terapiji študijske skupine prihodnje leto na 14-dnevno terapijo poslala 2000 svojih zavarovancev.

V zdravilišču Dolenjske Toplice so razvili program zdravljenja revmatskih obolenj in osteoporoze ter program zdravljenja bolečin v hrbtenici.

V Strunjanu so letos prenovili hidroterapijo, s čimer so zaokrožili svojo talasoterapevtsko ponudbo, ki je danes pomemben del ponudbe sodobnega obmorskega zdravilišča, kjer v zdravstvene namene učinkovito uporabljajo mikroklimo, morje in njegove sestavine.

A. BARTELJ

ZDRAVILIŠKA TROJICA - Poslovanje Krke Zdravilišč in nove programe so na novinarski konferenci predstavili : direktor Vlado Pterovič (v sredini), prim. dr. Tomislav Majič in Branka Videtič. (Foto: A. B.)

Labod: Še več sprememb

Letos zaradi težkih razmer v podjetju niso zbrali načrtovanega števila predlogov izboljšav

NOVO MESTO - V družbi Labod Novo mesto so tudi letos spodbujali inovativne predloge in se pretekli petek 20 predlagateljev še posebej spomnili na tradicionalnem Labodovem srečanju inovatorjev. Eden od predlogov je prinesel tudi večjo ekonomsko korist, zato so njegovemu avtorju, Antonu Redku iz obrata Temenica v Trebnjem, podelili nagrado Inovator leta.

Zaposleni v tej družbi so bili v zadnjem letu močno vpeti v spremembe na področju racionalizacije dela in v uvajanje informacijskega sistema. "Labod je v tem letu uvedel toliko sprememb kot še nikoli v zadnjih 20 letih, v letu 2001 pa nas čaka še več sprememb. O tem, ali so potrebne, dovolj zgovorno govori podatek, koliko tekstilnih ali usnjarskih družb konča v enem samem letu v stečaju. Spremembe v prodaji, nabavi in na tehničnem področju so nujne za preživetje, upamo pa tudi, da bodo zadostne, da bo Labod postal vodilno slovensko konfekcijsko podjetje," je poudaril direktor Andrej Kirm.

Inovatorjem je spregovoril tudi dr. Janez Gabrijelčič, ki je menil, da morajo v Labodu razmišljati o tem, kako priti v Pariz. "Zakaj ne? Tudi Leon Štukelj je, ko je telovadil na Loki, mislil na visoke cilje, ki jih je potem dosegel s trdim delom. Prav je, da želi Labod postati odlično evropsko ali vsaj srednjeevropsko podjetje. Po 10 letih boja za preživetje je čas za razvoj!" je vzpodbudil Labodove inovatorje.

B. D. G.

INOVATOR LETA JE ANTON REDEK - Anton Redek (levo), vodja vzdrževanja v Labodovem trebanjskem obratu, je doslej predlagal in uvedel v proizvodnjo že precej predlogov, ki prinašajo Labodu vsako leto 4 milijone tolarjev prihrankov. Tudi letos je dal 4 predloge, med njimi ena sama izboljšava prinaša 330.000 tolarjev letnega prihranka za podjetje. Komisija, ki jo vodi Jože Krašna, je zato Redku, ki je lani prejel tudi nagrado mestne občine s področja inovacij, podelila nagrado, izročil pa mu jo je direktor družbe Andrej Kirm (desno). (Foto: B. D. G.)

Nosil bo dedek Mraz

Veseli december novomeškega Društva prijateljev mladine Mojca - Darilo iz dedkovega koša bo dobilo okoli 4000 predšolskih otrok

NOVO MESTO - Društvo prijateljev mladine Mojca Novo mesto tudi letos za dolenjske otroke pripravlja Veseli december, ki je po besedah vodje njegovega odbora Janeza Pavlina zagotovo največja vsakoletna humanitarna akcija na Dolenjskem in v Sloveniji, saj seže do slehernega otroka v še tako oddaljeni vasi. Letos bo dobrotnik otrok obdaril okoli 4000 predšolskih otrok v občinah Novo mesto, Šentjernej, Žužemberk, Mirna Peč in Škocjan. V slednji je bogata darila med otroke razdelil že Miklavž, v občini Dolenjske Toplice pa so se odločili, da bodo darila in program pripravili sami.

Dedek Mraz, ki bo s svojim spremstvom - ansamblom Mačkoni, čarovnikom in snežinkami - plesalkami baletnega oddelka Glasbene šole Marjana Kozine, otroke razveselil na okoli 25 prireditvah, bo v svojem košu nosil kar 12 različic darila. V njem pa bo: sestavljanka - tepih iz posebne, otrokom prijazne plastične mase, slikanica, otroški šal in paket sladkarij. Za nakup daril, ki bi v redni prodaji sicer vsako stalo preko osem tisočakov, in spremljajoči program bodo posamezne občine prispevale glede na število otrok, in sicer: 1.800 tolarjev za darilo, za nadaljnjih tisoč pa bodo pomagale pri zbiranju pokroviteljev na njihovem področju. Društvo Mojca mora za darila zbrati okoli 10 milijonov tolarjev, skupno pa bo za Veseli december potrebno odšteti več kot 15 milijonov. V to niso vštete ure prostovoljnega dela in okrasitev novomeškega Glavnega trga, ki je na Miklavžev večer zagorel v skoraj tisočerih lučkah. Zanjo bo letos prispevala novomeška občina. Kot je na predstavitvi Veselega decembra povedal Pavlin, v društvu čutijo, da jih letos podpira veliko ljudi, saj so zbrali polovico potrebnega denarja. Do minulega petka je tako prispevalo že skoraj 200 obrtnikov, podjetij, društev in ustanov, žal pa se, kot ugotavljajo, nekateri veliki obrtniki še vedno ne odzivajo na njihove prošnje.

Prireditev na Glavnem trgu društvo Mojca letos zaradi komercializacije nastopajočih ter vse dražjih nastopov pevcev in skupin dovoljenj ne bo pripravljalo, zelo okrnjen pa bo žal tudi novoletni sejem med 15. in 31. decembrom z desetimi prodajalci. Sicer pa se bo dedek Mraz, ki ga bodo na trg s sanmi pripeljali severni jeleni, od Novega mesta poslovil 27. decembra. Prihodnje leto bo društvo na osrednji novomeški trg po treh letih ponovno povabilo Miklavža s spremstvom, skušali pa bodo obuditi tudi Miklavžev sejem.

M. Ž.

• Društvo prijateljev mladine Mojca Novo mesto bo iz sklada za Veseli december sto tisočakov podarilo družini Oštir iz Novega mesta (njihovo pretresljivo zgodbo lahko preberete na reportažni stani časopisa). Če se bo v skladu zbralo več denarja, kot ga v društvu potrebujejo za Veseli december, bo pomoč družini še večja.

SNOVALCI VESELEGA DECEMBRA - Ob letošnjem darilu na levi Irena Pugelj in predsednik društva Mojca Jože Jazbec, na desni pa vodja odbora Janez Pavlin. (Foto: M. Žnidaršič)

Društvo novomeških študentov se predstavlja

NOVO MESTO - V okviru prireditve Veseli december, ki bo od 15. do 30. decembra na Glavnem trgu, se bo predstavilo tudi Društvo novomeških študentov s svojimi dejavnostmi in spremljajočim zabavnim programom. Tako bodo na treh stojnicah info točka DNŠ in Študentski servis s propagandnim materialom in darili, Knjigarna in založba Goga s knjižno ponudbo ter mladinski klub Lokalpatriot z gostinsko ponudbo.

Zdaj 16 terminalov

NOVO MESTO - Po podatkih območne enote ZZZS v Novem mestu v Sloveniji trenutno deluje 276 samopostrežnih terminalov za potrjevanje kartic za zdravstveno zavarovanje, ves čas pa zavod spremlja obremenjenost posameznih naprav, kar bo osnova za bodočo mrežo. Na Dolenjskem in v Beli krajini deluje sedaj 16 terminalov, že v začetku prihodnjega leta pa naj bi dobili še enega, morda dva. Najbolj pereča lokacija brez terminala je zdaj Mirna, a, kot obljubljajo, ga bodo tam dobili takoj, ko bodo začeli premeščati terminale z mest, kjer sta zdaj po dve napravi.

DAN ODPRTIH VRAT V TPV - V novomeški TPV so v soboto imeli dan odprtih vrat. Številne sosede in druge obiskovalce je pred tovarno sprejel direktor Vladimir Bahč, potem pa so si v skupinah ogledali proizvodnjo. 400 zaposlenih na leto naredi okoli 125.000 kompletov avtomobilskih sedežev za Revoz, predsklope pa izdelujejo tudi za druge Renaultove tovarne. Proizvodnja avtomobilskih delov je največji od treh sklopov TPV-jeve dejavnosti, poleg te še proizvodnja prikolic in prikoličarskih delov ter prodaja in servisiranje novih Revozovih in rabljenih avtomobilov vseh drugih znamk. Poleg v Novem mestu imajo še tovarni v Brežicah in na Suhorju. Na fotografiji: na vodenem ogledu proizvodnje. (Foto: A. B.)

Kje je sindikalni denar?

Po ugotovitvah kriminalistov naj bi si J. J. iz Revoza v dveh letih prisvojil okoli 4 milijone SIT sindikalnega denarja

NOVO MESTO - Potem ko je bil v prejšnji številki našega časopisa objavljen zapis o tem, da je kriminalistična policija zoper Janeza Jakšo, nekdanjega predsednika sindikata SKEI v Revozu in sedanjega predsednika Sindikata delavcev Revoza (SDR) opravila preiskavo in svoje ugotovitve posredovala novomeškemu okrožnemu tožilstvu, se je spor med obema sindikatoma v Revozu oziroma med njunima vodstvoma zaostril. Jakša je napisal "Obvestilo članom SDR in zaposlenim", v katerem "odločno zavrača vsa podtikanja, katera plasirajo po Revozu in časopisu". To naj bi počela Revozov sindikat SKEI in njegova predsednica Marija Grubar, ki da se v zvezi z njim poslužujeta "zavajanj, podtikanj in preštudiranih metod diskreditacij". Zase pa Jakša trdi, da je "kot je splošno znano, že od nekdaj na strani delavcev" in da bo vedno zastopal njihove interese, pove pa tudi, da ima podporo tudi pri sindikatih v Evropi, s katerimi da že nekaj let sodeluje.

Ker gre tu za osebna mnenja in prikazovanja svojih zaslug, si o tem primeru preberimo sporočilo načelnika novomeške kriminalistične policije Antona Olaja, univ. dipl. prav. Takole pravi: "Urad kriminalistične policije policijske uprave Novo mesto je dne 9. februarja 2000 prejel od sindikata Revoz SKEI pisno prijavo, v kateri je bilo navedeno, da sumijo enega od bivših članov sindikata več nepravilnosti, ki zahtevajo ukrepanje policije. Sindikat SKEI je nato na Urad kriminalistične policije naslovil še 7 pisnih dopolnitev, v katerih svoje sume o nepravilnostih še dodatno pojasnjuje.

V kriminalistični preiskavi je bilo na podlagi pregleda in preveritve zasežene poslovne dokumentacije ter zbranih drugih obvestil od občanov in osumljenca ugotovljenih dovolj pravno relevantnih dokazov, da smo 30. oktobra 2000 vse kriminalistične ugotovitve posredovali novomeškemu Okrožnemu državnemu tožilstvu. Iz njih izhaja, da si je osumljeni J. J. v letih 1997 in 1998 z zlorabo zaupanja in ponareditvijo poslovnih listin prisvojil preko 2,9 milijona tolarjev, za preko 1,1 milijona tolarjev pa je z različnimi dejanji drugače oškodoval sindikat SKEI v Revozu."

A. B.

TUDI LEPŠI VIDEZ - V regulacijo potoka Kobila je bilo doslej vloženih 150 milijonov tolarjev. Dela financira ministrstvo za okolje in prostor, uprava za varstvo narave, ki ga za Dolenjsko zastopa inž. Slobodan Novakovič. (Foto: T. J. G.)

Z regulacijo potoka nad poplave

Doslej v regulacijo potoka Kobila vloženih 150 milijonov tolarjev iz državnega proračuna - Zamenjali bodo dva mostova - Ko bo, če bo, denar, še ureditev potoka do Šmarja

ŠENTJERNEJ - Šentjernej z bližnjo okolico dobiva novo podobo tudi z urejanjem potoka Kobila, ki sicer izvira na Gorjancih in se izliva v Krko. Potok je namreč v preteklosti velikokrat poplavljal, zato so se na ministrstvu za okolje in prostor, v upravi za varstvo narave, na pobudo in prigovarjanja občine Šentjernej odločili za regulacijo tega potoka.

Investicija zaenkrat zajema ureditev potoka od zgornjega dela Šentjerneja preko Šmalčje vasi do Mihovice. Ko bo denar, bodo potok urejali tudi do Šmarja. Žal pa se bo vsaj še nekaj časa, dokler ne bo urejena čistilna naprava, v potok, tako kot doslej, še vedno stekala vsa meteorna in fekalna kanalizacija. Dela potekajo v skladu z dogovorom. Ureditev je predvidena z ureditvenem načrtom, ki je bil sprejet leta 1997, pripravljal pa se je že veliko dlje. Tako so delavci podjetja VGP Novo mesto lani uredili strugo do Iskre - potok sedaj teče po novem širšem in poglobljenem kanalu, uredili pa so tudi 15 individualnih parcel v pasu, ki ga zajema ureditveni načrt - letos pa dela potekajo od Iskre preko Šmalčje vasi do Mihovice. Ureditev potoka je prispevala k estetskem videzu, saj so bili prej potok in brežine neurejeni, nova globlja in širša struga potoka pa je dimenzionirana na količine stoletnih poplavnih voda.

Ker prepusti mosta ob vstopu v nekdanjo Iskro niso več v skladu z regulacijo potoka, bo kmalu zgrajen nov most. Pridobljena je že vsa dokumentacija, izbran je tudi izvajalec del, novomeško podjetje VGP, tako da bodo dela vsak čas stekla. Še letos bo pripravljena vsa dokumentacija tudi za most v Šmalčji vasi, kateremu je novembrsko neurje zrušilo nosilce in sedaj visi, zato je popravilo nujno, novi most pa bo širši in sodobnejši. Za most pri Iskri, ki bo vreden 5,6 milijona tolarjev, bodo četrtino denarja prispevali lastniki in uporabniki prostorov v bivši Iskri.

T. JAKŠE GAZVODA

Pet za kanalizacijo usodnih let

Občina Mirna Peč ne more porabiti niti zbrane takse za obremenitev podtalnice, ker nima projektov za razvoj sistema kanalizacije - Zdaj jih pripravlja

MIRNA PEČ - Mirna Peč je, kar se tiče kanalizacije, med srečnejšimi občinami, a le zato, ker je za odvajanje odpadnih voda drugod še slabše poskrbljeno. Če ne računamo Novega mesta, ima prav v tej občini največ gospodinjstev priključke na kanalizacijo, imajo pa tudi čistilno napravo, ki pa za bodoči razvoj na tem področju ne bo zadoščala, saj je že zdaj zasedena 62-odstotno.

Ker nima pripravljenih projektov, občina ne more porabiti niti 5,7 milijonov tolarjev takse za obremenitev podtalnice, ki so jo doslej že plačali občani, ki nimajo priključka na kanalizacijo. Ker bodo ekološke zahteve in obremenitve za onesnaževanje vse večje, se v Mirni Peči zavedajo, da bodo naložbe nujne.

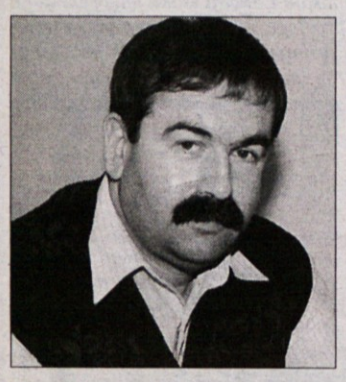

Zvone Lah

"Občina bo morala poskrbeti za kanalizacijo v dolini Temenice in na območju Globodola v petih letih ter v tem času tudi pridobiti vsaj projekte za preostali del občine, predvsem za dolino Igmance. Okrog centra občine in železniške postaje je kanalizacija že zgrajena, potrebno pa je poskrbeti še Biško vas, Jelše, Vrhpeč in spodnje vasi. Poleg nabranih sredstev iz takse bo k naložbi prispeval občinski proračun, prispevali pa naj bi tudi krajani, saj predvidevamo, da bo kanalščina manjši strošek, kot bo taksa za obremenitev podtalnice. Računamo tudi na sredstva razvojnih skladov, vendar so prvi pogoj zanje izdelani projekti, zato imamo zdaj velike stroške predvsem z izdelavo projektov, kar občani včasih težko razumejo," razlaga župan Zvone Lah.

Kot je dejal, so ravno pretekli teden odpirali ponudbe za izdelavo projekta kanalizacije v Globodolu. Po novem letu bodo izbrali še izvajalca za idejni projekt za dolino Temenice s študijo o tem, ali bi kanilo kanalizacijo priključiti na obstoječo čistilno napravo s prečrpavanjem ali pa zgraditi še eno čistilno napravo v spodnjem delu doline.

Zdaj, ko dokončujejo tudi obrtno cono Češenska hosta, se bo pokazalo, koliko bo ta obremenila čistilno napravo. Kot meni župan Lah, bi jo bilo najbrž smotrno povezati na obstoječo napravo, ker taka cona prinaša razvoj."Upamo, da bomo naslednje leto pridobili izvedbeni projekt in prišli do odločitve o varianti v zvezi s čistilno napravo. Kanalizacijo pa naj bi v Globodolu začeli graditi že v naslednjem letu, napoveduje Lah.

B. D. G.

MIKLAVŽ ZA PRIDNE OTROKE - Sila veseli so bili to nedeljo tudi najmlajši v Žužemberku. V cerkvi sv. Mohorja in Fortunata so mladi pod vodstvom Mire Kovač pripravili lep program, nato so jih prestrašili še mali parklji in na koncu razveselil sam Miklavž z darili. Potem se je odpeljal s konjsko vprego po Žužemberku in okolici. (Foto: S. M.)

Zaščita priče preteklosti

Bobnarjev toplar, ki stoji na vzpetini na Cviblju nad Žužemberkom, bo etnološki spomenik

CVIBELJ NAD ŽUŽEMBERKOM - Bobnarjev toplar sodi po oceni Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta med najpomembnejše vezane kozolce - toplarje, ki so se do danes ohranili in so še v rabi na območju Suhe krajine. Postavil ga je tesarski mojster Jože Sadar (1900-1981), po domače Krulčev s Cegelnice pri Stavči vasi, ki je bil zelo priznan tesar v zgornji dolini reke Krke in na širšem območju Suhe krajine. Kot pomočniki so pri gradnji sodelovali tudi France in Rudolf Kraševec z Brega v Žužemberku ter France Korinčan iz Zagradca.

Toplar, ki je v lasti Mervarjevih s Cviblja, je eno najboljših del tega tesarskega mojstra, žužemberški svetniki pa so nedavno, resda z nekoliko pomisleki, sprejeli odlok in stavbo razglasili za kulturni spomenik, ki ima zaradi svojega kulturnozgodovinskega in stavbnega sporočila o preteklem času posebno etnološko vrednost. Pomaga nam namreč razumeti, kako so nekoč gospodarili in živeli suhokranjski kmetje.

Kozolec je bil zgrajen po drugi svetovni vojni, leta 1946, stoji pa na mestu starejšega kozolca, ki je bil med vojno požgan. Lastniki in mojster so pri gradnji nadaljevali tradicijo toplarjev, kakršne so v zgornji dolini Krke postavljali srednjeveliki ali veliki kmetje od začetka 19. stoletja do vojne. Ima tri pare oken, gank in dvokapno streho, ki se na obeh koncih zaključi s čopom. Nosilni hrastovi stebri stojijo na zidanih podstavkih. Uporabili so dober hrastov in smrekov les, ki so ga žagali na nekdanji Javornikovi žagi na Dvoru.

Mervarjevi, ki se še ukvarjajo s kmetijstvo in toplar še uporabljajo, pravijo, da ga nameravajo obnoviti. Pravzaprav je to zdaj že nujno, ker bi sicer propadel. Ker ima kozolec posebno vrednost za slovensko podeželje, upajo, da bodo pri obnovi uspeli pridobiti tudi kakšna državna sredstva.

B. D. G.

ZAŠČITILI BOBNARJEV TOPLAR - Kozolec na kmetiji Mervarjevih na Cviblju nad Žužemberkom še priča o nekdanjem načinu življenja srednjih in velikih kmetov v Suhi krajini ter o mojstrstvu tedanjih tesarjev. Zdaj ga bodo zaščitili z odlokom kot etnološki spomenik, lastniki pa upajo, da jim ga bo uspelo čimprej obnoviti. (Foto: B. D. G.)

Vrtce bi odprli in zaprli prej

ŽUŽEMBERK - Na podlagi pobude v občinskem svetu je uprava občine Žužemberk pripravila anketo o delovnem času vrtcev, ki so jo izpolnjevali starši. Mnogi se namreč vozijo na delo v Ljubljano ali kam drugam in zato težko pridejo po otroke do 15.30 ali pa je zanje 5.30 zjutraj prepozno za začetek varstva. Na osnovi ankete so svetniki zdaj sprejeli pobudo, naj bi bili vsi vrtci v občini odprti od 5. do 16. ure, in nalogo predali ravnateljem. Če v dodatnem delovnem času vrtca ne bo otrok, se lahko novost po enem mesecu tudi ukine.

LITERARNI VEČER - Ob 200-letnici rojstva dr. Franceta Prešerna so v sodelovanju s Toposom, Poslovno enoto turizem, v krčmi Pr'Preš' pripravili literarni večer, na katerem se je predstavil pesnik Jure Murn (v sredini), z igranjem na citre pa je večer obogatil Rudi Mlinarič (desno). Na levi je predsednica društva Barbara Barbič Jakše.

Zdramili so kulturno mrtvilo

V Dolenjskih Toplicah so ustanovili Kulturno-umetniško društvo - Literarni večer ob 200-letnici Prešernovega rojstva, pred vrati je božično-novoletni koncert - Šteje že okoli 50 članov

DOLENJSKE TOPLICE - "Kultura je do pred nekaj leti imela v Dolenjskih Toplicah zelo bogato tradicijo, njene korenine pa segajo še na konec prejšnjega stoletja, ko so ustanovili bralno društvo. Po rušenju tedanjega prosvetnega doma pred dobrim desetletjem pa je začela kultura zamirati. Zaradi prostorske stiske je delovanje takratnega Kulturno-umetniškega društva Maks Henigman počasi ugašalo, dokler ga niso ukinili," je povedala predsednica nedavno ustanovljenega Kulturno-umetniškega društva v Dolenjskih Toplicah Barbara Barbič Jakše.

Pospešeno so o ponovni oživitvi kulturnega mrtvila v topliški dolini začeli razmišljati ob uspeli uprizoritvi burke "Izstrelitev prvega Topličana na Mars", ki jo je za letošnji pust pred gostilno Rog izvedla peščica zagretih Topličanov. Razmišljanje je obrodilo sadove in tako je konec septembra na ustanovnem občnem zboru oživelo Kulturno-umetniško društvo Dolenjske Toplice, pravno formalno pa se je dokončno oblikovalo v začetku decembra.

"Že pred samim ustanovnim občnim zborom so začele delovati različne sekcije društva. Predvsem je prizadeven mešani pevski zbor, ki pod taktirko Rade Rebernik deluje že od pomladi in ima za sabo že nekaj nastopov v občini, 22. decembra ob 16.30 pa bo nastopil na božično-novoletnem koncertu v kristalni dvorani Zdravilišča Dolenjske Toplice. V okviru tega se bodo javnosti prvič predstavili mladi folkloristi, ki pod okriljem društva delujejo na osnovni šoli Dolenjske Toplice," je povedala predsednica društva. Sicer pa je delavna tudi dramska sekcija, ki za Veseli december pripravlja otroško igrico Mojca Pokrajculja, za prihajajočega pusta pa podobno predstavo kot letos. "Žal smo se že na samem začetku srečali s prostorsko stisko. Veliko posluha za nas je pokazala ravnateljica domače osnovne šole Darja Brezovar, ki je ponudila prostor za vaje. Zametke kulture pa podpira tudi naš župan, zato upamo, da bomo iz proračuna za leto 2001 dobili potrebna sredstva za normalno delovanje društva, saj je interes med mladimi in starejšimi za tovrstno druženje velik," je še povedala Barbara Barbič Jakše. Med njihovimi člani - društvo jih danes šteje že okoli 50 - je tudi akademski slikar Jože Kumer, ki je pripravljen speljati slikarske delavnice. Sicer pa želijo v društvu predvsem bogatiti svojo dejavnost in tako popestriti marsikatero turistično prireditev v občini ter k sodelovanju pritegniti čimveč domačinov, predvsem mladih.

M. Ž.

Šentjernejske črepinje

NENAMERNA DISKRIMINACIJA - V Šentjerneju je na trgu oglasna deska in del te je namenjen tudi osmrtnicam. Za osmrtnice pokojnih, ki so pokopani cerkveno, vestno skrbi domači župnik, slabše pa je s tistimi pogrebi, ki nimajo cerkvenega obreda. Teh namreč na oglasni deski ni. Glede na to, da je deska last občine, bi veljalo razmisliti tudi o tem, saj se nekateri še živi počutijo odrinjene in si želijo že v naprej zagotoviti svoj košček deske.

ŠE BOLJ BAHAV - Nova pasma šentjernejskega petelina pod budnim očesom biotehniške fakultete iz Ljubljane počasi dobiva svojo podobo. Kako ne, saj projekta ne podpira le občina Šentjernej, pač pa tudi ministrstvo za kmetijstvo - ne le moralno, ampak kar je pomembnejše -tudi finančno. Drugi generaciji križancev naj bi se kmalu pridružila tretja, saj bodo sedaj pripeljali novo čisto gensko zasnovo, pasmo barne velder, vse z namenom, da bodo še izboljšali že tako dobre pridobljene lastnosti. Tako bo nov šentjernejski petelin lepši: njegova postava bo še bolj pokončna in bahava, bo večji in lepših barv, izboljšala pa se bo tudi rodnost. Upamo le, da bo v gnezdih kokoš čim manj klopotcev.

Petjel'n kikirika, da bo potreben kompromis glede nočnega življenja v Šentjerneju. Ker se veča število lokalov v občini, na šentjernejski kabelski televiziji pa so začeli s predvajanjem erotike, predlagamo kompromis: televizije v gostilne!

Mirnopeško zijalo

SUMLJIVI TIPI - Če smo pošteni, moramo reči, da Mirna Peč pač ni kak turistični center in še kmalu ne bo, pa vendar si želi, da bi si odrezala vsaj tenak kos kruha tudi s to dejavnostjo. Še prej pa bo morala veliko postoriti za razvoj turizma, vsaj toliko, da bo turist v Mirni Peči postal nekaj vsakdanjega. Ali natančneje: da se ne bo dogajalo, da bi domačini vsakega tujca ogledovali, kot da hoče kaj ukrasti. Vsak, ki si nekaj v vasi ogleduje, še ni nujno ciganske sorte.

PRIKLJUČEK - Še dobro, da Mirna Peč računa na lasten priključek na bodočo avtocesto. Če bi se namreč turisti morali voziti do Mirne Peči preko Novega mesta, bi se najbrž že po nekaj kilometrih obrnili, vsekakor pa prej, preden bi jih v mirnopeški dolini prijazno pozdravila obcestna tabla. Razdejanje, svinjarija in beda, ki jo je mogoče videti v Žabjaku, bi zagotovo pregnala še tako vztrajnega turista.

BLATNI DOL - Jeseni se po vaseh mirnopeške doline dogajajo čudeži. Če je ta letni čas vsaj malo bolj moker, s številnih asfaltnih cest, ki vodijo preko polj, nenadoma izgine asfaltna prevleka in ceste so skoraj tako blatne, kot so bile, preden so dobile asfaltno prevleko. Ko pride pravi čas, se namreč mehanizacija mirnopeških kmetov spusti na polja orat in sejat. Blato gor ali dol, živeti je treba - od asfalta se ne da!

Suhokranjski drobiž

DVORANA - Nova dvorana v večnamenskem domu na Dvoru še sameva. Občina Žužemberk jo namerava v naslednjem letu opremiti, postaviti oder in tudi vitrine, v katerih bodo nekateri železarski predmeti iz zbirke Marjana Marinca, zbirka namreč že več let sameva, skrita očem javnosti.

KOLEDARJI - Nekatera gasilska društva v Suhi krajini so že naročila nove koledarje z raznimi motivi in fotografijami gasilcev, gasilk in najmlajših. Tudi to bo lahko dragocen dokument dela društev v njihovi bogati zgodovini.

PRAZNOVANJA - Novoletna praznovanja so lepa navada in priložnost za povezovanje in druženje raznih društev. Eno takšnih že vrsto let pripravljata skupaj TD Suha krajina in Društvo upokojencev Žužemberk. Skupaj bodo nazdravili novemu letu v gostilni Zupančič, igrali pa bodo Mladi godci.

Sprehod po Metliki

OSVETLJEVANJE - Metlika zadnja leta pred božično-novoletnimi prazniki ne preždi več v srednjeveški temi, ampak je vsako leto za nekaj lučk bolj razsvetljena. Ne občini ne posameznikom očitno ni več tako škoda denarja za žarnice in elektriko kot nekdaj. Vendar pa je po drugi strani res, da nekatere stavbe, zlasti v starem delu mesta, ki so se nekdaj kopale v blišču, sedaj ostajajo v temi. Preprosto zato, ker so prazne, kar pa so pred prazniki v glavnem vedeli le domačini, sedaj pa postajajo na to pozorni tudi prišleki. No, ena od stavb na Trgu svobode pa je kljub temu, da je bolj ali manj prazna, le razsvetljena. To je hiša Kmetijske zadruge Metlika. Nerodno je bilo le to, da se tisti, ki so napeljevali svetlobne cevi, nekaj časa niso mogli odločiti, v katerem letu naj ljudem zaželijo "srečno". Pa so potem na pročelju z velikimi številkami nekaj noči oznanjali srečo v letu 200.

Črnomaljski drobir

JUG? - Pa naj še kdo reče, da se zgodovina ne ponavlja! Lani ob tem času je bil veliki most v Črnomlju praznično razsvetljen, da je bilo veselje, in tudi letos je tako. Toda spodnja dva mostova na črnomaljskem "tromostovju" sta bila v temi, v ilegali. Lani in letos. Črnomaljci se sprašujejo, kaj bi rekli Ljubljančani, če bi bil ob koncu leta razsvetljen le en od njihovih znamenitih treh mostov nad Ljubljanico. Nekateri meščani si temo na spodnjih mostovih razlagajo s tem, da jim hoče nekdo dopovedati, da imajo tudi v Črnomlju svoj jug, torej Ločko cesto. Če to slučajno ne drži, je sedaj še toliko časa do praznikov, da lahko to trditev zanikajo. V trgovinah menda še ni zmanjkalo žarnic.

NAROBE - Leopold Korevec, znani črnomaljski klicatelj v našo rubriko "Halo, tukaj je bralec Dolenjca!" pravi, da ga, če kateri četrtek ne pokliče na Dolenjski list, meščani sprašujejo, ali je morda kaj narobe. Prav nasprotno! Korevec pokliče takrat, ko je kaj narobe.

PREOBRAZBA - Ko članice Društva kmečkih žena Adlešiči predstavljajo svoje društvo, imajo navado povedati, da so pri njih članice tudi moški. Očitno gre za edinstven primer na svetu, da so tudi moški brez kakršnih koli posegov postali ženskega spola.

IZDATKI - V delovnem gradivu črnomaljskega proračuna za prihodnje leto je eden od svetnikov našel tudi 300 tisoč tolarjev odhodkov in sicer za sofinanciranje vozniških izpitov Romov. Na njegovo presenečenje so mu pojasnili, da je denar namenjen za šest Romov, vključenih v t.i. Kovnico znanja. A svetnik se s tovrstnim izdatkom ni strinjal. Če pa bi ga sprejeli, je predlagal, da v proračun zapišejo še en izdatek, in sicer za nakup neoporečnih avtomobilov za romsko populacijo.

Semiške tropine

KRIPE - Tudi v semiški občini ne gre brez težav z Romi, zlasti tistimi, ki živijo na Sovinku, kot se naselje imenuje po novem. Zadnje čase si prebivalci sosednjih vasi krajšajo dolge zimske večere s štetjem starih, nevoznih, razbitih ali "zoglenelih" avtomobilov, ki jih Romi puščajo ob vseh štirih cestah pri znamenitih "štirih rokah". Konec preteklega tedna so jih našteli sedem. In če se hoče semiška občina rešiti teh "znamenitosti", mora za odvoz vsake kripe plačati po 15 tisočakov. Drag šport, ki pa ga bo po županovih trditvah občina zaračunala kar Romom tako, da jim bo odtrgala znesek od socialnih pomoči. To se jim niti ne bo toliko poznalo, saj je znano, da nekateri prejmejo celo po 300 in več tisočakov različnih pomoči na mesec. Vprašanje je le, po kakšnem receptu bodo občinarji ugotavljali, čigavi so kupi zverižene poločevine, ki so bili nekdaj avtomobili.

ZAPORNICA - Prebivalci Krupe se je jezijo nad nepridipravi, ki divjajo po poti proti izviru Krupe, povzročajo hrup, razdirajo cesto in ušpičijo še marsikatero lumparijo pri izviru. Medtem ko se nekateri vaščani nagibajo k temu, da bi čez pot izkopali globok jarek, ki bi ustavil norenje, drugi zagovarjajo postavitev zapornice na daljinsko upravljanje. Daljinec bi zaupali najbližji sosedi, ki bi odločila, komu bo dvignila zapornico in komu ne. Ideja ni slaba pa še vaščanka bi najbrž imela ob tem obilo zabave.

Zakaj na Krmačini ni vodovoda?

Zapleti z vodovodom na Krmačini se vlečejo že toliko časa, da so se vaščani začeli spraševati, če morda komu celo prija, da je tako - Voda iz studenca oporečna, a jo kljub temu pijejo

KRMAČINA - Krmačina, idilična vasica pod Drašiči, le streljaj od hrvaške meje, je zadnje čase vse bolj znana po odličnih vinih, ki jih znajo pridelati tukajšnji vinogradniki. Prav zaradi vina prihaja v vas tudi vse več turistov, le malo pa jih ve, kakšne težave imajo na Krmačini z vodo.

Na Krmačini je naseljenih osem hiš. Pri dveh so čisti kmetje, a se povsod po malem ukvarjajo s kmetijstvom, predvsem z vinogradništvom, ovčerejo, le dva pa z živinorejo. Največ repov v hlevu, po sedem do deset, ima Anton Kostelec, in sicer krave molznice. Ko so pred davnimi leti začeli v vasi zbirati mleko, so ga oddajali pri vseh hišah, sedaj pa je ostal le še Kostelec. V njegovi zbiralnici se na dan zbere okrog 50 litrov.

A morda bi bila v hlevu še kakšna žival več, če ne bi imel Anton tolikšnih težav z vodo. Krmačina je namreč še ena redkih vasi v metliški občini, ki nima vodovoda. "Posebno velike probleme imamo v sušnih letih, kakršno je bilo letošnje. Vodnjak je bil zgrajen leta 1920 in je za takratne potrebe zadostoval. S številnih streh se hitro nateče tistih 25 do 30 prost. metrov, a kaj, ko je zlasti poleti, ko je živina tako žejna, v treh do štirih tednih vodnjak prazen, če ni dežja," pojasni Anton.

Pred 14 leti je nameraval ob novi hiši narediti še en vodnjak, a so začeli govoriti, da bo v vas prišel vodovod. "Mislil sem si, le kaj bi si delal dvojne stroške, saj bi moral prispevati tudi za vodovod in tako sem misel na vodnjak opustil. Danes mi je še kako žal, a kaj, ko si nisem mislil, da se bodo zapleti z našim vodovodom vlekli tako dolgo." Načrtovali so, da bodo vodovod speljali iz Hrvaške. S količki so že označili traso, toda Jugoslavija je razpadla. Potem so na vsaki strani vasi zvrtali po eno vrtino. "Rekli so, da v prvi ni dovolj vode, iz druge pa je oporečna. Lahko nam rečejo kar koli. Mi se na to ne spoznamo. Potem smo razmišljali, da bi speljali vodovod iz studenca pri vasi, toda analize so pokazale, da je voda oporečna. A mi z njo polnimo vodnjake in doslej ni bilo še nič narobe," pojasnjuje Kostelec.

Ko vsem zmanjka vode, vaščani razpeljejo gasilske cevi po vasi in s pomočjo gasilske črpalke iz studenca prečrpajo vodo v vodnjake. A letošnje poletje je v studencu ni bilo kaj prida in tudi v hidrantu v bližnjih Drašičih ne. "Tako sem ravno takrat, ko sem imel največ dela, moral po vodo v 8 kilometrov oddaljeno Metliko, za kar sem porabil precej časa. A gasilci so

Anton Kostelec

dragi, pa še čakati jih je potrebno," razpreda Anton, ki je prepričan, da bi bilo najboljše, če bi v njihovo vas speljali vodovod iz Drašičev. "Razen," pristavi, "če morda komu prija, da smo brez vodovoda."

M. BEZEK-JAKŠE

• Kot je povedal metliški župan Slavko Dragovan, čakajo na ekspertizo (strokovno mnenje) za vodo iz druge vrtine pri Krmačini, ki bo pokazala, ali se vodo sploh splača črpati. Sicer bo potrebno poiskati drugo možnost, a so sedaj še vse v zraku, rešitev pa je precej povezana tudi z denarjem. Vendar župan upa, da bodo v prihodnjem letu našli odgovor in pripravili dokumentacijo, tako da ne bo več razlogov, da leta 2002 ne bi pričeli z deli.

OTROCI RAZVESELJUJEJO PRED PRAZNIKI - Marija Zupančič iz Črmošnjic nad Semičem že vrsto let z otroki iz vasi pripravlja igrice za materinski dan, miklavževanje in božično-novoletne praznike. Ob koncu letošnjega leta so pripravili igrico o Dobrinčku (na fotografiji), s katero so okrog miklavževega nastopili v Semiču, Črmošnjicah, Občicah, v Domu starejših občanov v Črnomlju, v domu Centra šolskih in občinskih dejavnosti v Črmošnjicah, pred božično-novoletnimi prazniki pa si obetajo še nekaj nastopov. (Foto: M. B.-J.)

Pričenjajo se pravljični večeri

METLIKA - V petek, 15. decembra, bo ob 17. uri v okviru Veselega decembra v Ganglovem razstavišču v Metliki otvoritev razstave slik mladih likovnikov iz Bele krajine, ki so oktobra slikali domačo obrt ob Kolpi v Jankovičih na 19. slikarskem ekstemporu. V nedeljo, 17. decembra, si bodo mladi Metličani ogledali pravljični svet ljubljanskega Cankarjevega doma in plesno predstavo Sneguljčica. V ponedeljek, 18. decembra, se bodo v starem metliškem mestnem jedru pričeli pravljični večeri. Vsi bodo ob 16.30, prvega pa bodo z lutkovno pravljico Pepelka pripravile dijakinje Tekstilne šole Metlika. V torek bodo nastopili otroci iz otroškega vrtca, v sredo s Pravljico o zimi učenci osnovne šole Suhor ter v četrtek, 21. decembra, z igrico Dedkove skrbi učenci osnovne šole Podzemelj. Sicer pa bodo 19. decembra ob 16. uri suhorski učenci v tamkajšnjem kulturnem domu pripravili prireditev Novoletna voščilnica staršem, v četrtek, 21. decembra, pa bo ob 15.30 dedek Mraz tam obdaril predšolske otroke.

Dan odprtih vrat v fizioterapiji

METLIKA - V petek, 15. decembra, bo ob 13. uri v zasebni fizioterapiji Mužar v kletnih prostorih metliškega Zdravstvenega doma dan odprtih vrat. Seznanili se boste lahko o fizikalni terapiji v metliški občini in skupaj nazdravili prihajajočemu letu.

Dva praznična koncerta

METLIKA - V soboto, 16. decembra, bo ob 18. uri v župnijski cerkvi sv. Nikolaja v Metliki božično-novoletni koncert vokalne skupine Lan in okteta Vitis. V torek, 19. decembra, pa bo ob 17. uri v tukajšnjem kulturnem domu praznični koncert učencev metliške podružnice Glasbene šole Črnomelj.

Padli že pred zrelostnim izpitom?

Predlog svetnika Ivana Štajdoharja, naj bi črnomaljska občinska uprava pričela s pridobivanjem certifikata kakovosti ISO 9000, pri svetnikih ni dobil podpore - Razmere še niso dovolj zrele?

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetnik Ivan Štajdohar je dal pred časom pobudo, naj bi občinska uprava pridobila certifikat kakovosti ISO 9000, s čimer bi bila med prvimi, če ne celo prva v državi. Svetniki so sklenili, da bodo najprej pripravili predavanje o tem, potem pa sprejeli dokončen sklep o začetku pridobivanja certifikata.

Predstavitve, ki je bila namenjena tudi zaposlenim na občinski upravi, se večina svetnikov ni udeležila. Kot je bilo moč razbrati iz gradiva za sejo sveta zadnjega novembra, so na predavanju ugotovili, da so postopki in delo v občinski upravi specifični in v glavnem določeni s predpisi. Menili so, da bi bilo bolj smotrno kot pridobivati certifikat, izobraževati zaposlene na občinski upravi. Zato je župan Andrej Fabjan predlagal, da projektna skupina za pridobitev certifikata raje pripravi načrt izobraževanja v prihodnjem letu.

Štajdohar je priznal, da je bil razočaran nad predstavitvijo podžupana Andreja Kavška, saj je pričakoval, da bo kot strokovnjak in uporabnik standardov znal navdušiti uslužbence in svetnike za prednosti, ki jih ponujajo standardi kakovosti. Po njegovem sta se tudi pripravljalca svetniškega gradiva Kavšek in direktor občinske uprave Božo Brajkovič zavestno oddaljila od bistva zastavljene naloge. "Da naporom za večji ugled občinske uprave, povečanju učinkovitosti, natančne razdelitve odgovornosti in približevanje uprave občanom niso naklonjeni, dokazuje tudi proračun za prihodnje leto, v katerem za ta projekt ni predvidenega denarja. A če želimo zagotavljati kakovost uprave, moramo delati sistematično in ne naključno," je menil svetnik Štajdohar. Predlagal je, da svetniki sprejmejo sklep, da bo občina začela s pridobivanjem certifikata ISO 9000, ki naj bi ga dobila najpozneje oktobra 2002. Svetnikom je položil na srce, naj bo ta projekt njihov zrelostni izpit.

Toda večina svetnikov je bila drugačnega mnenja, saj jih je za njegov predlog glasovalo le 5. Peter Dichlberger je bil prepričan, da je za občinske in državne organe certifikat Zakon o upravnem postopku in če bi se ga držali, bi bilo veliko manj pritožb. Po njegovem občani pričakujejo od zaposlenih na občinski upravi, z županom vred, da so dosegljivi ter da kvalitetno opravljajo delo. Svetnik Zdravko Šavor si je težko predstavljal, da bi komisija odločala, kako se morajo izobraževati uslužbenci z občinske uprave. "Problem občinske uprave vidim v vodstvu, kajti nekdo pač mora voditi vso zadevo. Poleg tega pa tukaj sploh nimamo sogovornika, s katerim bi se lahko pogovarjali, saj ni župana," je bil kritičen Šavor.

Milan Krajnc je priznal, da se mu je že v prejšnji razpravi zdelo, da klima ni bila najbolj naklonjena certifikatu kakovosti v občinski upravi. Po njegovem razmere tudi še niso dovolj zrele za certifikat. Po mnenju podžupana Andreja Kavška pa standard ISO definira sistem za nekoga, ki ga doslej ni imel. Poleg tega morajo tisti, ki imajo certifikat, prav zaradi njega opravljati še dodatna dela. Črnomaljci se torej, kot že rečeno, niso odločili za pridobitev certifikata kakovosti na njihovi občinski upravi in so tako iz rok izpustili priložnost, da bi bili med prvimi v Sloveniji.

M. BEZEK-JAKŠE

Novoletni direndaj za otroke in odrasle

ČRNOMELJ - V okviru Novoletnega direndaja boste danes, 14. decembra, ob 18. uri lahko v črnomaljski knjižnici izdelovali okraske za novoletno jelko. V nedeljo, 17. decembra, bo ob 17. uri v športni dvorani Loka dobrodelna prireditev Belokranjci Belokranjcem, v sredo, 20. decembra, pa se bo ob 17. uri v kulturnem domu v Črnomlju s prireditvijo "Smeško med črkami ali plesna abeceda" predstavil Plesni teater Igen Celje. V četrtek, 21. decembra, ob 18. uri pa bo v knjižnici slikarska delavnica za otroke z risanim junakom Bojanom.

V Iskri prijazen nadzorni svet

V semiški Iskri so se dobro pripravili na skupščino, na kateri so sprejeli vse predlagane sklepe, predvsem pa imenovali nadzorni svet, ki je po volji malih delničarjev - Uspešno leto 2000

SEMIČ - Poleti smo že poročali o zapletih, do katerih je prišlo, ko se je družba AEG Kondensatoren und Wandler GmbH (AEG K&W) iz Berlina, sicer neposredni konkurent semiške Iskre pri motorskih kondenzatorjih, želela na precej čuden način polastiti Iskre. Kapitalski in odškodninski sklad ter Vizija so namreč svoj 31,81-odst. delež v semiški Iskri prodali podjetjema Virtiju in Ekeni iz Ljubljane. Ker pa se je kot lastnik deležev predstavljal AEG K&W, so v Iskri posumili, da so delež v resnici kupili Nemci.

Ker AEG K&W o svojem lastništvu ni obvestil Agencije za trg vrednostnih papirjev (ATVP) in tudi ni dal ponudbe za prevzem, je semiška Iskra podala prijavo na Urad za varstvo konkurence in ATVP. A odgovora ni dobila. Okrožno sodišče iz Novega mesta pa je izdalo začasno odredbo, s katero je Iskri, d.d., iz Ljubljane, Virtiju, Ekeni in GBD Fin Kranj, ki imajo skupaj 52-odst. delež, omejilo glasovalno pravico nad 25 odstotkov. AEG K&W uradno ni med lastniki, čeprav v Semiču dobro vedo, da so zadnji trije v resnici AEG-jevi. Prav zaradi začasne odredbe novomeškega sodišča so torej na 5. redni skupščini semiške Iskre, ki je bila konec novembra, lahko mali delničarji sprejeli sklepe, ki so jih predlagali. Tako je bila za novega revizorja imenovana družba Dinamic iz Novega mesta. Na predlog malih delničarjev, združenih v družbo pooblaščenko, pa je bil za naslednje štiriletno obdobje izglasovan tudi nov nadzorni svet. V njem so Zvonko Ivanušič iz Črnomlja ter Janko Bukovec in Jože Mihelčič iz Semiča, z mandatom pa so pričeli včeraj. V nadzornem svetu torej ni predstavnikov Iskre, d.d., iz Ljubljane in AEG K&W, ki pa so v predlogu nadzornega sveta bili. Ekena je sicer napovedala pritožbo na imenovanje nadzornega sveta, vendar v Iskri pravijo, da je za zdaj pomembno, da so imenovali Iskri prijazen nadzorni svet. Predvsem pa je uprava Iskre prepričana, da je dolžna zavarovati enakopraven položaj vseh delničarjev v družbi, torej tudi položaj malih delničarjev, ki pa bi utegnili biti ogroženi z nemškim nezakonitim poskusom sovražnega prevzema.

M. BEZEK-JAKŠE

• Semiška Iskra je imela lani 47 milijonov DEM prometa, letos pa ga bo za 10 milijonov DEM več. Tudi letošnji dobiček bo dvakrat večji, kot so načrtovali. Za iskraši je torej uspešno leto, ki pa po njihovem mnenju gotovo ne bi bilo, če bi družbo prevzela nemška AEG K&W. Za začetek bi se zagotovo zmanjšalo vsaj število delavcev.

Z dobrodelnostjo do glasbil

Godba na pihala Črnomelj pripravlja koncert za nakup zvonov

ČRNOMELJ - Godba na pihala iz Črnomlja je stara že 134 let. Godbeniki igrajo na vseh pomembnejših prireditvah v občini, pripravljajo samostojne koncerte, vsako leto sodelujejo na srečanju pihalnih orkestrov v Straži. Največji uspeh so Črnomaljci dosegli pred nekaj leti na 17. tekmovanju slovenskih pihalnih orkestrov, saj so osvojili zlato plaketo v tretji kategoriji ter se s tem uvrstili v drugo kategorijo.

To je bil tudi najvidnejši uspeh v zgodovini belokranjskih godb na pihala sploh. Vendar so se črnomaljski godbeniki dobro odrezali tudi na naslednjem tekmovanju pihalnih orkestrov iz naše države, saj so v drugi kategoriji osvojili bronasto listino. „V sezoni 2001/2002 je spet tekmovanje v drugi kategoriji. Da bi se odrezali čim bolje, potrebujemo nekatera nova tolkala, kot so na primer zvonovi in gongi, saj pri mnogih novih skladbah brez njih ne gre več. Potrebno pa bo obnoviti tudi nekatera druga glasbila," je pojasnil dirigent črnomaljske Godbe na pihala Anton Kralj.

Črnomaljski godbeniki zato pripravljajo v nedeljo, 17. decembra, ob 17. uri v športni dvorani v Loki dobrodelni koncert z naslovom Belokranjci Belokranjcem s podnaslovom Naj zvonovi zapojo. Izkupiček od koncerta bodo porabili za nakup koncertnih cevastih zvonov, za katere bodo morali odšteti 800 tisoč tolarjev. Godbeniki so v goste povabili Mestno godbo iz Metlike, tamburaško skupino Vodomec, ansamble Vasovalci, Tonija Verderberja, Desert Fox, Šum, Lovski pevski zbor iz Črnomlja, pevki Tatjano Hutar in Heleno Konda, humorista Janeza Vraničarja-Luigija in mamo Manko, zaigrala pa bo tudi črnomaljska Godba na pihala.

M. B.-J.

Anton Kralj

LISTINA O POBRATENJU - Za Halluin zadnje in za Kočevje prvo partnerstvo med šestimi evropskimi mesti, ki sodelujejo na Igrah prijateljstva, sta s podpisom listine o pobratenju občine Kočevje in mesta Halluin uradno potrdila župan Halluina Alexandre Faidherbe in kočevski župan Janko Veber. (M. L.-S.)

Podpora sprejemu Slovenije v EU

V dneh, ko je v Nici zasedal vrh EU,so v Kočevju podpisali listino o pobratenju kočevske občine in francoskega mesta Halluin - Okrepitev dolgoletnega dobrega sodelovanja

KOČEVJE - V soboto dopoldan, ko se je v Nici nadaljevalo zasedanje vrha evropske petnajsterice, s katerim naj bi se končala reforma Unije in odprla vrata širitvi na srednji in vzhodni del stare celine, so v Kočevju podpisali listino o pobratenju občine Kočevje in francoskega mesta Halluin. Listino, ki prinaša potrditev že utečenega in napoved okrepitve dolgoletnega dobrega sodelovanja, sta podpisala župan Halluina Alexandre Faidherbe in kočevski župan Janko Veber.

Halluin leži na meji z Belgijo in šteje približno 19 tisoč prebivalcev. Tako kot Kočevje je nekdanje rudarsko mesto, kar pa je ob dejstvu, da kočevska občina meji na sosednjo Hrvaško in da ima okoli 18 tisoč prebivalcev, še en dokaz več, da imata občina Kočevje in mešto Halluin veliko skupnega. Skupni so jim namreč tudi prijatelji: mesta Oer-Erckenschwick, Pniewy, Lübbenau in Northtyneside, s katerimi se že leta srečujejo na Igrah prijateljskih mest. Kot je povedal župan Halluina, je pobratenje s kočevsko občino za Halluin že peto partnerstvo, katerega namen je poglobiti prijateljske vezi, sodelovanje in razumevanje med mesti in državami, da bi lahko bolje delali v združeni Evropi. K temu je še dodal, da je podpis listine o pobratenju, ki jo bodo v začetku februarja podpisali še v Halluinu, kamenček k izgradnji združene Evrope, ter da je smisel njihovega obiska v Kočevju v dneh, ko v Nici poteka evropski vrh, na katerem se med drugim odloča tudi o širitvi Unije in sprejemu novih članic, podpora, ki jo izkazujejo k oblikovanju združene Evrope ter sprejemu Slovenije in Poljske v EU.

"Podpis listine o pobratenju je za Kočevje pridobitev, saj bomo poslej lahko pri skupnih projektih uveljavljali sofinanciranje UE," je povedal Veber in dodal, da pa je hkrati tudi podlaga za predstavitev tega programa sodelovanja našemu zunanjemu ministrstvu in ministrstvu za evropske zadeve. Poudaril je, da od vlade RS pričakuje podporo projektu Iger prijateljstva in ostalim projektom, ki že potekajo, kot je to-denimo sodelovanje med kočevskimi taborniki in skavti iz Halluina, ali o katerih se bodo še dogovorili.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Kmalu desetodstotna brezposelnost

Center za informiranje in poklicno izobraževanje tudi v Ribnici- Boljše razmere za delo

RIBNICA - V četrtek, 30. novembra, je Zavod za zaposlovanje RS na Uradu za delo Ribnica, v stavbi zavarovalnice Triglav, v kateri posluje od marca letos, odprl nov center za informiranje in poklicno svetovanje (CIPS). Za Ljubljano in Mariborom je tako Ribnica postala tretji slovenski kraj, v katerem bodo poslej osnovnošolcem, dijakom, študentom, brezposelnim osebam in vsem ostalim nudili več kakovostnih ter aktualnih informacij o poklicih in poteh za dosego le-tega. Odprt bo ob ponedeljkih in petkih od 8. do 12. ure ter ob sredah od 8. do 12. in od 14. do 16. ure.

"S pomočjo ukrepov aktivne politike zaposlovanja, spremenjeno miselnostjo brezposelnih oseb in ob dobrih lastnih pogojih za samozaposlovanje se je število brezposelnih v občini močno zmanjšalo. Številke so zgovorne. Do leta 1993 je bila zaradi stečaja večjih podjetij relativna brezposelnost že 27-odstotna (med največjimi v Sloveniji), letos pa le 12,2-odstotna," je ob odprtju centra povedala Breda Lovšin, vodja Urada za delo Ribnica, v katerem sta redno zaposleni dve delavki, dve pa pogodbeno.

Pri njih je vpisanih 679 oseb, ki čakajo na delo, od tega jih je nekaj manj kot petnajst odstotkov iskalcev prve zaposlitve, 53,4 odstotka so starejši od štirideset let, 42 odstotkov pa jih je brez izobrazbe. Na delo čaka tudi slab odstotek oseb z visoko izobrazbo. Zato so še posebno pozornost namenili pomoči pri pridobitvi strokovne izobrazbe. V programe izobraževanja so vključili petdeset oseb. Prostore okrog 300 kv. metrov, sta odprli nekdanja vodja Urada za delo, sicer upokojenka, Nežka Hren in Jože Glazer, generalni direktor Zavoda za zaposlovanje RS.

M. G.

Breda Lovšin: "Imamo zelo dobre delovne pogoje za nas in naše stranke."

Devetletka tudi v prihodnje

Devetletka je spremenila vrtec

VELIKE LAŠČE - V velikolaški osnovni šoli so že opravili informativni pogovor s starši učencev, ki se bodo v naslednjem šolskem letu vključili v program devetletke. Ravnatelj šole Edi Zgonc pravi: "Izkušnje so pokazale, da smo z devetletko na pravi poti. Pri tem gre za razgibano drugačnost pouka, organizacijo metod in oblik poučevanja, ki jih terja. Delo v razredu poteka manj stresno, prepleta se z igro, storilnostni vidik je manj prisoten, kar vpliva na boljše počutje otrok."

Za devetletko se od letos pripravljajo že v vrtcu. "V teh nežnih letih otrok nakaže, kako bo z njim naprej, zato se delo koncentrira po kotičkih z različnimi vsebinami, kar razvija otrokov interes in njegove sposobnosti na neprisiljen način. Razen tega imajo otroci veliko aktivnosti v naravi, prirejamo pa tudi razna srečanja s strokovnjaki različnih področij. Devetletka bo tudi v zadnji triadi (od sedmega do devetega razreda) drugačna od osemletke, saj bo prisotnih mnogo več izbirnih predmetov, za katere se bodo učenci odločili na podlagi individualnega zanimanja. Devetletka bo zaradi individualnega pristopa do učenca vplivala tudi na srednjo šolo," je zaključil ravnatelj.

B. Ž.

Podražili ure v glasbeni šoli

VIDEM-DOBREPOLJE - Na predlog Glasbene šole Grosuplje so svetniki potrdili povečanje šolnine z dosedanjih 3.500 tolarjev na 4.000. Za vsakega nadaljnjega otroka iz iste družine pa se bo šolnina znižala na 3.000 oz. 2.000 tolarjev.

Mobitel je učencem v Osilnici podaril računalnik

OSILNICA - Znanje računalništva danes ni več privilegij. Je osnova, ki omogoča sledenje razvoju svetovnega gospodarstva. Pri tem je neizogibno, da računalniško opismenjevanje postaja tudi del osnovnošolske izobrazbe. V družbi Mobitel pravijo, da se zavedajo, da večina slovenskih šol zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne more zagotoviti ustrezne infrastrukture, ki bi vsem otrokom zagotovila pridobivanje osnovnih računalniških znanj. Zato so se odločili za akcijo Osemnetka, v kateri želijo s pomočjo še nekaterih podjetij slovenskim šolam, katerih računalniška infrastruktura je pomanjkljiva, zagotoviti 1000 osebnih računalnikov s potrebno programsko opremo. In enega prvih računalnikov je Mobitel podaril učencem podružnične šole v Osilnici, ki bodo tako lahko vstopili v zanimiv svet računalništva in svetovnega spleta.

ZAHVALA DRUGEMU TISOČLETJU - V soboto zvečer je v Šeškovem domu v Kočevju potekala prireditev z naslovom "Zahvala drugemu tisočletju". Prireditev je pod okriljem Kluba literatov Kočevske organizirala njihova članica Marjana Malnar-Knap. Osrednji gost na prireditvi, na kateri so glasbene točke različnih izvajalcev dopolnjevali z literarnimi vložki, je bil tenorist Rado Legan (na posnetku ob zaključku koncerta, kjer nam je zaupal, da je brat našega, žal že pokojnega dolgoletnega urednika Dolenjskega lista Marjana Legana)- M. L.-S.

Dražja voda

VIDEM-DOBREPOLJE - Dobrepoljski občinski svetniki so na predlog JKP Grosuplje s prvim decembrom potrdili nove cene oskrbe s pitno vodo in višino prispevka za števnino. Cena kubičnega metra vode, ki se je nazadnje povišala v avgustu 1997, je za gospodinjstvo po novem 116,14 tolarja in za gospodarstvo 243,69 tolarja, torej so se cene dvignile za nekaj več kot 13 odstotkov. Hkrati se je povečal tudi prispevek števnine, ki je bil nespremenjen že od leta 1994. Za vodomere do premera 50 mm, ki jih imajo občani v večini, bo po novem znašal 138 tolarjev mesečno, nad tem premerom pa 3.471.

Nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč

VIDEM-DOBREPOLJE - Na zadnji seji občinskega sveta so v Vidmu sprejeli osnutek Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč. Osnutek odloka je sestavljen tako, da zagotavlja pravo razmerje med obremenitvami občanov, pri čemer je osnova za izračun površina zazidanega stavbnega zemljišča, predvideva pa tudi obdavčitev nezazidanega stavbnega zemljišča, vendar samo v okviru zazidalnega načrta. Kriteriji za obdavčitev bodo enaki po vsej občini.

Kapela v Predstrugah

PREDSTRUGE - Na križišču regionalne ceste, ob avtobusni postaji v Predstrugah, delavci Gradbenega podjetja Grosuplje dokončujejo gradnjo prve kapele v tem sicer novem naselju občine Dobrepolje. Dolina je obdana z božjimi znamenji (cerkvami in kapelami), v katerih so žlahtna umetniška dela, ki so navdihovala tudi velike može tega kraja. Občina daje velik poudarek sakralnim obeležjem, saj je v občinskem grbu poleg klasja, kar pomeni rodovitnost polj, še cerkveni zvon.

Spominska plošča dr. Ivanu Prijatelju

SODRAŽICA- Koncem avgusta so se v Sodražici pričele prireditve ob 125- letnici rojstva literarnega zgodovinarja, teoretika, esejista in prevajalca dr. Ivana Prijatelja. Po njem nosi ime tudi domača šola, katero so oktobra po desetletni prenovi uradno odprli. Zadnja prireditev, posvečena Prijateljevemu letu bo 23. decembra ob 10. uri na Vinicah, kjer bodo odkrili obnovljeno spominsko ploščo na Prijateljevi rojstni hiši. V občini Sodražica se bodo poslej spomnili tudi drugih rojakov, pomembnih mož in žena, rojenih v njihovem kraju.

Bralcev skoraj ni več

Knjižnica bi bila lahko v stari šoli

LOŠKI POTOK - Potoško knjižničarstvo je staro najmanj sto leti in je bilo vse do pred nekaj let nepogrešljivi del kulture in izobraževanja. Po zadnji vojni je knjižnica prišla v last in vodenje kulturno umetniškega društva Ivan Vrtačnik. Tudi to društvo je bilo pred nekaj leti ukinjeno. Knjižnica se je morala kar nekajkrat seliti in sedaj gostuje ali bolje rečeno životari v knjižnici osnovne šole na Hribu. V tem času je po čudnih pripetljajih prišla v upravljanje matične knjižnice javnega zavoda Miklova hiša v Ribnici.

Čeprav matična knjižnica občasno kupi nekaj novih knjig, pa bralcev skoraj ni več. Knjige redkim obiskovalcem posojajo brezplačno, brezplačno pa je tudi delo knjižničarke, ki sicer vodi šolsko knjižnico. "Knjižnica nikakor ne sodi v šolo. Čudi me, da o tem občina ni razmislila, ko je lani za svoje potrebe obnavljala staro šolsko poslopje. V njej bi bilo namreč dovolj prostora tudi za knjižnico. Tudi obratovalni čas bi lahko tako bolj prilagodili bralcem," pravi knjižničarka Zvonka Košmrlj. Letos je občina za kulturo namenila 3 milijone tolarjev, od tega dva milijona za investicije, enega pa za druge dejavnosti. Malo, pa vendar toliko, da bi bila lahko tudi knjižnica deležna ustrezne podpore.

A. KOŠMERL

Ostala samo še štiri križišča

Z dokončanjem Šeškove ulice pridobili še drugo urejeno vpadnico v mesto - Nerešen ostaja samo še potek glavne ceste od Žulja do Male Hrovače

RIBNICA - Pred nedavnim so v Ribnici zaključili rekonstrukcijo Šeškove ulice, s katero so uredili glavno vpadnico v mesto iz kočevske smeri. Ker so pred tem z rekonstrukcijo Gorenjske ceste že uredili uvozno cesto v Ribnico iz ljubljanske smeri, ima Ribnica sedaj urejeni obe glavni vpadnici v mesto in ji, kot je povedal ribniški župan Jože Tanko na nedavni tiskovni konferenci, nerešen ostaja samo še potek glavne ceste od križišča pri Žulju do križišča v Mali Hrovači.

Rekonstrukcija Šeškove ulice je bila največji komunalni projekt v ribniški občini v letošnjem letu. Celotna investicija je znašala 50 milijonov tolarjev in jo je v celoti financirala ribniška občina. Rekonstrukcija 350 metrov dolgega odseka ceste v Šeškovi ulici od križišča v Mali Hrovači do bivše stavbe Policijske postaje je namreč zajemala ureditev meteorne in fekalne kanalizacije, obnovo vodovoda, namestitev javne razsvetljave ter ureditev enostranskega pločnika in vozišča, ki so ga tudi ustrezno prometno označili. Od večjih problemov, ki jih imajo zaradi neurejenosti cest v sami Ribnici, jim tako ostajajo nerešena samo še štiri križišča: pri Žulju na Gorenjski cesti, v križišču Šolske in Kolodvorske ulice, pri Inlesu in v Mali Hrovači. Med vsemi križišči, ki so del glavne ceste in jih bo zato ob sofinanciranju ribniške občine urejala Direkcija RS za ceste, je najbolj problematično križišče v Mali Hrovači, saj ima tu lokalna cesta prednost pred glavno. Za zadovoljivo rešitev bodo morali, kot je povedal Tanko, podreti hišo, ki je najbližje križišču. Bodo pa z ureditvijo tega in še preostalih treh križišč v Ribnici, kjer kot večji poseg v naslednjih nekaj letih občino čaka še ureditev cest na območju od Knafljevega trga do Struške ulice, zadovoljivo rešeni vsi večji problemi, ki jih imajo na področju cestne infrastrukture.

M. L.-S.

SAMORASTNIK SE PREDSTAVI- V Likovnem salonu v Kočevju je na ogled druga samostojna razstava kiparja in slikarja, sicer samouka in samorastnika, ki je po poklicu grafik, Andreja Levstka iz Kočevja. Gre za prikaz petnajstletnega dela, saj je v tem času ustvarjal v keramiki, svili, steklu, platnu in še posebej na bakru. Med številnimi deli se najraje pohvali z repliko Situle iz Vač, za katero pravi, da je zelo dobra kopija originalnega izdelka. (Foto: M.G.)

Drobne iz Kočevja

KORISTI POBRATENJA - Pobratenje s francoskim Halluinom bo, po besedah kočevskega župana Janka Vebra, za kočevsko občino koristno, saj bodo Kočevju, denimo, dobrodošle že samo izkušnje, ki jih imajo v Halluinu z ločenim zbiranjem odpadkov. Prav v tem času namreč v Halluinu gradijo tovarno za predelavo ločeno zbranih odpadkov, v Kočevju pa nameravajo prihodnje leto začeti z uvajanjem ločenega zbiranja odpadkov. Prav tako dobrodošle, vendar ne le za Kočevje, ampak za celotno Slovenijo, pa naj bi nam bile tudi njihove izkušnje, ki jih imajo s sežiganjem komunalnih odpadkov. V Halluinu imajo namreč sežigalnico, ki je dimenzionirana za 1,3 milijona prebivalcev in je zato lahko model reševanja za celotno Slovenijo.

Ribniški zobotrebci

NEVARNO BREZ PLOČNIKA - Za ribniško občino pomembna komunalna pridobitev v letošnjem letu je bila poleg rekonstrukcije Šeškove ulice v Ribnici tudi ureditev ceste skozi Nemško vas. Razlika med obema investicijama pa je očitna že na prvi pogled in ni le v tem, da je prvo investicijo financirala občina in drugo država. V Nemški vasi so namreč le preplastili uničeni asfalt, popravili nekatere najnevarnejše dele na cesti, uredili bankine in delno tudi meteorne iztoke, niso pa naredili pločnika. Ker je cesta zelo prometna in je na njej veliko otrok, je zaradi izredno slabo rešenih nepreglednih izvozov na glavno cesto ta nevarna za vsakodnevno uporabo, še posebno za domačine oziroma njihove otroke. Zato pa je tudi Nemška vas, kot meni ribniški župan Tanko, ena najnevarnejših vasi ne le v ribniški občini, ampak tudi širše.

MOŽNA LE OCENA - Po sporazumu, ki sta ga podpisala tedanji minister za obrambo Janez Janša in ribniški župan Jože Tanko tik pred letošnji državnozborovskimi volitvami, bi morala biti cesta, ki vodi skozi vojašnico v Ribnici, občini predana v uporabo 13. novembra. Mesec po preteku tega roka se to še ni zgodilo. Vendar pa ribniški župan Jože Tanko ocenjuje, da bo vojska postavila ograjo in optični nadzor najkasneje v teh dneh. Več kot ocene pa tako ne more dati, saj, kot pravi sam, gre za vojsko in tako za inštitucijo, "pri kateri je težko priti do podatkov in kjer ni hitrih rešitev"!

Kostelski rižni

SMETI OB JUŽNI MEJI - Kostelci se zelo prizadevajo za lepo urejeno okolje in izvajajo tako rekoč stalno akcijo "Kostelci pometimo pred svojim pragom!" Z njo dosegajo lepe uspehe, za kar so prejeli že nekaj visokih priznanj slovenskih organizacij. Zadnje čase pa se občasno spet pojavljajo odpadki ob magistralki, ki vodi do južne meje in preko nje. Prebivalci sosednje Hrvaške namreč občasno kupijo v Sloveniji kaj večjega, na primer hladilnik itd., ki ga pred mejo razpakirajo in embalažo zmečejo ob cesti, kljub temu da je ob cesti dovolj zabojnikov za odpadke.

OČISTITI STRUGO - Mimo vasic Zgornji, Srednji in Spodnji Potok teče potoček Potok. V naseljih je malo prebivalcev in tako se zgodi, da ob večjem vetru ali ob neurjih pade kakšno drevo tako nesrečno, da zajezi potok, narasla voda pa spodjeda breg in dela škodo. Lastniki parcel, kjer se to dogaja, naj bi redneje odstranjevali porušeno drevje ali pa za odstranjevanje pooblastili gozdarje oz. vodno skupnost.

KJE PLESATI? - V Kostelu je malo gostišč in še tista, ki so, ob 22. uri zaprejo vrata gostom. To pa ni prav mladim, ki se ob vikendih vračajo domov iz služb ali šol in bi se radi zabavali, predvsem plesali. Mladi zato pravijo, naj bi gostišča ob vikendih podaljšala delovni čas. Podobno so naredili v Kočevju in Ribnici, kjer so s posebnim odlokom o obratovalnem času gostišča res lahko odprta do 23. ali 24. ure, so pa zato diski oziroma plesišča za mlade lahko odprta do 3. ure zjutraj ali še dalj. S tem pa spet niso bili zadovoljni odrasli, ki bi ponoči radi spali. Je že tako, da se vsem ne da ugoditi; sicer pa zakaj so Kostelci hoteli svojo občino in zdaj zanjo kočevski odlok ne velja.

Trebanjske iveri

VEČ LUČI 2. - V prejšnji številki Dolenjskega lista je bilo v tej rubriki pod naslovom VEČ LUČI ob tarnanju bralke, da na zadnjem kandelabru nove mokrononoške javne razsvetljave še vedno ni nameščena svetilka, kar naj bi ogrožalo zlasti obiskovalce pokopališča, med drugim zapisano, da je krajevna skupnost delo že plačala. Predsednik sveta KS Mokronog Anton Maver nam je v imenu KS sporočil, da ima izvajalec čas za dokončanje del na novo urejeni javni razsvetljavi do meseca februarja 2001 (do konca januarja je načrtovan tudi uradni prevzem) in da je KS do sedaj plačala prvi del obveznosti, kar je vse v skladu s pogodbo, ki sta jo pred začetkom del sklenila KS kot naročnik in Elektromehanika Gregorič Branko, s.p., kot izvajalec. Vsem prizadetim in bralcem se bolj ali manj (ne)odgovorni pisci opravičujemo...

NACETOVI ODOJKI - Bralec Stanko iz Trebnjega nam sporoča, da se je njegov prijatelj Nace Škoda v svojem življenju izkazal že na raznovrstnih področjih, bodisi kot obrtnik, politik, pevec in godbenik in da je med drugim Škoda "v bivši gnili Jugi mnogokrat gostil raznovrstne visoke živine tedanje oblasti". Stanko pravi, da je Nace v zadnjem času pričel razmišljati, da bi se začel ukvarjati še z rejo odojkov in odkupom grozdja, saj je v zadnjem času pri njem poraba teh dobrot, pravzaprav pečenih odojkov in vina, izredno narasla, s tem pa tudi stroški, ki jih upokojeni Nace vse težje pokriva...

Sevniški paberki

HVALEŽNOST - Kmet Vinko Leskovšek z Mrzle Planine nad Zabukovjem slovi po bistrosti in ostrem jeziku, saj je bil neprizanesljiv do raznih nepravilnosti že tudi v prejšnjem sistemu, ko si je upal z javno besedo na odprti sceni, celo na proslavi na Lisci, kjer je govoril takratni predsednik predsedstva ZKJ Ivica Račan, tako kritizirati, da mu je policija brž odklopila elektriko z ozvočenja. Leskovšek se nam je tokrat oglasil, da bi se zahvalil vsem, ki so po njegovem zaslužni, da so v KS Zabukovje ob letošnjem sevniškem občinskem prazniku dobili toliko asfaltnih cest kot še nikoli. Leskovšek se še posebej zahvaljuje županu Jancu, predsedniku sveta KS Zabukovje, Janezu Podlesniku in občinskemu svetniku Jožetu Kunšku.

PRIHODNOST - Tako imenovana straniščna poezija, ki jo izražajo grafiti po prostorih, kamor gre še cesar peš, ni nujno vedno opolzka, vulgarna, ampak tudi duhovita. Nad pisoarjem v priljubljenem gostišču za večje družabne prireditve Prehrana pri Marjani v Krmelju je nalepljen papir z natisnjenim pomenljivim sporočilom: "Prihodnost Slovenije držite v rokah!"

UČENKA - Četrtošolka krmeljske šole Vanja Golob je s svojim samozavestnim nastopom navdušila že na občinskem otroškem parlamentu, še bolj pa krmeljske

izgnance in goste, zato ji, če bo v dobrih rokah prof. Guste Mirt in marljiva, prerokujejo lepo prihodnost... (Foto: P. P.)

Varnejši dostop proti boštanjski šoli

BOŠTANJ - Krajevna skupnost Boštanj se je po daljših pogajanjih dogovorila o odkupu hiše Jožeta Jazbeca, stavbe, ki močno ovira boljši dostop na cesto proti boštanjski šoli. S tem se bo izboljšala tudi prometna varnost na cesti, kjer je veliko otrok.

Že prvi stik pomemben za posel

"Če se človek dobro počuti že ob prihodu v podjetje, je to dobro tudi za posel," pravi Tatjana Fink - S skupščine Kluba tajnic in poslovnih sekretark Trebnjega in okolice

TREBNJE - Na 1. letni skupščini pred enim letom ustanovljenega Kluba tajnic in poslovnih sekretark Trebnjega in okolice, katerega poglavitni namen je medsebojna pomoč, izmenjava izkušenj, izobraževanje in šport, so pretekli petek za predsednico upravnega odbora izvolile Zdenko Novak iz Trima, za podpredsednico Jernejo Kovaljev z mirnske osnovne šole in za tajnico Mojco Novak iz Dane. Zaradi izjemne pomoči pri delu kluba so za častni članici Kluba imenovali direktorica Trima Tatjano Fink in direktorico CIK Trebnje Darinko Tomplak.

V enem letu so se članice (zdaj jih je 22) srečale trinajstkrat. Praviloma se srečujejo enkrat mesečno, na prvo sredo v mesecu, seveda pa se članice družijo tudi druge dni, na raznih izobraževalnih delavnicah in ob aerobiki. Na izletih po Sloveniji spoznavajo nove kraje in gore, hkrati pa ob sproščenem kramljanju najlažje izmenjujejo delovne izkušnje pa tudi iz osebnega življenja. Sedež ima klub na Centru za izobraževanje in kulturo v Trebnjem, v Kidričevi 2. Kontaktna oseba je Nataša Avguštinčič (telefon 07 30 44 558, faks 30 44 183, elektronska pošta pa: info@ciktrebnje.si). Klub vključuje tudi nekaj članic iz sevniške občine, od koder računajo na še večji priliv članstva, saj v sosednji občini takšnega kluba ne poznajo.

Trebanjke so se povezale tudi z drugimi klubi in Zvezo klubov tajnic Slovenije. Predsednica te zveze Marta Pikalo je poudarila, da se na srečanjih nenehno izobražujejo in da je srednješolska izobrazba že kar minimum za tajnico, ki hoče biti uspešna poslovna sekretarka. Skupščine v Trebnjem so se udeležile tudi gostje, predstavnice klubov iz Koroške, Ljubljane in okolice ter Dolenjske z Belo krajino. "Izreden občutek ima poslovni partner bodisi iz naših krajev ali iz dežele vzhajajočega sonca, Japonske, že samo, če pride v okolje, kjer ga lepo sprejmejo ob prihodu v podjetje. Če pa se človek dobro počuti, je to dobro tudi za posel!" je poudarila glavna direktorica Trima Tatjana Fink.

P. P.

1. SVEČKA NA TORTI - Predsednica Kluba tajnic Zdenka Novak je upihnila 1. svečko na torti, razrezati pa jo je pomagal tudi trebanjski župan Ciril Pungartnik, ki je čestital klubu ob obletnici. Bogat kulturni program je pripravila trebanjska glasbena šola pod vodstvom Tatjane Mihelčič - Gregorčič. (Foto: P. Perc)

Prednovoletno srečanje gasilk

TREBNJE - Ob naglem iztekanju leta so se članice komisije za gasilke pri trebanjski gasilski zvezi odločile za prednovoletno srečanje vseh gasilk in ga tudi realizirale v lastni režiji in s pomočjo sponzorjev preteklo soboto v dvorani gasilskega doma Trebnje. Za združitev prijetnega s koristnim so povabile Heleno Mrzlikar iz Novega mesta, ki je prvi del večera popestrila s koristnimi nasveti za priprave na praznične dni. Presenečenje večera je bil tudi nepričakovani obisk predsednika Gasilske zveze Slovenije Ernesta Eöryja, ki je zbrane gasilke pozdravil, se jim zahvalil za delo, ki je zgled tudi gasilkam drugih zvez v Sloveniji, in zaželel uspehe tudi v novem letu.

Srečanja se je udeležila tudi Valerija Dular iz Novega mesta, članica Sveta gasilk pri Gasilski zvezi Slovenije, ki je prav tako zbrane pozdravila in prijazno nagovorila. Drugi del večera se je nadaljeval ob dobrem golažu, ki ga je pripravila kar sama predsednica komisije Mari Logar v kruhovih posodicah, ki jih je sponzorirala Dolenjska pekarna. Ob hrani in pijači - brezalkoholne pijače je sponzorirala firma Gusto Mirna - in v prijetnem vzdušju ter ob glasbi Simona Ceglarja iz Velikega Gabra, se je srečanje zaključilo v poznih večernih urah.

MOJCA FEMEC

NADŠKOF DR. ŠUŠTAR BLAGOSLOVIL KAPELO - Direktorica Doma starejših občanov v Trebnjem Majda Ivanov je povabila častnega občana občine Trebnje, upokojenega nadškofa, dr. Alojzija Šuštarja, naj blagoslovi novo kapelico v domu. Z opremo vred je kapela stala okrog 3,5 milijona tolarjev. Ivanova je čestitala nadškofu, ki se je rad odzval povabilu rojakov, tudi ob njegovi 80-letnici. Ob blagoslovu kapele in oltarja (na posnetku) je dr. Šuštar poudaril, da bo to srce doma, kjer bodo številni verni oskrbovanci lahko našli svoj duševni mir in moč za premagovanje težav. (Foto: P. P.)

Veseli december v Krmelju

Novoletni živžav 27. decembra: gledališka predstava, prihod dedka Mraza, otroška modna revija in rajanje z Nušo Derenda

KRMELJ - Tukajšnja osnovna šola in Društvo prijateljev mladine sta pripravila zelo pester program prireditev ob letošnjem Veselem decembru. Po domiselno izpeljanem občinskem otroškem parlamentu v šoli sta se zvrstila koncert rock skupine "Šraufštuk" in komedija Butalci v izvedbi Prešernovega gledališča iz Kranja. V soboto so krmeljski mladinci izvedli zanimiv recital Obtolčena trobenta. V torek so imeli otroci prost vstop v dom Svobode na lutkovno, plesno in pevsko predstavo Novoletne težave v izvedbi novomeškega Taus Teatra. V soboto, 16. decembra bo ob 15. uri brezplačen koncert Adija Smolarja za otroke v domu Svobode. V petek, 22. decembra, pa ob 9. uri šola vabi v telovadnico na novoletno čajanko s srečelovom. Bogat novoletni živžav bo v sredo, 27. decembra, ko se bodo v šolski telovadnici zvrstili gledališka predstava, prihod dedka Mraza, otroška modna revija in rajanje z Nušo Derenda. Krajevna skupnost Krmelj pa vabi na silvestrovo na osrednji trg, kjer bodo s penino v rokah dočakali novo leto. Praznik je pač še lepši, če ga lahko s kom deliš, so ugotovili tudi lani, ko so se v Krmelju na silvestrovanju na prostem zbrali številni krajani iz tržiške, šentjanške in krmeljske krajevne skupnosti.

P. P.

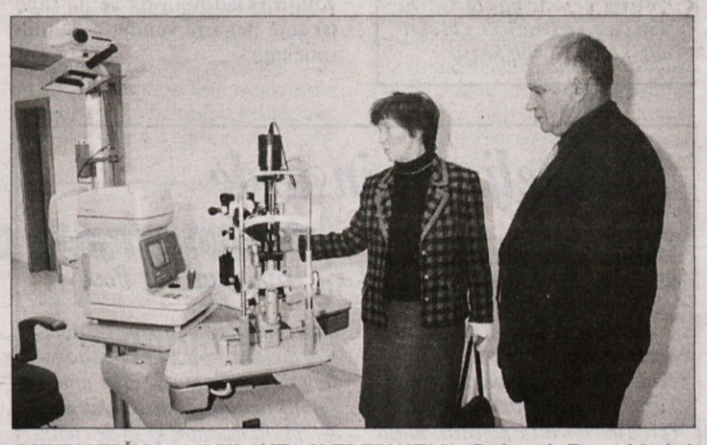

OKULISTIČNA AMBULANTA V TREBNJEM - Podjetnik Franc Markelj iz Ivančne Gorice se je začel ukvarjati s fotografijo, se uveljavil tudi v Ljubljani, dejavnost pa je še močno razširil z optiko. V novem lokalu v središču Trebnjega pa je Markelj zagotovil tudi prostore in vrhunsko opremo še za specialistično okulistično ambulanto pod okriljem novomeške bolnišnice. Tako je ljudem s tega predela Dolenjske zelo skrajšal čakalne dobe, ki znašajo v novomeški ambulanti dva do šest mesecev. Dr. Vesna Morela, predstojnica okulističnega oddelka novomeške bolnišnice (na posnetku ob otvoritvi) je izrazila željo, da bi podobne ambulante imeli še v Beli krajini, v Krškem oz. Brežicah ter še eno v Novem mestu.

KRMELJSKI IZGNANCI TERJAJO SVOJE PRAVICE - Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije (DIS) v Krmelju se je preteklo nedeljo na zelo dobro obiskanem srečanju izgnancev in beguncev posebej zahvalila prof. Ivici Žnidaršič, podpredsednici DIS, ki je predstavila tudi svojo knjigo Z javno besedo do pravic, za njeno dolgoletno izjemno vztrajno in uspešno zavzemanje za njihove pravice. (na posnetku) Poslanec Branko Kelemina je menil, da bodo potrebna prizadevanja za sprejem zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine v tretji obravnavi, potem ko prejšnjemu državnemu zboru, tudi zaradi premajhne politične volje, ni uspelo zakona spraviti "pod streho". V Krmelju so terjali, naj poslanci pohitijo. Na srečanju, ki so ga s kulturnim programom obogatili učenci krmeljske osnovne šole, je podporo izgnancem obljubil tudi sevniški župan Kristijan Janc. (Foto: P. P.)

Svobodno razmerje

TREBNJE - Ptujsko gledališče bo uprizorilo igro Daria Foja, italijanskega dramatika in Nobelovega nagrajenca, v Kulturnem domu Trebnje, in sicer v soboto, 16. decembra, ob 17. in 20. uri. Vstopnice so v predprodaji v pisarni območne izpostave Sklada v Trebnjem na Kidričevi 2. Informacije dobite na telefonu 348 12 50.

DEBENEC DOBIL ŠE 423 M ASFALTA - Predsednik gradbenega odbora za posodobitev odseka ceste proti vrhu Debenca Dušan Bevc je otvoril asfaltirano cesto, pri svečanem opravilu pa sta mu pomagala še trebanjski župan Ciril Pungartnik in predsednik KS Mirna Janez Bračko. Ta je izdatno podprla 4,3 milijona tolarjev vredno naložbo, vinogradniki oz. domačini pa so prispevali okrog 1,2 milijona tolarjev in svoje delo. Strmi odsek ceste je zdaj tudi z muldami zaščiten pred vodo ob neurjih, ki je odnašalo makadam v dolino. (Foto: P. P.)

Bankrot občine zaradi Clanna?

Po neuradnih informacijah naj bi sevniškemu občinskemu proračunu grozila izvršba v višini 12 milijonov tolarjev za poplačilo dolga za najem prostorov blagovnih rezerv v Loki

SEVNICA - Pred kratkim smo pisali, da se zadeva Clann po več ko 7 letih le bliža h koncu in da naj bi še Bajkova vlada sprejela rešitev, ki bi bila za sevniško občino optimalna. Ta namreč dolguje državnim blagovnim rezervam samo za okrog 37 milijonov tolarjev glavnice. Občina je izgubila pravdo in je sodba že pravnomočna.

Sevničani pa se upirajo plačilu, saj bi to pomenilo bankrot občinske blagajne. Skušali so se dogovoriti, da bi, če že morajo plačati, to obveznost poravnali v nekaj letih v treh obrokih, seveda brez obresti. Takšno stališče občine je po besedah župana Kristijana Janca še vedno aktualno.

Najpozneje do 11. novembra letos bi morala posebna komisija pri ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj morala dati soglasje k predlogu sporazuma, ki je bil sklenjen med sevniško občino in Zavodom za državne rezerve, toda tega soglasja komisija ni uspela izoblikovati. Po neuradnih informacijah ji je najbolj nasprotoval predstavnik finančnega ministrstva, čeprav je še pred časom zagotavljal, da tega ne bo počel. Ker ni bilo soglasja, minister Marjan Senjur ni hotel poslati predloga v odločanje vladi. Kljub večkratnim poskusom tudi v zadnjem tednu Bajukove vlade minister Senjur ni hotel zastaviti svojega imena. Tako je trenutno celotni projekt propadel - celo več, Zavod za blagovne rezerve oziroma njegov direktor, ki se boji nove oblasti, naj bi izdal nalog za izvršbo prvega manjšega dela glavnice v višini okrog 12 milijonov tolarjev.

Občina Sevnica si bo morala z vsemi močmi prizadevati, da se izvršba ustavi, oziroma da vsaj Sevničani uspejo z novo vlado potrditi že pripravljeni predlog sporazuma. Župan Janc pravi, da ne ve o izvršbi ničesar. Da projekt ni uspel, so po naših virih krivi ljudje iz SLS - SKD, od ministra do sekretarja, in direktor zavoda.

P. PERC

Pismo Posavcev dr. Petrinovi

SEVNICA - Posavski župani in vodja strokovne skupine za izgradnjo HE na Spodnji Savi Niko Galeša so se pogovarjali o nadaljnjih skupnih korakih, ki bi pripeljali do realizacije projekta izgradnje. Novo ministrico za gospodarstvo dr. Teo Petrin so s pismom seznanili z dejavnostmi v zadnjem obdobju, čim prej pa se bodo poskušali z njo in z novim državnim sekretarjem srečati in pogovoriti o nadaljnjih korakih za realizacijo projekta.

Novoletni živžav v Mokronogu

MOKRONOG - Osnovna šola je tudi letos poskrbela za prijetno predpraznično vzdušje. V nedeljo, 17. decembra, se bo ob 15. uri v šolski telovadnici pričel novoletni živžav z ansamblom California. Zvrstile se bodo frizerska in likovne delavnice: izdelovali bodo novoletne aranžmaje, darilne vrečke in voščilnice. Za otroke bo zanimiv Tomov igralni kotiček, pa ugankarski kotiček, modna revija, na voljo bo tudi bife. Otroke bo seveda obiskal tudi dedek Mraz, številni otroci, njihovi dedki, babice in drugi spremljevalci pa bodo gotovo preizkusili srečo tudi na srečelovu.

Osamosvojitev na levem bregu?

V krški občini občasno pridejo na dan pobude za spremembo tukajšnje obstoječe lokalne samouprave - Nova krajevna skupnost na levem bregu? - "Mačehovski odnos"

KRŠKO - V krški občini občasno pridejo na dan pobude za spremembo tukajšnje obstoječe lokalne samouprave. Ob zamislih, da bi iz sedanje občine krško naredili "mestno občino Krško" in "ostalo", občasno pridejo v obtok tudi informacije o razstavljanju in ponovnem sestavljanju obstoječe krajevne skupnosti Krško.

Najbolj sveža iz zaloge tovrstnih zamisli je napoved, da bi utegnili ustanoviti novo krajevno skupnost. To bi bila krajevna skupnost na levi strani Save, obsegala bi ozemlje in prebivalce, ki so zdaj del krajevne skupnosti Krško. Osamosvojili naj bi se, ker se zdaj čutijo zapostavljeni v obstoječi krajevni skupnosti Krško.

Govorice o pripravah na osamosvojitev je deloma potrdil sestanek t. i. skupine Naprej, Stara vas. Na sestanku 24. novembra so člani skupine ugotavljali, ali sta krška občina in krajevna skupnost uresničili zahtevke, ki so jih napisali na podobnem sestanku novembra 1999.

Skupina Naprej, Stara vas je na letošnjem novembrskem sestanku ugotovila, da pristojni niso uresničili niti enega izmed lanskih 20 zahtevkov vaščanov. Za zdaj so ostali le pri ugotavljanju in niso naredili resnejših korakov za izstop iz sedanje KS Krško. Med tako vdanost v usodo pač sodi tudi njihova ugotovitev, da občina in krajevna skupnost tudi zato odrivata Staro vas, ker ta nima "niti enega člana v občinskem svetu".

Skupina Naprej, Stara vas, če bo dobila razsežnosti lokalnega ljudskega gibanja, lahko razrahlja vezi sedanje KS Krško, kjer verjetno vajeti trdno drži v rokah LDS. Zlasti zato, ker, sodeč po nekaterih pogovorih iz zadnjega obdobja, vodstvo KS Krško o nekaterih ključnih lokalnih podrobnostih misli drugače kot krški župan.

Vsekakor skupina Naprej, Stara vas vse dela z mislijo, da na območju Stare vasi v Krškem pristojne lokalne oblasti že več let vlagajo premalo. "Stara vas propada in krajani močno občutijo mačehovski odnos s strani občine in KS Krško."

M. L.

• Na letošnji novembrski seji skupine Naprej, Stara vas so napisali 12 zahtev občini in krajevni skupnosti. Zahteve vključujejo enostavnejše posege, kot je ureditev cestne signalizacije in čiščenje pločnikov, a tudi zahtevnejše, kot je prenova vodovoda in gradnja nekaterih obvoznic.

Evropska natančnost

KRŠKO - Evropska skupnost od Slovenije nepopustljivo zahteva natančnost, evropsko točnost, spoštovanje evropskega reda, nobene ohlapnosti in svojeglavosti. Dobro. Ampak veleposlanik Evropske unije je v petek na sestanek v Krško zamudil več kot 15 minut.

Brežiški planinci razpoznavni v Sloveniji

Planinsko društvo Brežice slavi 50-letnico - "Meja ni ovira"

BREŽICE - Tu se je 8. decembra zbralo okoli 200 planincev iz Slovenije in Hrvaške, ki so se odzvali povabilu brežiškega planinskega društva, ki slavi 50-letnico obstoja. Predsednica Planinskega društva Brežice Marija Veble, ki je spregovorila zbranim, je izrekla veselje nad tolikšnim številom obiskovalcev praznovanja obletnice. Predsednica želi, da bi planinci sodelovali tudi v bodoče. Predstavniki društev so izročili lepa darila predsednici, ta jim je izročila priznanja za sodelovanje.

Milena Jesenko, podžupanja občine Brežice, vneta planinka, je na slovesnosti poudarila, da v planine ne hodimo samo za rekreacijo. V planinah si, kot je rekla, odpočijemo; planine dajejo navdih umetnikom.

Podpredsednik slovenske planinske zveze, ki je čestital predsednici za uspešno delo, je menil, da brežiško planinsko društvo predstavlja steber planinstva v Sloveniji. Kot so rekli v pozdravu planinci iz Hrvaške, državna meja ne ovira dobrega sodelovanja planincev iz obeh sosednjih držav.

B. H.

Devet prašičev - bogat plen

ČATEŽ OB SAVI - Lovci iz lovskih družin iz Cerkelj ob Krki, s Čateža ob Savi in Mokric so skupaj s člani zelene bratovščine iz sosednje Hrvaške na lovu 3. decembra ustrelili 9 divjih prašičev. Po končanem lovu so se poveselili na meji blizu Stojdrage. Plen z omenjenega nedeljskega lova je po besedah lovskega gospodarja s Čateža ob Savi velik uspeh. Lovci s tega območja so pri tukajšnjih kmetih najeli njive in pašnike, kjer gojijo poljščine za hrano divjadi. Tako krmljena divjad dela kmetom manjšo škodo. Lovci si s takimi krmišči zagotovijo tudi izdatnejše lovišče. Tudi tukajšnji lovci divjad pozimi dodatno hranijo.

ZARES NJIHOVO POPOLDNE - Dnevni center pri društvu Izvir Krško, od koder je fotografija, se pridružuje ustanovam v občini, ki z različnimi projekti in dogodki koristno zaposlijo mlade misli in roke, ki bi drugače mogoče ostale vsaj včasih brez zadoščenja. Vesna Voglar (na sredini) verjame, da ustvarjalna delavnica odpira vrata ne le v svet domišljije, ampak tudi v lepše stvarno življenje. (Foto: M. L.)

Dnevni center za življenje

Društvo Izvir Krško ponudilo program pomoči otrokom in mladostnikom - 7 krških osnovnošolcev

KRŠKO - Dnevni center, ki ga je septembra ustanovilo Društvo izvir Krško, nekako dosega cilj, ki so si ga zastavili v društvu ob snovanju. Po besedah Vesne Voglar, vodje Dnevnega centra, so ga ustanovili za pomoč otrokom in mladostnikom na več področjih. "Z Dnevnim centrom želimo zmanjšati učne težave. Otrokom bi tu radi strokovno pomagali pri učenju, pisanju šolskih nalog. Želimo dopolniti ali mogoče celo nekako nadomestiti vzgojno vlogo staršev. Ponudimo varstvo otrok popoldne, s čimer želimo preprečiti otrokovo osamljenost. Mislimo, da bi s tem lahko pomagali tudi pri odpravi in zmanjšanju vedenjskih težav in otrokove družbene izključenosti," pravi Vesna Voglar. V Dnevnem centru ne sme biti dolgčas, to je nekako delovno vodilo Vesne Voglar, Sabine Doberšek in Jožice Pavlin, ki se tu ukvarjajo z otroki. Zato pripravljajo delavnice, npr. glasbeno, novinarsko, gledališko, interaktivno, računalniško, kuharsko, športno in ustvarjalno. Trenutno je v Dnevnem centru 7 otrok, od katerih so po trije iz 4. in 6., eden pa je iz 3. razreda krške osnovne šole.

Po besedah Voglarjeve za zdaj v centru še ni otrok iz leskovške šole, tudi zaradi oddaljenosti te od Dnevnega centra, ki deluje na sedežu društva Izvir na Humekovi 19 v starem mestnem jedru.

Dnevni center deluje od ponedeljka do petka, in sicer do 12.30 do 17.30. ali do 19. ure. Vesna Voglar je prepričana, da Krško potrebuje ustanovo, kot je Dnevni center. "Kajti vse več je otrok, ki popoldne potrebujejo pomoč zunaj družine bodisi zaradi vzgojne zanemarjenosti in osamljenosti bodisi zaradi neustreznih družinskih razmer. Program Dnevnega centra oblikujemo za otroke med 6. in 12. letom in mladostnike do 16. leta starosti."

M. L.

IME Z DOLGO TRADICIJO - Leta 1968 so sredi Brežic odprli Kerametal, prvo specializirano prodajalno keramičnih ploščic in sanitarne keramike. Po osemdesetem letu je podjetje na novi lokaciji zadihalo s polnimi pljuči in brežiški Kerametal je danes ena največjih slovenskih trgovin s keramičnimi ploščicami. Na leto jih proda blizu milijon kvadratnih metrov, kar opravi v svojih sedmih maloprodajnih trgovinah in tridesetih salonih keramike pri svojih poslovnih sodelavcih. Veliko jim pomeni tudi sodelovanje z načrtovalci objektov in gradbeniki. Nedavno so v sodelovanju z italijanskimi dobavitelji odprli predstavitveni razstavni prostor keramike in kopalniške opreme višjega cenovnega razreda. Kot rad poudari direktor Kerametala Franc Ocvirk, si je kolektiv s trdim delom ustvaril zaupanje in ugled tudi zunaj slovenskih meja. (Foto: M. Vesel)

EVROPA ZDAJ - Veleposlanika Švedske John-Christer Ahlander (drugi z leve) in Evropske unije Eric van der Linden (četrti z leve) sta se v Valvasorjevi knjižnici Krško lahko prepričala, da je ustanova dobro založeno informacijsko dokumentacijsko središče Posavja in Slovenije. O podrobnostih sta se lahko pozanimala pri direktorici knjižnice Idi Merhar (levo). V knjižnici so ju spremljali tudi krški župan Franci Bogovič (med veleposlanikoma), Emil Vehovar (drugi z desne) in Mitja Drobnič (desno). (Foto: M. L.)

Posavje trka pri Evropi

Brežice, Krško in Sevnica želijo v pokrajino informativno središče Evropske unije - Diplomatski obisk

KRŠKO - Posavje je doslej že sprejelo nekatere predstavnike Evropske unije, poleg ljudi na krajših obiskih je prispelo na to območje že tudi nekaj denarja iz evropskih namenskih razvojnih skladov. K temu so v petek dodali obisk dveh veleposlanikov.

V Krškem sta bila Eric van der Linden, veleposlanik Evropske unije, in John-Christer Ahlander, veleposlanik Švedske. Prišla sta na povabilo Regijskega pospeševalnega centra Posavje in ob pokroviteljstvu županov občin Brežice, Krško in Sevnica. Regijski pospeševalni center ju je zaprosil, da pomagata Posavju uresničiti željo, da bi v tej pokrajini ustanovili "evropsko informativno točko v sklopu knjižnice v Krškem". Posavje bi tudi rado vzpostavilo stike s podobnimi pokrajinami kje v Evropi. Tako je v imenu pokrajine sporočil evropskima diplomatoma Emil Vehovar, predsednik upravnega odbora Regijskega pospeševalnega centra Posavje.

Veleposlanika sta bila previdna in nista tisti trenutek obljubila ničesar. Toda ponujene roke nista odbila, saj sta gostitelje seznanila s pravim naslovom, kamor naj pisno sporočijo svoje želje o evropskem sodelovanju. Njuno sporočilo so krški in sevniški župan, podžupan in podžupanja Brežic ter oba predstavnika Regijskega pospeševalnega centra Posavje morali razumeti nedvoumno: (evropska) usoda pokrajine Posavje je pač v rokah pokrajine Posavje.

Navzoči občinski predstavniki so priznavali lokalno zamujanje pri iskanju evropskega denarja. Hkrati so pokazali, eni manj drugi bolj, da so pripravljeni trkati za denar vsaj na preddverja evropskih razvojnih skladov in da se na tako iskanje denarja vendarle že tudi spoznajo.

M. L.

Posavje in njegovi krasi

KRŠKO, BREŽICE - Prišli bi Posavju že zdavnaj turistični zlati časi, če Posavci ne bi skrivali, kateri so njih krasi.

Prijateljstva in uzde

Zakaj bi lahko prav zdaj pomislili na lepo zapečeno svinjsko kračo po balkansko - Diplomati (v) Posavju

KRŠKO, BREŽICE - Lahko prav zdaj pomislite na lepo zapečeno svinjsko kračo s hrustljavo kožo. Malo zaradi bližajočih se (pred)novoletnih pojedin. Malo zato, ker še ni tako daleč čas, ko so lokalni vladarji in njihovo spremstvo odhajali na obiske k prijateljem v pobratena mesta v nekdanjo Jugoslavijo, kjer se je dobro in obilno jedlo.

V polpretekli zgodovini sta Brežice in Krško, tudi ta dva, imela prijateljske stike z evropskim Jugovzhodom, ker je Slovenija plezala v lepšo prihodnost nekako najbolj v balkanski navezi in zato na balkanski način.

Po izstopu iz "Balkanekspresa" Brežice in Krško navezujeta prijateljske stike z evropskim Zahodom, ker Slovenija pleza v lepšo prihodnost nekako v srednjeevropski navezi.

Ob takem iskanju novih evropskih znanstev in zvez sta v Posavje prišla prejšnji teden tudi razpoznavna diplomata nove Evrope v nastajanju. Prišla sta obljubit, prišla sta tudi odreč. Ali so tudi ob tem obisku na vsebino sklepnega poročila pomembno vplivale tudi lepo zapečene svinjske krače s hrustljavo kožo po balkansko, ni znano, čeprav se na splošno ve, da tudi v mednarodni diplomaciji "ljubezen" gre skozi želodec. Vsekakor je dosežek, da je Posavju, Brežicam, Krškemu in Sevnici uspelo priklicati k sebi omenjena diplomata, saj teh ni zmeraj lahko priklicati.

V času, ko so v Posavju še table z napol zabrisanimi imeni nekdanjih posavskih pobratimov iz bivše Jugoslavije in Posavje obvešča, da je na poti v Evropo, sta torej prišla diplomata. Pred njima so bili tu že tudi drugi delegati evropskih ustanov, ki so se čudili tukajšnjim gostiteljem, češ, vi ste res dobri in pri vas je lepo. V takem obdobju torej novih bratov iz nove Evrope v nastajanju ni na pretek.

Natančneje. Brežice so imele že vse dogovorjeno, da si padejo v objem z novodobnimi brati iz Velike Britanije. Vse je bilo nared za veliko gostijo, ko so Angleži rekli: "Ne, prijatelji, to pa ne, saj smo se samo malo pogledali." Po tem hladnem tušu, ki je očitno posledica svojevrstne diplomatske misije slovenskega diplomata brežiškega rodu, so v Brežicah prijateljska čustva do Evrope izbruhnila še enkrat. Občinski svet je že skoraj dal peči potico za župana iz avstrijske Radgone, ki so ga pričakovali v mestu nad sotočjem Krke in Save. Zadnji trenutek, tako rekoč tik pred dvanajsto, je politični človek z druge strani Alp pisal v Brežice nekako tako: 'Prijatelji, ne morem priti k vam, ampak vi ste moji dobri prijatelji.'

Evropski prijatelji Posavju torej zmeraj rečejo nekako tako, da imajo Posavce res iskreno radi, v "zakonu" (tj. evropski skupnosti) pa skupaj z njimi ne bi hoteli biti.

Zato bo sedanje obdobje nastajanja Evrope regij hkrati tudi čas, ko si bo tudi Posavje z velikimi črkami, čeravno mogoče v angleščini - zaradi sodobnejšega pristopa k problematiki - zapisalo: "Uzdaj se u se in u svoje kljuse."

M. LUZAR

Krške novice

LJUDSTVO, VOLI - Med krškimi voli je zavladal nemir. Bolj ko se bliža silvestrovo, bolj so voli nemirni. Organizatorji krškega silvestrovanja na prostem naj bi po nekaterih napovedih zavrteli ljudstvo in vola. Ljudstvo v ritmu polke in valčka. Vola pa na ražnju, zato prej omenjeni nemir med voli.

DIPLOMATSKO - Posavje je povabilo veleposlanika Evropske unije in veleposlanika Švedske. Prišla sta in povedali so jima podrobno, kakšen je svet ob spodnji Savi. Bila sta videti zelo zadovoljna. Ves čas so jima govorili o naravnih lepotah in posavskih gospodarskih razmerah in potrebno jima je bilo samo poslušati. Na sestanku so jima zastavili eno samo vprašanje, ko bi se morala izprsiti in obljubiti denar. Zanimalo jih je le, če bosta v knjižnici v Krškem pomagala odpreti evropski informacijski center. Na to vprašanje pa nista odgovorila, češ da to ne gre kar tako, ampak ju mora Posavje pisno zaprositi za tako sodelovanje in da bosta potem videla, kako in kaj. Mogoče sta kaj več obljubila, ko sta v nadaljevanju obiska spila cviček in pojedla klobase. Se bo videlo.

TUDI DENAR, NE SAMO PAPIR - Krška občina predvideva, da bo v prihodnje razveljavila že podeljena občinska priznanja, če se bo izkazalo, da so jih podelili nepravemu naslovniku. Kdor bi tako izgubil priznanje, bi moral vrniti tudi denar. Previdnost ni odveč! Vprašanje pa je, kako bi to izpeljali v praksi. Kdor je tak lump, da si ne zasluži priznanja in bi mu ga zato vzeli, tudi denarja ne bo prinesel nazaj.

Novo v Brežicah

ZMEDA V DOKUMENTIH - Po podatkih, zapisanih v ureditvenem načrt mesta Brežice, se mesto ponaša s kar šestimi parkovnimi površinami. Če jih naštejemo, so to grajski park pod domom JLA (!), strmina pod naseljem Hrastina, park pri cerkvi sv. Roka, park pri občinski stavbi, park na dvorišču Gimnazije, zelenica (vrtički) pod vzhodnim obzidjem ter zelenica okoli gradu. Zanimivo pri tej navedbi je zlasti to, da popis ne zajema edinega parka oziroma zelenice, ki premore tudi spodobne klopce, na katerih je mogoče v miru posedeti. V mislih imamo tistega ob Bizeljski cesti nasproti tržnice. Iz popisa je izpuščena tudi goščava, ki se sredi mesta razteza med Maistrovo in Škalerjevo ulico in ki jo dobro pozna zlasti tisti del mladine, ki tam uporablja neke čudne zvitke, žličke in injekcijske igle. Ne nazadnje je svojstvena zanimivost tudi to, da uradni občinski dokument še vedno uporablja naziv "Dom JLA". Jej, jej, le kdaj bodo na občini kupili zadosti veliko metlo...!

BOLJE PLOČNIKE - V Cerkljah ob Krki so naredili sredi ceste, na obeh koncih vasi z betonom ograjene kupe zemlje. Ob teh "otočkih" je že ugasnilo človeško življenje, potem ko se je v betonsko oviro zaletel avto in pokopal pod seboj voznika. "Otočke" na cesti so verjetno zgradili za večjo varnost vaščanov. Vendar bi Cerklje ob Krki in Župečo vas naredili varnejši, če bi skozi naselje ob cesti zgradili pločnik. Tja bi se ljudje lahko umaknili pred avtomobili, zato bi sporni "otočki" postali bolj ko ne odveč.

Trgovina in Hrvati

KRŠKO, BREŽICE - Tukajšnjim trgovcem postaja vse bolj jasno, da je od hrvaških kupcev zelo odvisen njihov poslovni uspeh. V mnogih trgovinah je največ kupcev iz Hrvaške, zato trgovci največ zaslužijo prav s prodajo blaga Hrvatom. Vendar hrvaški kupci vplivajo na poslovni uspeh trgovin v Krškem in Brežicah tudi negativno. Tukajšnji trgovci namreč dobivajo ponarejene račune za vračilo davka na dodano vrednost. Take ponaredke, se pravi zahtevke za denar, jim nosijo - Hrvatje.

Sindikat vztraja

LJUBLJANA - Sindikat kmetov Slovenije je za včeraj sklical novinarsko konferenco, na kateri se je odločil podrobno prikazati uvoz svežega in zamrznjenega govejega mesa v Slovenijo ter predstaviti svoje dodatne zahteve pri zaščiti slovenskih potrošnikov pred boleznijo BSE.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek so branjevke na novomeški tržnici ponujale: česen po 500 tolarjev kilogram, čebulo po 150 do 200, šalotko po 300 do 400, fižol v zrnju po 500 do 1000, solato po 300, koren, kolerabo, črno redkev in rdečo peso po 200, ohrovt po 200, cvetačo po 300, zelje po 70, kislo zelje in repo po 200, hren po 500 ter zavitek špinače in motovilca po 300. Šopek peteršilja je stal 50, kilogram kakija 300, orehovih jedrc 1000 do 1200, suhih sliv 700 do 800, suhih fig 700, suhih jabolk 1200, suhih marelic 1000, rozin 420, ajdove moke 450, ješprenja 300, prosene in ajdove kaše 500, zavitek domačega čaja in rezancev 300, 20 dekagramov suhih jurčkov 3000, merica majarona 200, liter sadjevca 800, slivovke 1000, liter in pol domačega kisa 200, kilogram medu 900 do 1200 in steklenička propolisa 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 72 do 3 mesece starih prašičev, 49, starih 3 do 5 mesecev, in 25 starejših. Prve so prodajali po 340 do 400 tolarjev kilogram, kar je 9.000 do 12.000 tolarjev za žival, druge po 290 do 350, kar pomeni 14.000 do 24.000, in tretje po 300 do 340 tolarjev za žival, kar znaša 30.000 do 34.000 tolarjev za žival.

TRGATEV ZA PREDIKATNO VINO - Čeprav letošnje vreme ni bilo naklonjeno pozni trgatvi, je nekaj vinogradov v naši vinorodni deželi vseeno pustilo na trtah nekaj grozdja. Eden teh je Darko Krošelj, znani pridelovalec sadja in vinogradnik iz Zgornje Pohance pri Brežicah. Na 400 trtah laškega rizlinga bo iz močno osušenega grozdja pridelal blizu 50 litrov suhega jagodnega izbora. Krošelj je zadnja leta za svoje predikate, med njimi tudi za ledeno vino, dobil številna odličja. Prepričan je, da se bo lahko postavil tudi z letošnjim posebnežem. (Foto: M. Vesel)

Rezultati so še neuradni

Na kočevsko-ribniškem, dolenjsko-belokranjskem in posavskem območju nadpovprečna udeležba

NOVO MESTO - Do zaključka naše redakcije še nismo mogli dobiti uradnih rezultatov volitev v lokalne organe, t. j. v 13 svetov območnih enot in 61 odborov izpostav Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, zato objavljamo le neuradne rezultate za prvi del volitev. Ta je potekal 3. decembra, volili pa so kmetje, člani zbornice, ki imajo več kot 20.000 tolarjev katastrskega dohodka. Pretekli četrtek so svoje predstavnike v svetih in izpostavah volile še zadruge in kmetijska podjetja.

Kot smo že poročali, se je volitev udeležila komaj petina vseh upravičencev, udeležba pa je bila po Sloveniji zelo različna. Najslabša je bila v območni enoti Maribor (le 12-odstotna) in najboljša v enoti Kočevje, kjer je volila tretjina upravičencev, medtem ko je bila v območni enoti Novo mesto udeležba 26-odst. in v enoti Brežice 19,8-odst.

Kmečka lista - Društvo za razvoj kmetijstva in podeželja (KL), ki ima že predsednika zbornice in večino v zborničnem svetu, je bila najuspešnejša tudi na teh volitvah. Sledila sta ji Društvo Slovenska kmečka zveza in slovensko kmečko gibanje (SKZ) ter Socialdemokratska kmečka zveza - Gibanje za razvoj kmetijstva (SDKZ). Brez uspehov niso ostale niti nekatere liste neodvisnih kandidatov. Po še vedno neuradnih podatkih bodo kmete v svetu območne enote KGZ Novo mesto predstavljali: Jožef Žugelj (SDKZ), Janez Hrovat, Mihael Kališek (oba lista Božidara Cesar), Tone Hrovat in Ivan Bačar (oba SKZ), Alojz Kastelic, Franc Pust, Jože Stariha in Jožef Klepec (vsi KL).

V območni enoti Brežice so kmetje izvolili svet v naslednji sestavi: Roman Žveglič in Mihael Kvartuh (oba SKZ), Franc Peterkovič (Združenje za medsosesko pomoč-Strojni krožek Posavje), Anton Koršič, Franc Jordan, Janez Žaren in Ivan Kožar (vsi KL), Jožef Zupančič (SDKZ) in Jože Kunšek (lista Jože Kunšek).

Na območju enote Kočevje bodo v svetu, če bodo držali neuradni podatki, sedeli: Jože Zrnc, Janez Gorše, Marija Goršič in Franc Zabukovec (vsi KL), Anton Ilc (SDKZ), Jože Turk (lista Jože Turk) in Jože Andoljšek (lista Jože Andoljšek).

B. D. G.

Razstava in kuharska tečaja

VELIKE LAŠČE - Kmetijska svetovalna služba in Društvo podeželskih žena Velike Lašče sta priredila tradicionalno jesensko razstavo Darovi jeseni, ki je bila v prostorih Kmetijske zadruge Velike Lašče. Članice DPŽ so na razstavo prinesle najdebelejše in največje pridelke. Letošnja razstava je bila namenjena krompirju in zato so na otvoritev povabili Ireno Bantan s Kmetijskega zavoda Ljubljana, ki je predavala o pridelavi krompirja. Ob predavanju so poizkusili kar sedem različnih sort kuhanega krompirja, ki so ga prisotni tudi ocenili. Najbolj všeč jim je bila domača sorta kresnik, ki je poznan tudi kot kifelčar.

V novembru in decembru je kmetijska svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti Vladka Turk organizirala za članice DPŽ Velike Lašče dva kuharska tečaja, in sicer Slovenske narodne jedi, ki se ga je udeležilo 16 članic, in Božične jedi, ki so pritegnile 31 članic. Oba tečaja sta bila na kmetiji odprtih vrat Pri Matičkovih na Veliki Slevici, vodil pa ju je poklicni kuhar Robert Mrzel iz Kranja. Razen kuhanja je bil poudarek tudi na aranžiranju mize in jedi.

B. Ž.

Do novoletne jelke s spoštovanjem do gozda

Pravo drevo lahko zamenja plastično

NOVO MESTO - Približujejo se božični in novoletni prazniki, ko si po že ustavljeni tradiciji svoje bivalno okolje polepšamo tudi z okrašenim drevesom. Običajno sta to jelka in smreka, ki ju posekamo v naših gozdovih. Strokovno izveden posek okrasnih drevesc v bujno pomlajenem smrekovem gozdu lahko pozitivno vpliva na njegov nadaljnji razvoj. Škodljiv pa je takrat, ko z nepremišljenim posegom odstranimo iz sestoja tudi drevesa, ki bi morala v njem ostati skozi daljše razvojno obdobje.

Spoštljiv odnos do gozda bi v teh prazničnih dneh lahko pokazali tudi s tem, da bi se zadovoljili z nadomestki okrasnih dreves. Na trgu je raznovrstna ponudba plastičnih drevesc, pa tudi lepo oblikovan in okrašen šop smrekovih ali jelovih vej bi ohranil marsikatero drevesce v gozdu.

Po 17. členu zakona o gozdovih smejo lastniki gozdov in pogodbena izvajalska podjetja pridobivati okrasna drevesa iz gozda le na podlagi izdane odločbe. Z odločbo področne krajevne enote Zavoda za gozdove se določijo kraj poseka, način poseka in neškodljiva količina poseka okrasnih drevesc v konkretnem gozdu. Ista določila veljajo tudi za posek drevesa na površinah izven gozda ali za posek v drevesnicah.

Drevesca je dovoljeno prodajati le na osnovi izdane odločbe in vidno označene z nalepko. Letošnja nalepka je modre barve z napisom: Zavod za gozdove Slovenije - Območna enota Novo mesto ter z letnico 2000.

Nadzor nad posekom in prodajo okrasnih drevesc izvajata gozdarska in tržna inšpekcija. Kršenje določil zakona o poseku, prevozu in prodaji okrasnih drevesc je kaznivo. Zato vsem lastnikom gozdov priporočamo, da se pred posekom in prodajo posvetujejo z gozdarjem krajevne enote javne gozdarske službe. Tu jim bodo izdali odločbo za posek drevesc in jim omogočili nakup nalepk, dogovorili pa se bodo tudi za način oznake okrasnih dreves pred posekom.

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Novo mesto

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Vino in zdravje

Pomembno dobro kletarjenje

Z velikim veseljem smo prebirali ugotovitve znanstvenikov, ki so odkrili v vinu dragocene snovi za človeško zdravje. Kar naenkrat nam je začelo bolj dišati rdeče vino, čeprav so tudi v belih vinih t.i. antioksidativne snovi, toda v manjši meri. Ti znanstveniki priporočajo, da dva kozarca vina dnevno ob hrani nimata škodljivih posledic.

Med zdravstvenimi strokovnjaki, bi lahko rekli, sta dve različni stališči glede vpliva pitja vina na zdravje. Eni zdravniki ga priporočajo, a hkrati opozarjajo na zmerno uživanje. Drugi zdravniki, menim, da so v manjšini, pa vidijo vino predvsem kot alkoholno pijačo in ga odsvetujejo.

Predvsem sta na zatožni klopi alkohol in žveplo. Skrb za zdravje je iz dneva v dan večja (osveščenost). Današnja analitska tehnika omogoča ugotavljanje nevarnih snovi v živilih za zdravje, čeprav so te v zelo, zelo majhnih količinah. Zakaj se pojavi bolezen norih krav, je razčiščeno. Raziskave vpliva vina na zdravje so pokazale, da so antioksidativne snovi vina učinkovite tudi proti nevrološkim boleznim (Parkinsonovi in Alzheimerjevi). To je čudovita novica.

Ne smemo pa zadovoljno "spati" in le površno negovati vino. Spet se pojavljajo članki, ki opozarjajo na biogene amine v vinu. Najbolj kritizirajo histamin. Na srečo pa lahko s čistim kletarjenjem dosežemo, da vsebnost histamina v vinu ni nevarna za zdravje, seveda ob zmernem pitju. V vinu so tudi aminokisline, ki so kot hranilo zelo dragocene. Mikroorganizmi, tisti nezaželeni, ki se pojavijo zaradi preslabe higiene, razgradijo aminokislino histidin v histamin. Vsi ljudje ne prenešajo enako biogenih aminov, škodijo predvsem tistim, ki imajo v telesu premalo encima diaminooksibaze (DAO). Ta encim spreminja histamin in druge biogene amine v neškodljive snovi. Pri občutljivih ljudeh nastopijo težave kmalu po obroku. Histamina je veliko predvsem v živilih, če so v začetku kvarjenja (siri, kislo zelje, prekajeno meso...). Zunanji znaki po zastrupitvi z njim se kažejo v rdečenju kože, srbenju, glavobolu, slabosti, bruhanju, nastopijo krči v želodcu in težave z dihajem. Opazijo se tipični znaki alergije, kot so rdeče oči in poudarjen nos.

Odpornost organizma proti histaminu se zmanjša ob uživanju alkohola ali različnih zdravil. V črevesju se nahaja encim DAO, ki ga tako alkohol kot različne tablete ovirajo pri razgradnji biogenih aminov.

Navajam, da umazana vinska posoda pospešuje razvoj mikroorganizmov, ki tudi v vinu spreminjajo aminokisline v biogene amine. Iz švicarskega vinarskega strokovnega časopisa povzemam, da je pri njih dovoljena vsebnost histamina v litru vina 10 mg. Istočasno navajajo, da ga kakovostno vino ne bi smelo vsebovati več kot pol miligrama v litru. Ne vemo, kdaj bo obvezno analizirati v vinu, predno gre v promet, tudi vsebnost histamina. Kaj lahko naredimo? Startne kulture kvasovk in bakterij, ki jih uporabljamo za alkoholno vrenje mošta in biološki razkis vina, se preverjajo tudi, koliko proizvedejo histamina. Veliko več ga proizvedejo nezaželeni mikroorganizmi v vinu, ki jim ustreza slaba čistoča.

Dr. JULIJ NEMANIČ

kmetijsko svetovanje

Izberimo pravi kraj za počitek!

Turizem na podeželju - Temeljna osnova vodenja kmetije z dopolnilno dejavnostjo je znanje

Lepa in urejena pokrajina je osnova za razvoj turizma. V podeželskem turizmu sta najpomembnejši edinstvenost in privlačnost kraja z gostoljubnimi in zadovoljnimi prebivalci. Privlačno, zdravo, čisto in neobremenjeno okolje je pojem kakovostne turistične pokrajine, ki jo lahko obvarujemo le, če poznamo njeno ranljivost in na tej osnovi presodimo možne vplive načrtovanega turističnega posega. Za varovanje okoljskih vrednot je potrebno široko ekološko znanje. Kjer razmere dopuščajo, je treba spodbujati uvajanje ekološkega kmetovanja, prireje in predelave ekološke hrane. Na kmetijah s turistično ponudbo je treba v čim večjem obsegu posodobiti temeljno kmetijsko dejavnost v smislu sonaravnega gospodarjenja z zemljo, nosilce dejavnosti in ostale vaščane spodbujati k ohranjanju gozdov, pitne vode, ohranjanju tradicionalnih spretnosti predelave in k promociji, ki je predhodnica trženja blagovnih znamk ter vinskih cest.

Temeljna osnova uspešnega vodenja kmetije z dopolnilno dejavnostjo je znanje prebivalcev, ki se širi na različna področja znanj z organiziranim izobraževanjem. V zadnjem času se vse več domačih in tujih turistov odloči dopust preživeti v neokrnjeni naravi in se iz mestnega vrveža umaknejo na podeželje. Desetletno prizadevanje pri razvoju in širjenju turistične dejavnosti po Dolenjski, Beli krajini in Posavju je že obrodilo prve sadove, ki jih občutijo in uživajo gostje ter svoje zadovoljstvo izražajo z vsakoletnim vračanjem v objem naravnih lepot in zdrave domače hrane, ki ima vse večji pomen pri preprečevanju kroničnih obolenj.

Domače jedi so posebnost vsakega naroda in zato mora biti prepoznavnost jedi povezana z izvirno sestavo, s pripravo in postrežbo. Na domačiji se lahko občuti svojstven odnos do jedi, ki je povezan z načinom življenja, delom, praznovanjem ter s hišno tradicijo. Pot do kakovostnih domačih prehranskih izdelkov ne vodi preko neustrezne pridelave, pomanjkljive higiene pri predelavi in različnih posnemanj, temveč na podlagi lastne izvirnosti in z občutkom za zdravo življenje, ki poleg zmernega uživanja neoporečne hrane in pijače vključuje tudi gibanje na svežem zraku in sončni svetlobi. Izberimo pravi kraj za počitek! Počitek v primernem okolju pomeni sproščenost in je lahko telesni, duhovni, socialni in čustveni. Počitek v naravi naj bo nasprotje našega vsakdanjega življenja, ki ga doživljamo vse preveč stresno. Vsak dan se moramo znova zavedati, da zdravje ni odvisno od naključja, ampak pogosto od naših zavestnih odločitev.

HELENA MRZLIKAR

Tekmovanje mladih raziskovalcev

SEVNO PRI NOVEM MESTU - Na Kmetijski šoli Grm Novo mesto na Sevnem letos poteka že 3. državno tekmovanje mladih raziskovalcev z naslovom Etnološke in kulinarične značilnosti slovenskega podeželja, kjer se s prazničnimi jedmi in bogato pogrnjenimi mizami predstavljajo kmetijske, živilske, gospodinjske in gostinske šole. Na letošnjem tekmovanju sodeluje osem šol s 16 nalogami. Za obiskovalce bo tekmovanje in razstava prazničnih jedi v četrtek, 14. decembra, od 10.45 do 17. ure v telovadnici šole.

ZA LAŽJE PREPOZNAVANJE NAPAK IN BOLEZNI MLADEGA VINA - Društvo vinogradnikov Šentjernej, ki samostojno deluje eno desetletje, je v četrtek, 7. decembra, v šentjernejski gostilni Jernejev hram prvič organiziralo vodeno degustacijo mladih vin, ki so jih vinogradniki pridelali v letošnjem letu. Vina je anonimno preizkušala strokovna komisija, ki so jo sestavljali Katarina Merlin, Jože Simončič, Samo Hudoklin in Marko Cvelbar. Namen poizkušnje je predvsem organoleptično zaznavanje možnih napak vina in primernosti vina. Komisija je na koncu ocenila, da so bila vina primerne kakovosti, vinogradniki bodo lahko odkrite napake s pravilnim kletarjenjem še popravili, bolezni vin pa ni bilo veliko. Vinogradniki so v oceno prinesli več kot 50 vzorcev. (Foto: T. Jakše Gazvoda)

Trženje bio pridelkov iz naših kmetij

SEVNICA - Predstavniki Regijskega pospeševalnega centra Krško so sevniškemu županu in strokovnim službam Občine Sevnica predstavili projekt kmetijskega managementa v Posavju, ki temelji na blagovni znamki in trženju bio pridelkov z naših kmetij z možnostjo medsebojnega povezovanja.

HELENA MRZLIKAR **gospodinjski kotiček**

Praznična darila iz marcipana

Stari zapisi iz obdobja pred našim štetjem že omenjajo slaščice, narejene iz praženih mandljev in različnega sladkega sadja. Kasneje so homogogeno zmes obdelanih mandljev in sladkorja z dodatki začeli imenovati marcipan. Posebni kolači z marcipanom so se pojavili z razvojem slaščičarstva po letu 1500. Poznamo sladke in grenke mandlje. Slednji so pekočega in grenkega okusa in vsebujejo zdravju zelo strupene snovi. Uporabljajo jih le za izdelavo eteričnega olja.

Marcipanovo surovo zmes iz sladkih mandljev lahko kupimo ali naredimo sami. Uporabljamo jo kot dodatek testu, za nadeve, krašenje in za oblikovanje prikupnih prazničnih daril. Surova marcipanova masa vsebuje sladke, olupljene mandlje in sladkor v razmerju 2:1. Najprej mandljeva jedrca namakamo v vroči vodi 20 minut pri temperaturi 60° C, dokler rjava lupina ne odstopi. Pri višji temperaturi beljakovina v jedrcu zakrkne, spremeni se barva jedrca in izloči se olje. Ko z jedrc odstranimo rjavo lupinico, jih grobo zmeljemo in pomešamo s kristalnim sladkorjem. Dobljeno zmes valjamo, dokler se delci dobro ne sprimejo in tako dobimo sladko mandljevo testo. Po valjanju zmes še rahlo popražimo pri temperaturi 90°C. Nato jo ohladimo, ji dodamo sladkor v prahu (1:1), mandljevo aromo in vanilin ali rožno vodico. Ker se zmes zelo hitro suši, ji dodamo še invertni sladkor, sorbitol ali glicerol. To zmes lahko poljubno obarvamo in jo uporabimo za bonbone, za pripravo čajnega peciva, oblikovanje figur, okraskov za torte, oblikovanje minjonov in podobno. S prikupno oblikovanimi figurami lahko še polepšamo praznična darila.

Oblikovanje ŽIVALIC IZ MARCIPANA bo posebno razveselilo in navdušilo otroke. Za 20 živalic potrebujemo 1 kg marcipanove zmesi, 600 g sladkorja v prahu, rdečo in rumeno barvo za živila, žličko kakavovega prahu, nekaj olupljenih mandljevih jedrc, 4 žlice sladkorja v prahu, 1 beljak in čokoladno glazuro. Marcipan pregnetemo s sladkorjem v prahu, in ga razdelimo na 4 enake dele. Vsako četrtino različno obarvamo in zavijemo v alu folijo, da se do uporabe ne izsuši. Za vsako figuro vzamemo 75 g mase. Beljak s sladkorjem stepemo v trd sneg, ga napolnimo v vrečko za okraševanje in oblikujemo žavalicam oči. Prašiček pa dobi npr. uhlje in noge iz mandljevih polovic. Posamezne dele telesa spojimo z lesenimi zobotrebci. Oči in druge dodatke dopolnimo s čokoladno prevleko. Z veliko domišljije in s spretnimi rokami lahko ustvarimo pravo malo umetnino.

Pisateljsko pero ne pozna let

2. državno srečanje starejših piscev - seniorjev je potekalo 8. in 9. decembra v penzionu Domen v Družinski vasi - Literarno-glasbeni večer v Čateških toplicah

DRUŽINSKA VAS - Pisateljska žilica ne ugasne z leti, včasih se sploh prebudi šele v tretjem življenjskem obdobju, zato je razumljivo, da je pobuda o organiziranju srečanj piscev seniorjev, podobno kot jih poznamo za mlade avtorje ali za tujejezične avtorje pri nas, padla na plodna tla. Republiški sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti je tako pripravil že drugo državno srečanje starejših piscev - seniorjev Slovenije, ki je tokrat v sodelovanju z območno izpostavo Ivančna Gorica potekalo 8. in 9. decembra v penzionu Domen v Družinski vasi.

Srečanja starejših piscev so se začela pred tremi leti v Mariboru z udeležbo avtorjev iz severovzhodne Slovenije, lani je pobuda zajelo vso Slovenijo in republiški sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti je pripravil 1. državno srečanje starejših piscev. Odziv na razpis za letošnje drugo državno srečanje je bil še večji. Besedila je poslalo kar 125 avtorjev iz vse Slovenije. Sklad je pripravil tri enodnevna medobmočna srečanja, ki jih je povezal s predstavitvami piscev in z literarnimi delavnicami, na zaključno srečanje v Družinski vasi pa je bilo povabljenih 12 izbranih avtorjev (pravzaprav avtoric, saj med njimi ni predstavnika moškega spola), zvečine še vedno iz severovzhodne Slovenije, kjer je očitno ta dejavnost najbolj živa. Prvi dan srečanja so se sodelujoče avtorice predstavile, po zanimivem pogovoru s pisateljem Jožetom Hudečkom pa je potekala literarna delavnica. Zvečer so se udeleženke skupaj še z nekaj drugimi avtoricami predstavile na literarnem večeru v hotelu Zdravilišče na Čatežu. Glasbeni pridih je prireditvi dal nastop vokalne skupine Šentviški slavčki. Drugi dan je bila ponovno na sporedu literarna delavnica, srečanje pa se je zaključilo z obiskom Šmarjeških Toplic in okoliške zidanice.

Samostojna svetovalka za literarno dejavnost pri republiškem skladu Dragica Breskvar pravi, da sklad s tovrstnimi medobmočnimi in državnim srečanjem omogoča starejšim piscem, da nekaj časa preživijo v ustvarjalnem, spodbujajočem okolju ter jim nudi možnost za pogovore o literaturi in za predstavitev javnosti. Izbor literarnih besedil letošnjega razpisa za srečanja starejših piscev je natisnjen v najnovejši številki (5-7) revije Mentor.

MiM

Gost 2. državnega srečanja starejših piscev Slovenije je bil pisatelj Jože Hudeček. Na sliki v pogovoru z udeleženkami v penzionu Domen v Družinski vasi.

VEČER IZVRSTNEGA ZBOROVSKEGA PETJA - V avli Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu je tukajšnja območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti pripravila lep večer zborovskega petja. Nastopila sta mešana pevska zbora Pomlad iz Novega mesta in Viva iz Brežic, ki ta čas nedvomno predstavljata vrh zborovskega petja na območju širše Dolenjske, svojo kakovost pa sta potrdila tako doma kot tudi na tujem, kjer sta bila deležna odmevnih priznanj. Na skupnem koncertu sta izmenoma odpela sklop zahtevne sakralne glasbe in sklop priredb ljudskih pesmi oziroma popularnih skladb. Pomlad je segla v ameriško, Viva pa kar v domačo skrinjo po Privškovo in Sepetovo popevko v priredbi Branka Dernača. Za konec sta oba zbora še družno zapela znano in priljubljeno Pa se sliš. Na sliki: Pomlad in Viva z zborovodkinjama Simono Rožman Strnad in Jožico Prus. (Foto: MIM)

Indust-bag in Trabakula

ČRNOMELJ - Legendarna metliška rokovska skupina Indust-Bag bo v družbi obetavnega hardkorfankovskega benda Trabakula iz Ilirske Bistrice nastopila v soboto, 16. decembra, ob desetih zvečer v Mladinskem kulturnem centru.

S knjigami in glasbo

NOVO MESTO - V proštovih sobanah novomeške proštije bo v ponedeljek, 18. decembra, ob sedmih zvečer kulturni večer, na katerem bo pisatelj Ivan Sivec predstavil svoji knjigi Godec v vicah in Usodni pečat, za prijetno počutje pa bodo s petjem in citrami poskrbeli Kamniški koledniki.

Sredozemske variacije

RIBNICA - Jutri, 15. decembra, bodo ob šestih zvečer v galeriji Miklova hiša odprli razstavo slik Sredozemske variacije Emerika Bernarda. O avtorji in razstavljenih delih bo govoril Andrej Medved.

Trije koncerti

KRŠKO - V Kulturnem domu bodo v predpraznočnem času kar trije koncerti. V soboto, 16. decembra, bo ob šestih zvečer koncert Pihalnega orkestra Videm Krško, v nedeljo, 17. decembra, bo ob štirih popoldne dobrodelni božični koncert, v sredo, 20. decembra, pa bo ob osmih zvečer koncert Glasbena šola Krško malo drugače.

Prozni prvenec

NOVO MESTO - V spodnjih prostorih kavarne Tratnik bodo v petek, 15. decembra, ob osmih zvečer predstavili prozni prvenec Sama Dražumeriča Fantazija smehljajev, ki je izšel pri Založbi Goga.

Zlati časi iz odpadkov

V galeriji Luna so odprli fotografsko razstavo Zlati časi Gregorja Bernarda iz Novega mesta

NOVO MESTO - V galeriji Luna so v sredo prejšnji teden odprli novo fotografsko razstavo, na kateri se z izborom črno-belih fotografij, zbranih pod skupnim naslovom Zlati časi, predstavlja mladi novomeški fotograf, absolvent arhitekture Gregor Bernard. Obiskovalci fotografskih razstav se najbrž spominjajo njegovih prvih razstav v razstavišču kavabara Pri slonu in nekdanje SDK, kot sodelujoči fotograf pa se je predstavil tudi na letošnji arhitekturni razstavi Jelke Kupec v galeriji Krka.

S fotografijo se ukvarja že od osnovnošolskih let, ko se je na šolskem fotokrožku seznanil z osnovami fotografiranja, to znanje pa nato s samostojnim delom izpopolnjeval. Ko se je odločal za svoj bodoči poklic, je razmišljal o šolanju na kateri od tujih fotografskih šol, vendar pa je prevladalo zanimanje za arhitekturo, kjer pa mu tudi fotografsko znanje pride prav.

Za razstavo v Luni je pripravil fotografije, ki so nastajale v zadnjih petih letih, zbral pa jih je skupaj po svojevrstni motiviki. Odločil se je namreč za nekoliko nenavadno poigravanje s svetom predmetov. Četudi je dal razstavi naslov Zlati časi, kar naj bi prebujalo nostalgična počutja lepega, so na njegovih fotografijah zvečine predmeti iz smetnjaka vsakdneva: plesnivi kosi kruha, nagnito sadje, crknjene muhe, zavrženi in nerabni predmeti, odvržena embalaža in podobne stvari, ki se nabirajo v smetnjakih. Avtor jih je s tem, ko jih je privlekel iz smeti in jih postavil za osrednji predmet svojih fotografskih stremljenj, iztrgal nerabnosti in odvečnosti ter jim vdihnil novo življenje, tokrat kot predmetom estetskega učinkovanja. Da bi učinek še dodatno okrepil, je za okvire fotografij prav tako uporabil odvrženo embalažo za jajca, star okenski okvir, odvržene lesene rezalne pladnje, kartonski papir. Zlati časi so zlati torej le v spominu, njihova realnost pa je podvržena propadu in se le s posegi človekovega ustvarjalnega duha lahko dvigne v območje lepega.

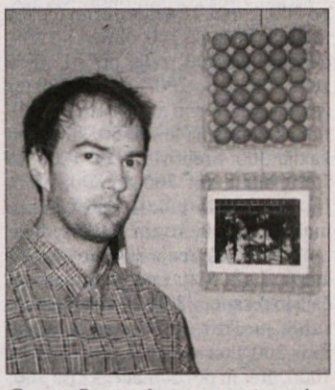

Gregor Bernard na razstavi v galeriji Luna.

Bernard je pripravil res zanimivo in k razmišljanju spodbujajočo razstavo, zato je škoda, da je moral varčevati pri izdelavi povečav, ki bi lahko bile tehnično boljše in bi bil s tem celoten učinek razstave še toliko večji.

M. MARKELJ

Vlado Novak ob enem od razstavljenih keramičnih reliefov.

Živobarvni keramični reliefi

Razstava likovnih del Vlada Novaka v Šmarjeških Toplicah

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Z nastopom Trobilnega kvarteta iz Šentjerneja in z nagovorom kulturne animatorke Mojce Horvat so v sprejemni avli hotela Zdravilišče odprli prodajno likovno razstavo barvnih keramičnih reliefov Vlada Novaka iz Liboj. Tako je to občasno likovno razstavišče, na katerem so likovna dela ustvarjalcev z vseh koncev Slovenije na ogled res mnogim očem, ponovno zaživelo.

Vlado Novak ni povsem neznano ime v tem delu Slovenije, saj se je že predstavil v Novem mestu, ko je septembra letos razstavljal na skupinski razstavi kolonije Sedem stoletij svetlobe in senc Šmihel 2000. Za predstavitev v Šmarjeških Toplicah je pripravil avtorski izbor šestindvajsetih keramičnih reliefov s prevladujočo tematiko strašila in ženskega akta, na nekaterih delih sta oba motiva pomenljivo združena. Novakovi keramični reliefi so sicer le del njegove razvejene ustvarjalnosti, saj dela tudi v drugih materialih, vendar pa je prav z njimi ustvaril nekaj posebnega v slovenski likovni ustvarjalnosti. Zametek reliefov je bil v risbi in akvarelu na keramiki, ki ju je nadgradil s kiparskimi posegi v keramično podlago in tako združil prostorsko obliko z živo glazurno barvo žgane keramike. Odlično poznavanje tehnologije keramične obdelave mu omogoča poigravanje z različnimi učinki.

MiM

Z novim krmarjem naprej

Literarni klub Dragotina Ketteja iz Novega mesta z novim predsednikom Blažem Simičem - Nadaljevati uspešno delo

NOVO MESTO - Literarni klub Dragotina Ketteja ima od začetka decembra novega predsednika, Blaža Simiča, ki bo nadaljeval sedemnajstletno tradicijo tega literarnega združenja. Klub so ustanovili novomeški literati z namenom, da bi spodbudil literarno tvornost v dolenjski metropoli, povezal dolenjske literarne ustvarjalce med seboj in z drugimi po domovini, jim pomagal pri izdajanju knjig ter spravil na svetlo tudi občasni almanah. Nekaj od načrtovanega so uresničili, potem pa je klub za več let zamrl. K življenju ga je pred tremi leti obudila mlajša generacija besednih ustvarjalcev, ki je s predsednico Klavdijo Kotar pokazala dovolj organizacijskih sposobnosti, da je delo kluba lepo zaživelo. V svoje vrste je privabil ustvarjalce vseh generacij in poetskih usmeritev iz Novega mesta, Trebnjega in tudi iz Bele krajine ter tako dobil regijski značaj.

Novi klubski predsednik Blaž Simič je Novomeščan po rodu. Šolal se je na ekonomski srednji šoli v Mariboru, kjer je nadaljeval študij na Ekonomsko-poslovni fakulteti, zaposlen pa je že osem let v novomeški Infotehni. Z literaturo se ukvarja od srednje šole naprej, piše predvsem poezijo, ki jo objavlja v literarnih revijah, sodeloval pa je tudi v dveh klubskih knjižnih antologijah. Za natis ima pripravljeno že tudi prvo samostojno zbirko.

Blaž Simič.

"Klub je v teh letih ponovnega delovanja dosegel kar precej," pravi Simič. "Uspelo mam je navezati stike in sodelovanje z bosanskimi in srbskimi literati, izdati almanah, pripraviti več literarnih večerov, sodelovati na literarnih delavnicah. Upam, da bomo zastavljeno delo uspešno nadaljevali. Ob že utečenem bom poskušal navezati stike z založbami in ustvarjalci drugim območij v Sloveniji, predvsem bi radi učvrstili stike s Posavci in tesneje pritegniti k sodelovanju literate iz Bele krajine, da bo širše območje Dolenjske literarno bolj prepoznavno in se bodo avtorji s tako imenovane periferije lažje uveljavili v slovenski javnosti. Svojo vlogo vidim predvsem v koordinaciji in organizaciji dela vseh. Pričakujem, da bo članstvo dejavno, to bo prava podpora in podlaga za nadaljnje uspešno delovanje kluba. Upam pa seveda tudi na nadaljnjo podporo dosedanjih podpornikov, še posebno Mestne občine Novo mesto."

MiM

DESETLETJI ŠENTJERNEJSKEGA KNJIŽNEGA SEJMA - Knjigarna Mladinska knjiga iz Novega mesta je v sodelovanju z Osnovno šolo Šentjernej pripravila že dvajseti šentjernejski knjižni sejem, ki je v Miklavževih dneh od ponedeljka do srede, od 4. do 6. decembra, pritegnil pozornost mnogih ljubiteljev knjig v tem kraju, predvsem seveda šolarjev. Na ogled in v nakup je bilo na panojih v spodnjih prostorih šole ponujenih 500 knjižnih novosti, po katerih so mladi in tudi starejši obiskovalci marljivo brskali, prenekatera knjiga pa je dobila tudi novega lastnika. Za pestro dogajanje je zadnji dan sejma poskrbelo družinsko gledališče Kolenc z Vač pri Litiji, ki je za šolarje pripravilo dve predstavi igre Kekec in Pehta, prirejeni po Vandotovi znameniti pripovedi. (Foto: M. Markelj)

Prva knjiga pri šestnajstih

Kulturno društvo Obzorje je izdalo knjižni prvenec, roman Melisa, gimnazijke Maruše Mavsar iz Krškega

KRŠKO - V Valvasorjevi knjižnici so prejšnji četrtek, 7. decembra, zvečer s kulturno prireditvijo počastili izid nove knjige. Dogodek sicer ne bi bil nič posebnega, če ne bi šlo za delo domačinke, ob tem za knjižni prvenec, in to kar za roman, kar je še dodatno presenetljivo ob dejstvu, da je avtorica knjižne novosti stara šele šestnajst let. Tudi za zrelega pisatelja zahtevne naloge se je lotila Maruša Mavsar, dijakinja drugega letnika brežiške gimnazije, in jo literarnemu začetništvu in svojim mladim letom in izkušnjam primerno opravila.

V pogovoru z Majo Letič, ki je skupaj s še drugimi gimnazijci sodelovala v kulturnem programu, s katerim so pospremili knjižni prvenec svoje kolegice med bralce, je mlada avtorica povedala, kako je knjiga nastajala. Pisanja se je lotila v letošnjih počitnicah. Za računalnik je sedala v poznih nočnih urah, ustvarjanje zgodbe, junakov in literarnega sveta pa jo je tako potegnilo, da se ji je pisanje razraslo v obsežnejšo prozno pripoved. Ob pisanju je okušala čar ustvarjanja in odkrivala moč besede, ki omogoča, da se človek izrazi, to pa se ji zdi pomembno za vsakega posameznika. Svojega pisanja nima za najstniškega, prepričana je, da bo to lahko ugotovil vsak, ki bo njeno knjigo pozorno prebral, prav tako pa bo vsakdo našel svoj odgovor na vprašanje, kdo je in kaj predstavlja Melisa, ki je romanu dala naslov. Glavni junak pripovedi namreč ni dekle, ampak deček oziroma odraščajoči fant.

Mlada avtorica Maruša Mavsar je imela s podpisovanjem svojega knjižnega prvenca po predstavitvi kar precej dela.

Knjigo je izdalo kulturno društvo Obzorje iz Krškega, jezikovni pregled je opravila Marjanca Kočevar, spremno besedo pa je napisal Ivo Antič, ki poudarja, da roman "kljub razumljivim potezam mladostniških intimno dnevniških zapiskov z nedvomnim ustvarjalnim darom izpričuje avtentičnost in tankočutno predirnost pisateljske observacije in refleksije".

MiM

Podobe časa

BREŽICE - V galeriji Posavskega muzeja bodo danes, 14. decembra, ob sedmih zvečer odprli razstavo grafičnih listov dvanajstih posavskih ustvarjalcev s skupnim naslovom Podoba mojega časa.

Koncerti učencev

ČRNOMELJ, METLIKA, SEMIČ - Učenci in učitelji Glasbene šole Črnomelj s podružnicama v Metliki in Semiču se marljivo pripravljajo na koncerte pred božičem in novim letom. V ponedeljek, 18. decembra, bo v črnomaljskem kulturnem domu koncert učencev matične šole, v torek, 19. decembra, se bodo v metliškem kulturnem domu predstavili glasbeniki metliške podružnične šole, v sredo, 20. decembra, pa učenci semiške podružnične šole v semiškem kulturnem domu. Vsi koncerti bodo ob 17. uri.

Delavnica Gledališka 3

NOVO MESTO - Ob zaključku delavnice Gledališka 3 bo v soboto, 18. decembra, ob sedmih zvečer v prostorih SLKD v Kulturnem centru Janeza Trdine predstava Slavnostno odprtje enoinpolsobnega stanovanja s kinoprizidkom na Gledališki 3.

Dejmo Stisnt Teater

NOVO MESTO - V klubu Lokal-Patriot bo v soboto, 16. decembra, ob osmih zvečer gostoval vrhniški Dejmo Stisnt Teater z gledališko predstavo Jake Horvata Biblija - Stara zaveza.

POTA IN STRANPOTA §

dežurni poročajo

LOTIL SE JE ALUMINIJA - Med 24. novembrom in 5. decembrom je neznanec v Jurni vasi ukradel več aluminijastih profilov različnih velikosti, ki jih je imel lastnik M. P. iz okolice Novega mesta zložene v paletah. Škoda znaša okrog 300 tisoč tolarjev.

PO URO V AVTO - D. J. iz okolice Trebnjega je od 5. decembra ob ročno uro, vredno 12 tisoč tolarjev, ker je neznanec vlomil v njegov osebni avto na parkirnem prostoru na Kandijski cesti v Novem mestu in mu jo, verjetno za vedno, odnesel.

SKRILA 85 DESK - 29-letni S. V. in 18-letni M. S., oba iz okolice Sevnice, sta med 11. in 28. novembrom iz gospodarskega poslopja na Metnem vrhu ukradla 85 hrastovih desk in jih odpeljala ter skrila pod neko gospodarsko poslopje. Policisti so jih vrnili lastniku, ki bi bil sicer ob 100 tisoč tolarjev.

BILA STA ŽEJNA - Čeprav ni nobene vročine, je bil neznanec 6. decembra očitno močno žejen. Tako je na Kalu pri Semiču vlomil v zidanico, last A. M., in iz soda iztočil okrog 80 litrov rdečega vina, vrednega okrog 30 tisoč tolarjev. Približno ta čas pa je neznanec stočil 40 litrov rdečega vina iz zidanice J. B. v bližini Velikega Orehka.

ROTACIJSKA KOSILNICA - Na Miklavžev večer je neznanec vlomil v leseno lopo zraven vikenda v Naklem ter lastniku E. P. iz Črnomlja ukradel 40 tisoč tolarjev vredno rotacijsko kosilnico.

V ŽEPU NI MOBIJA - Neznanec je 7. decembra zvečer iz garderobe brežiške gimnazije iz neke jakne ukradel prenosni telefon znamke Nokia 5110 in iz nahrbtnika pet tisoč tolarjev.

KROŽNA KOSILNICA - Med 4. in 7. decembrom je vlomilec iz vikenda V. T. v vinorodnem okolišu Kot pri Semiču odnesel krožno kosilnico, vredno okrog 50 tisoč tolarjev.

Hodil po sredini ceste

NOVO MESTO - 10. decembra ob 22.20 so policisti do iztreznitve pridržali 26-letnega B. E. iz okolice Novega mesta, ki je hodil po sredini vozišča na Šmarješki cesti ter oviral promet.

Preko rek, v vagonih...

Prijeli tri brežiške vodiče ilegalcev

KRŠKO, DOBOVA - Tudi pretekli teden si je mnogo tujih državljanov izbralo ilegalno pot v boljši svet preko naše države. V noči na 30. november so štirje Kitajci prešli reko Breganico izven naselja Slovenska vas, pri čemer sta jim pomagala vodiča, 22-letni B. M. in 19-letni M. Z. iz okolice Brežic. V naselju Rajec sta jih predala 22-letnemu M. P., prav tako iz okolice Brežic, ki jih je s svojim avtom odpeljal po hitri cesti št. 1 v smeri Ljubljane, toda izven naselja Štrit so vse prijeli krški policisti. Zoper tujce so podali predloge sodniku za prekrške, zoper organizatorje ilegalnega prehoda kazenske ovadbe, odvzeli pa so jim tudi prostost.

Istega dne so policisti na mednarodnem mejnem prehodu Dobova pri pregledu vagonov tovornega vlaka našli med hlodovino skrita še dva romunska državljana, ki so ju po postopku vrnili na Hrvaško.

Da bi Pepcin dom sprejel več žensk

Prvo zavetišče za trpinčene ženske z otroki v Sloveniji potrebno obnove - Ureditev podstrešja - Akcija za 4,5 milijona tolarjev - V devetih letih 28 žensk in 38 otrok

KRŠKO - "Tudi na božični večer, ko naj bi družina skupaj našla svoj mir, smo že sprejeli pretepeno mamo z dvema prestrašenima otrokoma," je povedala direktorica Centra za socialno delo Krško Marjana Sečen na nedavni prireditvi v Hotelu Sremič z naslovom V iskanju ženske, ki so jo pripravili v okviru Mednarodnih dni akcij proti nasilju nad ženskami. Tudi s tem podatkom je želela poudariti pomen Pepcinega doma, prvega slovenskega zavetišča (lokacija mora ostati neznana), ki od leta 1991 deluje v okviru Centra, vodi pa ga Sonja Žugič.

S kulturno prireditvijo, na kateri so nastopali kantavtorica Stanka Macur, pesnica Ana Rostohar, kitarist Peter Dirnbek in plesna skupina Unik iz Leskovca pri Krškem, so uslužbenke krškega centra za socialno delo skušale opozoriti na

LEPA POTEZA - Direktorica Sečnova in župan Bogovič ob slikah Lučke Lamai, ki sta ju kupila na avkciji za obnovo zavetišča. (Foto: L. M.)

problem nasilja med ženskami, predvsem pa pridobiti dodatna sredstva za obnovo zavetišča, v katerem zdaj največ leto dni bivata le dve ženski z otrokoma naenkrat.

Pepcin dom je pred devetimi leti podarila občanka Pepca Vodopivec in do zdaj je v njem varnost in strokovno podporo za svoje nadaljnje življenje našlo že 28 žensk in 37 otrok. Sprejemi žensk so se vrstili popoldne, ponoči, ob vikendih, največ jih pride iz Brežic, Krškega, Sevnice, pa tudi iz drugih krajev Slovenije, saj je včasih zaradi varnosti nujno, da se žrtev umakne čim dlje. Toda hišo je že načel zob časa, klicev pa je žal čedalje več in odločitev za obnovo in razširitev doma je bila zato edina prava.

Sedem let so v zavetišču delali prostovoljno, dve leti pa jim ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve financira del strokovne delavke. Tudi Občina Krško je centru za socialno delo dve leti prispevala sredstva za stroške elektrike, vode ter za plačo načrtov za obnovo in razširitev kapacitet. "Toda hiša je stara, zato je potrebna vzdrževanja in popravil. Bila je brez kopalnice in z neprimernimi sanitarijami. Leta 1998 so nas obiskale članice društva Sila, slovenskega mednarodnega združenja žensk, ki so, ko so videle, v kakšnih pogojih in s kakšnim zanosom delamo, poklonile milijon in pol tolarjev. Marsikaj smo uredili s tem denarjem," je povedala **Sečnova** ter dodala, da želijo narediti še več. Bivalne prostore želijo urediti tudi na podstrešju (dve sobi, kuhinjo in sanitarije), za kar pa je potrebnih najmanj 4,5 milijona tolarjev. "Desetletnico delovanja zavetišča želimo obeležiti z odprtjem urejenih podstrešnih prostorov, kjer bi lahko stanovali še dve ženski z otroki. Zato smo se odločili zbirati sredstva v lokalni skupnosti in širšem Posavju. Prvi odzivi so spodbudni in upamo, da bomo s skupnimi močmi uspeli."

Krški župan **Franci Bogovič** se je pridružil temu upanju in obljubil pomoč občine, pa tudi sam je že naredil prvi korak. Na prireditvi, ki jo je povezovala Tamara Vonta, je na avkciji odkupil eno od podarjenih slik akademske slikarke Lučke Lamai, za drugo pa se je odločila direktorica Sečnova. Denar bo seveda šel za obnovo Pepcinega doma.

L. MURN

Najtežje je prijeti združbe

Na krško državno tožilstvo pride na leto do dvajset primerov kaznivih dejanj, povezanih z mamili

KRŠKO - Dejstvo, da je tudi pri nas vse več uživalcev mamil, pove, da mora biti vse več tudi preprodajalcev prepovedanih drog. Toda ker je v tem poslu tako, da sta v odnosu ena in druga stran zadovoljni, saj dobita kar hočeta - eden jo za velike vsote proda, drugi, ki jo krvavo potrebuje, pa jo dobi - je preprodajalcem težko priti na sled in jih z zadostnimi dokazi pripeljati na zatožno klop.

Kot je na nedavni okrogli mizi o tem problemu povedal okrožni državni tožilec iz Krškega Jože Zevnik, tožilstvo ne preganja uživalcev (to je prekršek), temveč proizvodnjo in promet z mamili ter omogočanje uživanja mamil. Na krško tožilstvo dobijo vsako leto od deset do dvajset primerov tovrstnih kaznivih dejanj, ki se jih da razdeliti nekako v tri sorodne sklope.

Pogosto gre za nasade konoplje, ki jo je pridelovalec verjetno namenil prodaji. "Ni meje, kolikšna količina mamila naj bi bila namenjena posamezniku, na primer za lastno rabo, in kolikšna količina presega to mejo. Tudi obsodbe so tu v večini pogojne, saj gre ponavadi za mlade in še nekaznovane ljudi, moram pa reči, da so takšne kazni upravičene, saj skorajda ni povratnikov," je povedal Zevnik. Tudi bližina državne meje je razlog, da se vsako leto najde nekaj takšnih, ki skušajo preko mejnih prehodov vnesti v Slovenijo tudi večje količine marihuane, kokaina... "Tu smo bolj uspešni in tudi kazni so tu

Jože Zevnik

strožje, ponavadi zaporne, od treh do štirih let, pa tudi do deset let, če gre za skupine, pa do 15 let," je razložil tožilec in dodal, da je težko priti na sled zlasti organiziranim združbam preprodajalcev mamil. V takih primerih običajno oškodovancev ni, saj se prodaja zgodi v hipu, obe stranki sta zadovoljni, zato se preprodajalcev z običajnimi metodami pogosto ne da razkrinkati. K sreči se policija pri raziskovanju takšnih primerov lahko poslužuje posebnih policijskih metod in ukrepov, na primer prisluškovanja, navideznega odkupa mamila...

Seveda pa se uživalci mamil na sodiščih pogosto pojavljajo kot obdolženci, saj skušajo do denarja za drogo priti s kriminalom: z ropi, tatvinami, izsiljevanji in zlasti v Posavju z vodenjem tujcev preko državne meje.

L. M.

Veja ga je poškodovala

PRISTAVA PRI KRŠKEM - 42-letni J. M. in njegova žena iz okolice Krškega sta se 7. decembra dopoldne napotila žagat v Krakovski gozd. Ko je gospodar podiral hrast, se je umaknil, toda padajoče deblo je odlomilo vejo sosednjega debla, ki je padla J. M. na glavo in ga tako hudo poškodovala, da je nekaj ur zatem umrl v novomeški bolnišnici. Med delom ni uporabljal zaščitne čelade.

Skupaj prijeli vlomilca

NOVO MESTO - Varnostnik podjetja G 7 Družbe za varovanje, d.o.o., je 6. decembra ob 21.47 ob prihodu v Bistro center na železniški postaji Center opazil, da je nekdo vlomil v točilni pult. Storilec je odtrgal zaščitno rešetko in razbil okno kioska ter ob prihodu varnostnika pobegnil. V akcijo prijetja so vključili vse intervencijske skupine ter o vlomu obvestili tudi policijo. Ob 22.25 so s skupnim sodelovanjem vlomilca prijeli, izkazalo pa se je, da je imel še dva pomagača.

Javnost k zmanjšanju kriminala

LJUBLJANA - Carinska uprava RS je uvedla 24-urno brezplačno telefonsko številko 080-11-22, na katero lahko posamezniki anonimno in zaupno posredujejo informacije v zvezi s tihotapljenjem cigaret, alkohola, komercialnega blaga, drog, orožja ter ostalega blaga, ki je lahko predmet kršitev in goljufij v carinskih in trošarinskih postopkih.

2,52 promila

NOVO MESTO - 53-letni B. K. iz okolice Novega mesta je 7. decembra vozil pod vplivom alkohola. Ko so mu policisti, ki so mu namerili 2,52 promila, odvzeli vozniško dovoljenje in prepovedali nadaljnjo vožnjo, tega ni upošteval. Ustavili so ga še enkrat in ga pridržali do iztreznitve.

Na strehi

KRONOVO - Zaradi vožnje preblizu desnemu robu vozišča je 10. decembra 55-letni G. P. iz Italije z osebnim avtom z lahkim priklopnikom zapeljal na travnati nasip, trčil v dva smernika ob cesti, zapeljal levo, nato pa ga je dvignilo v zrak in vozilo se je prevrnilo na streho. Voznik se je hudo poškodoval, sopotnik pa lažje. Oba se zdravita v novomeški bolnišnici. V priklopniku so se peljali še štirje psi, huje poškodovanega je usmrtil veterinar.

BESEDO IMAJO ŽRTVE SPOLNEGA NASILJA - Ni naključje, da so ravno pretekli teden, najprej v Knjižnici Brežice, nato pa še v Gimnaziji Novo mesto, predstavili novo knjigo z naslovom Poškodbe notranjosti. Vse tri avtorice, sodelavke Društva SOS telefon - Mojca Dobnikar, Maja Plaz in Dora Mugnaioni Lešnik - so namreč z njo želele usmeriti pozornost javnosti na spolno nasilje, ki ga je tudi pri nas veliko, še vedno pa ostaja tabu tema. "Knjižica prinaša trinajst zgodb žensk, ki so doživele kakršno koli spolno nasilje. Besedo smo dale žrtvam. Le dve sta dejanje prijavili policiji in dogodek je dobil epilog tudi na sodišču," je povedala avtorica Lešnikova (v sredini). Vera Kozmik (na levi), ki je pogovor povezovala, pa je poudarila, da knjiga pove marsikaj, kar se dogaja okrog nas, saj v njej pripovedujejo naše sokrajanke, sodelavke, znanke. Srečanje je izzvenelo v misli, da se mora vsak od nas truditi prepoznavati kakršno koli spolno nasilje v okolici. (Foto: L. Murn)

Pijan zapeljal proti policistu

ŠENTLENART - Ko sta brežiška policista 7. decembra opravljala kontrolo prometa v bližini prehoda čez železniško progo, so bile polzapornice spuščene, z obeh strani pa stoječa kolona vozil. Takrat se je iz smeri Krškega z veliko hitrostjo pripeljal 21-letni voznik Mercedes-Benza L.B. iz okolice Bizeljskega. Na znak policista ni hotel ustaviti, temveč je zapeljal proti njemu, tako da je policist moral odskočiti. To je ponovil tudi malo kasneje. Ko so ga le ustavili, se je pokazalo, da je vozil pod vplivom alkohola - napihal je 1,40 promila alkohola. Policisti so ga pridržali do iztreznitve, sledi srečanje s sodnikom za prekrške in kazenska ovadba.

Brez dovoljenja

SEVNICA - 5. decembra so policisti 54-letnemu A. J. iz okolice Sevnice zasegli lovsko puško šibernico, malokalibrsko puško cal. 5,6 mm, vojaški nož - bajonet in 25 lovskih nabojev. Kršitelj za vse orožje in strelivo ni imel ustreznega dovoljenja.

O mamilih

CERKLJE OB KRKI - Na nedavni okrogli mizi v vojašnici je o temi Mladi in droge spregovorila tudi dipl. psihologinja Ana Pogačnik iz 1. bataljona 22. brigade Novo mesto, ki je povedala, kako se trudijo mlade vojake osveščati o problemih zasvojenosti. Poudarila je, da je vzrok za težave pri mladij največkrat to, da se premalo zavedajo enkratnosti vsakega posameznika.

Roparja prijeli

Nad 77-letnika z nožem

BREŽICE - 11. decembra ob 19.20 je osumljeni 22-letni A. Z. iz Brežic prišel do stanovanjske hiše v Brežicah ter pozvonil pri vhodnih vratih. 77-letni lastnik S. Z. je stopil do vrat, ter skozi steklo vrat pred hišo opazil neznanca, ki je imel na glavi kapo z izrezom za oči, v roki pa nož. Jasno, da vrat ni hotel odpreti. Osumljeni pa je s silo telesa vlomil skozi starejša vhodna vrata in stekel proti oškodovancu. Pri tem je v roki držal nož in kričal: "Zaklal te bom, če mi ne daš vina!" Takrat je oškodovanec prijel roparja za roko, v kateri je držal nož, in ga z nogo sunil v predel trebuha, tako da je ropar izgubil ravnotežje in padel po stopnicah. S. Z. je stekel iz hiše in poklical na pomoč.

Osumljeni A. Z. je zbežal do svojega kolesa z motorjem in se odpeljal proti središču mesta, kjer so ga izsledili in prijeli policisti. Odvzeli so mu prostost, zoper njega pa je podana kazenska ovadba na pristojno okrožno državno tožilstvo.

55 nabojev

OBREŽJE - Hrvaški voznik se je 6. decembra pripeljal na mednarodni mejni prehod, v notranjosti vozila pa so policisti našli 55 nabojev cal. 9 mm znamke 38 special. Seveda ga čaka srečanje s sodnikom za prekrške.

Posavski preprodajalci mamil za zapahi

Ponovno sojenje, kazni nižje: B. Oprešniku šest let in tri mesece, V. Hočevarju dve leti, B. Gerzinčiču pa štiri leta zapora - V priporu - "Ni šlo za združbo" - Posebne policijske metode

KRŠKO - Na Okrožnem sodišču v Krškem se je pretekli teden ponovno razpletla še ena zgodba, v kateri nastopajo kar trije preprodajalci mamil: Sevničan Božidar Oprešnik, Venčeslav Hočevar iz Loke pri Zidanem Mostu in Celjan Boštjan Gerzinčič. Prva dva sta na zatožno klop sedla že lani in bila v začetku letošnjega leta obsojena na zaporno kazen, toda Višje sodišče v Ljubljani je sodbo razveljavilo. Pri ponovitvi dokaznega postopka pa je zdaj sodeloval še tretji iz domnevne združbe, Gerzinčič, ki ga je policija letos dobila po enoletnem skrivanju v tujini.

Petčlanski senat s predsednikom Milošem Medvedom in sosodnico Albino Krulec je vse tri spoznal za krive kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, čeprav ni sledil navedbi državnega tožilca, da je šlo za organizirano združbo. Menil je, da za to ni dokazov in da je do sodelovanja prišlo enkrat in slučajno. Tako je prvima dvema obtožencema dodelil malce nižje kazni kot pri prvem sojenju. Oprešnik je dobil šest let in tri mesece zapora (prvič šest let in pol), Hočevar dve leti (dve leti in pol), Gerzinčič, za katerega je tožilec v zaključni besedi dejal, da njegova vloga v kritični akciji sicer na prvi pogled res izgleda manjša (dobavljal je mamila), toda za delovanje iz ozadja si zasluži enako kazen kot Oprešnik, pa bo za zapahi štiri leta. Vsi trije, ki do pravnomočnosti sodbe ostajajo v priporu, morajo plačati stroške kazenskega postopka in vsak po sto tisoč tolarjev povprečnine.

Oprešnik je bil v Sevnici in Posavju že dlje časa poznan kot oseba, ki razpečava heroin in marihuano, kar so v tem sojenju potrdile tudi tri priče, odvisniki od mamil, ki so robo dobivali tudi pri njem. Damjan Bizjak je na primer nekoč vlomil v Oprešnikovo stanovanje, ker je krvavo potreboval mamilo, pa ga ni bilo. "Vedel sem, da ima kaj takega doma. Ker nisem ničesar našel, sem pobral zlatnino, telefon..." Primož Šantej pa je Oprešniku izročil fotoaparat kot odkupnino za mamilo, ki ga nikoli ni dobil, ker je bil Oprešnik takrat že aretiran. Kljub vsem dejstvom policija Oprešniku ni mogla stopiti na prste, dokler ni dobila dovoljenja za uporabo posebnih metod in sredstev, kar se je izkazalo za dobro potezo.

Tajnemu policijskemu sodelavcu (TPD) je tako Oprešnik 24. maja lani ponudil naprodaj 10 g heroina za 700 DEM (v resnici je šlo za 8,95 g neto teže), ker pa je zaslutil, da ima človek denar, mu je ponudil še večjo količino, kar pol kilograma heroina za 27.500 DEM. Po večkratnem dogovarjanju so se dogovorili, da bo odkup potekal 30. junija v Celju. Tja sta odšla dva TPD. "Vloge so bile natančno določene. Oprešnik je kupca pripeljal na dogovorjeno mesto, Hočevar je nastopil kot pogajalec, Gerzinčič pa je dobavljal robo. Prav on in Hočevar sta kritičnega dne na določeno mesto skrila heroin. Gerzinčič se je nato odpeljal nazaj v službo v Cinkarno Celje, Hočevar pa se je skupaj z Oprešnikom in TPD-ema vrnil na kraj predaje mamila. Ni šlo za pol kg, temveč za 366,0 gramov heroina. Hočevarja so policisti aretirali, Oprešnika pa malo kasneje v Celju, kamor je pobegnil z avtom," je povzel tožilec in dejal, da ni res, da bi bilo kriminalno dejanje izzvano s strani policije, kar so menili odvetniki.

Gerzinčič, ki se je edini od vseh treh obtoženih zagovarjal, je trdil, da je bil 30. junija popoldne do 22. ure vseskozi na delovnem mestu, kar je dokazoval s potrdili kartice iz službe, vendar je tožilec dejal, "da njegov zagovor ni prepričljiv. Zakaj se je usodnega dne izogibal policiji, zakaj je odšel v tujino, zatrjeval, da se je kot odvisnik zdravil v neki italijanski komuni Sonce, ki sploh ne obstaja? Tudi priče na njegovi strani niso verodostojne. Usodnega dne je res bil na delovnem mestu, toda ne ves čas." Gerzinčič je še povedal, da tako Oprešnika kot Hočevarja zdaj prvič vidi na sodišču, Hočevar pa je ob koncu tudi zatrdil, da ni član nikakršne združbe, ki bi se ukvarjala s preprodajo mamil in da Gerzinčiča ni še nikoli videl.

L. MURN

Zelo Reglja. Zelo Mobi.

Anja

MobiReglja

19.900 SIT

Ericsson A2618s z obliko in barvo pritegne še tako vsega vajen pogled, s preprosto, a umno vsebino pa očara tudi zahtevnejše Mobiuporabnike. Ima jasen in enostaven sistem menijev, omogoča edinstvene začetne in končne prikaze ter glasovno izbiranje in prevzemanje klicev. Za vzpostavitev zveze ali zavrnitev klica torej zadošča že zvok vašega glasu ... Opremljen je tudi s 4-vrstičnim, popolnoma grafičnim zaslonom, kar je dobrodošlo, še zlasti za navdušence nad igricami.

mobi

ZA VSAK ŽEP

WWW.MOBITEL.SI

Agencija 41, design: LUKS Studio, foto: T. Gregorič, J. Puškič

Mobitel d.d., 1537 Ljubljana

Audi

Izredno ugodna ponudba vozil AUDI iz zaloge!

Avtohiša Berus, tel. **07/37 19 800**

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM NOVO MESTO
Ulica talcev 3
8000 Novo mesto

razpisuje
prosto delovno mesto

1 učitelja angleškega jezika

- polna učna obveznost, določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu), kasneje možna zaposlitev za nedoločen čas.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene v Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole v 8 dneh po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 15 dneh po končanem zbirnem postopku.

PLASTA
Kovinoplastika Franc Frelih s.p.
Šentrupert 35, 8232 Šentrupert

Na osnovi odpiranja novih programov iščemo sodelavce v proizvodnji in dodelavi folij :

1. **PREDELOVALEC FOLIJ – 5 delavcev**
   (želena je poklicna elektro ali strojno-mehaniška šola)
2. **KONFEKCIJA FOLIJ – 5 delavk ali delavcev**
   (brez posebnih zahtev, ročne spretnosti)

Prošnje za sklenitev delovnega razmerja pošljite na zgornji naslov. Dodatne informacije na tel.: **07/30 40 500**.

OBVESTILO KRAJEVNE SKUPNOSTI ŠENTRUPERT

KRAJANKE IN KRAJANI KS ŠENTRUPERT!

V **nedeljo, 24. decembra 2000**, bomo glasovali o predlogu za uvedbo krajevnega samoprispevka. O določitvi volišča, kjer boste glasovali, boste obveščeni pisno.

Tisti, ki na dan glasovanja ne bodo na svojem stalnem bivališču, lahko glasujejo, in sicer:

1. Na predčasnem glasovanju v dneh: torek, 19.12., sreda, 20.12, in četrtek, 21.12.2000, na sedežu volilne komisije v Šentrupertu 124 (pisarna Krajevne skupnosti Šentrupert) od 7. do 19. ure.

2. Bolniki in nepokretni, ki želijo glasovati na svojo željo pisno ali telefonično (tel. 34-34-600), sporočijo svojo željo in na dan glasovanja jih bo obiskal leteči volilni odbor. Rok za prijavo je četrtek, 21.12.2000, do 17. ure.

3. Krajani v domovih za ostarele in podobnih ustanovah lahko zahtevajo (kot pod točko 2), da jim volilna komisija pošlje volilni material. Rok za prijavo je sobota, 16.12.2000. Glasovnice morajo prispeti na volilno komisijo do srede, 27.12.2000, do 12. ure.

TOMPLAST

TOMPLAST, Mirna

Sodimo med hitro razvijajoče družbe, ki se uveljavljajo v proizvodnji plastičnih delov za evropsko avtomobilsko industrijo in nudimo zanimivo in samostojno delo z možnostjo napredovanja za mlade in ambiciozne kadre za naslednja delovna mesta:

1. VODJO IZMENE V PROIZVODNJI

- srednja šola tehnične smeri
- 2 leti delovnih izkušenj

2. DELAVCE V PROIZVODNJI

- triletno izobrazbo tehnične smeri
- delovne izkušnje so zaželene

Po dogovoru sprejmemo tudi pripravnike s tehnično in komercialno izobrazbo.

Zainteresirani lahko oddajo prošnje na sedež družbe **TOMPLAST, d.o.o., Cesta na Gradec 5, 8233 Mirna**, oziroma pokličejo na tel. **07/34-35-202**. Rok za oddajo prošnje je do 15.12.2000. Kandidati bodo obveščeni o izboru v roku enega meseca.

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST

NISSAN VAS ŽE OBDARUJE!

S PAKETOM PRESENEČENJA, VREDNIM DO 450.000 SIT

Vsem kupcem nekaterih Nissanovih modelov ponuja Nissan Adria od 10.11. do 20.12. neverjetna darila v vrednosti do **450.000 SIT**, pri nakupu originalne dodatne opreme in nadomestnih delov Nissan popust do **20%**, obiskovalcem naših servisov pa so na voljo brezplačni zimski preventivni pregledi.

NISSAN ADRIA d.o.o., Pooblaščeni uvoznik za vozila Nissan v Sloveniji, http:/www.nissan.si

Pooblaščena trgovca: SEVNICA: **Avtomehanika Zierer** (07) 81 40 389; OTOČEC: **Avtomehanika Vidrih** (07) 30 99 310.

NISSAN

PETINO MANJ ZA KURJAVO

NAKUP OKEN

s toplotno izolativnim steklom

BREZ DOPLAČILA

DO 20. JANUARJA

JELOVICA

Novo mesto: tel.,fax: (07) 332 34 44
Brežice: tel.,fax: (07) 496 29 26
Metlika: tel.,fax: (07) 305 87 16

RIC *Razvojno izobraževalni center Novo mesto*

ponovno sprejema prijave za prekvalifikacijo v poklic PRODAJALEC
(IV. stopnja izobrazbe)
Pričetek izobraževanja bo že v mesecu januarju 2001.
Prijave sprejemamo do pričetka programa.

Prijave in informacije:
RIC Novo mesto, Novi trg 5
tel.: **07/332 63 19, 332 63 41**

Delovni čas:
ponedeljek - petek: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 18.00

RENAULT Mégane

Gola resnica!

Kako gledamo pri Renaultu na novega Mégana? Tako, da vidimo tisto, kar je v naših očeh najpomembnejše: vas! S sistemom programiranega varovanja, 4 varnostnimi blazinami in ABS zavorami je zato še vedno eden najvarnejših avtomobilov v svojem razredu. Vsak novi Mégane pa se odslej ponaša tudi s sistemom dodatnega zaviranja, ki v nepredvidljivih okoliščinah občutno skrajša zavorno pot*.

Novi Mégani so opremljeni s prožnimi 16-ventilskimi bencinskimi motorji in zmogljivejšimi dizelskimi motorji. Glede na vaš šoferski temperament boste izbirali med različnimi prostorninami in močmi. Pa še lažje bomo vsi skupaj zadihali, saj so motorji varčnejši in okolju prijaznejši.

Za popolnejšo predstavo o notranjem udobju novega Mégana obiščite salone Renault.

Novi Mégane. Ostanite lepi.

LUNA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
ZAKLADNICA

izdaja

3,6 in 12 mesečna zakladna menica

varna in likvidna naložba

Zakladna menica je serijski, imenski, kratkoročni vrednostni papir, obrestovan po nominalni obrestni meri in izdan v apoenih po 10.000 SIT

Pooblaščeni vpisniki:

ABANKA d.d. Ljubljana, 01 471 82 00 • BANK AUSTRIA CREDITANSTALT d.d., Ljubljana, 01 477 78 53 • BANKA VIPA d.d., 05 338 50 00 NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d., 02 229 22 90 SKB BANKA d.d., 01 471 51 88 • NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana, 01 476 52 06 • FACTOR BANKA d.d., 01 437 76 13

Oznaka menice	Datum avkcije	Datum izplačila	Število dni
TZM32 • SZM08	22.12.2000 • 22.12.2000	29.03.2001 • 28.06.2001	91 • 182
TZM33 • DZM05	23.01.2001 • 23.01.2001	26.04.2001 • 24.01.2002	91 • 364
TZM34 • SZM09	27.02.2001 • 27.02.2001	24.05.2001 • 30.08.2001	84 • 182
TZM35 • DZM06	27.03.2001 • 27.03.2001	28.06.2001 • 28.03.2002	91 • 364
TZM36 • SZM10	24.04.2001 • 24.04.2001	26.07.2001 • 25.10.2001	91 • 182
TZM37 • DZM07	22.05.2001 • 22.05.2001	30.08.2001 • 30.05.2002	98 • 371

TZM - trimesečna zakladna menica • SZM - šestmesečna zakladna menica • DZM - dvanajstmesečna zakladna menica

Za izplačilo obveznosti ob zapadlosti jamči Republika Slovenija

Podrobne informacije pri vseh pooblaščenih vpisnikih in izdajatelju:

Ministrstvo za finance • Zakladnica • Sektor za upravljanje z likvidnostjo proračuna • Beethovnova 11 • 1502 Ljubljana
Telefon: +386 (1) 478 65 55, +386 (1) 478 63 34, +386 (1) 478 62 31 • Telefax: +386 (1) 425 70 66
E-mail: majda.vrhovec@mf-rs.si, tomaz.oplotnik@mf-rs.si, primoz.dolenc@mf-rs.si
http://www.sigov.si/mf/slov/menice/prosp.html

Super Cenik do 23. 12. 2000

Vse to in še več kot 70 izdelkov po super cenah

Velika zmaga nad velikim Maccabijem

Košarkarjem Krke je v šestem krogu Suprolige uspel veliki podvig - Pot do zmage je Izraelcem zaprl Simon Petrov - Novomeščani so imeli zmago že v svojih rokah, a so gostje izsilili še podaljšek

NOVO MESTO - Ime Maccabi Tel-Aviv v košarki veliko pomeni. Najboljše izraelsko moštvo je že desetletja v vrhu evropske klubske košarke. Letos spomladi je Maccabi v finalu zaključnega turnirja Fibine Suprolige izgubil s Panathinaikosom in osvojil drugo mesto, v letih 1977 in 1981 je bil Maccabi evropski klubski prvak, poleg tega pa je v zadnjih 20 letih še petkrat igral v finalu najmočnejšega evropskega klubskega tekmovanja. Visokih ambicij v košarkarskem klubu iz Tel-Aviva tudi letos ne skrivajo, do tekme v Novem mestu pa jih v prvi sezoni tako imenovane super profesionalne lige Suprolige še nihče ni premagal. V prvih petih krogih Suprolige je Maccabi zapored ugnal Scavolinija, Luleo, Ostende Efes Pilsen in Bayer 04; zmaga v Novem mestu mu ni bila sojena.

Izraelci vodstvu novomeškega kluba vsekakor niso bili neznan in trener Aleš Pipan je dobro vedel, od kod preti najhujša nevarnost. Ustaviti je bilo treba njihove nizke temnopolte zunanje igralce Briskerja, Sharpa in Parkerja, pod košem pa onemogočiti njihovega najboljšega moža, 212 cm visokega 25-letnega Nata Huffmana. To je Novomeščanom tudi uspelo.

Kljub poškodbi kolena je kapetan novomeške vrste Simon Petrov začel v prvi postavi, vendar mu v prvih minutah ni uspelo pomiriti nervoze svojih soigralcev, ki so v napadu zapravili preveč žog, Izraelci pa so to dobro izkoristili in si do odmora po prvi četrtini prigrali že 12 točk prednosti. Kazalo je, da se bo ponovila zgodba tekem proti Partizanu in Scavoliniju, a tokrat so se novomeški košarkarji le vzdignili na krilih sijajnega občinstva in začeli loviti visoko prednost gostov ter se z delnim izidom 10:0 povsem približali Izraelcem. Ko so spet nekoliko popustili, jih je Franjo Arapovič s prvo trojko spet vrnil v igro. Sledile so minute novomeškega Američana Benetta Davisona, ki je z izvrstno igro v obrambi in zabijanjem spravil na noge nabito polno tribuno dvorane Leona Štuklja, Simon Petrov pa je svoje moštvo s trojko popeljal do prvega vodstva (41:39).

Da ne bi krkaši prišli do prelahke zmage, sta v drugem polčasu ves čas skrbela sodnika Švicar Philippe Leemann in Slovak Ladislav Janac, ki sta imela pri dosojanju osebnih napak popolnoma različna kriterija, medtem ko sta Novomeščanom sodila za vsak dotik, Maccabijevi zvezdniki pa so naše fante lahko dobesedno pretepali, a je njuna piščalka največkrat ostala nema. Izraelci so z njuno pomočjo povedli že za sedem točk, vendar se Novomeščani niso predali, vedno pa se je našel kdo, ki je zadeval, ko drugim ni šlo. V zadnji četrtini, ki so jo Izraelci začeli s prednostjo 6 točk, sta najprej Arapovič in Grum s trojkama prednost gostov znižala na dve točki, tri minute pred koncem srečanja pa je Grum z drugo trojko svoje moštvo popeljal v vodstvo. Ko so imeli Novomeščani v zadnji minuti zmago tako rekoč že v svojih rokah, 24 sekund pred koncem je Petrov zadel enega od dveh osebnih metov in Krka Telekom je vodila z 80:76, temu pa je sledila prava drama. Najprej so gostje znižali vodstvo Novomeščanov na 80:78, potem pa je po osebni napaki Briskerja nad njim Petrov spet zadel le enega od dveh prostih metov. Njegovo nenatančnost je kaznoval Sharp, ki je v zadnjem trenutku s trojko z nemogočega položaja izsilil podaljšek. Ob koncu podaljška se je zgodba ponovila. 17 sekund pred koncem so Izraelci s košem Parkerja znižali vodstvo Krke Telekoma na 89:87, Novomeščani pa svojega napada niso izkoristili, saj je Petrov zgrešil nekoliko nepreračunljiv met za tri točke, vendar so v zadnji sekundi zgrešili tudi Izraelci in tekme je bilo konec.

Izjave po tekmi: Aleš Pipan, trener Krke Telekoma: "Lepa zmaga, a krvavo priigrana. Igrali smo tako, kot smo se dogovorili, ustavili smo njihove nizke zunanje igralce Sharpa, McDonalda in Briskerja, dobro pa smo se kosali tudi z njihovimi centri, medtem ko smo imeli v napadu še rezerve. Hvala občinstvu in igralcem! Vendar ta zmaga ne pomeni nič, če ne bomo zmagali tudi na Švedskem."

David Blatt, pomočnik trenerja Maccabija: "Čestitam Novomeščanom. Smo v krizi, zadnji dve izenačeni tekmi smo z nekaj sreče dobili, tokrat pa smo izgubili. Novomeščani so igrali dobro, mi pa smo naredili preveč napak. Morali bi ustaviti Petrova, a nam ni uspelo. Proti njemu je zelo težko igrati." Na vprašanje o sodnikih je Blatt povedal, da je Maccabi veliko moštvo in da je govoriti o sodnikih posel malih ekip, oni pa morajo vzroke za poraz najti pri sebi.

Simon Petrov, kapetan Krke Telekoma: "Najprej moram pohvaliti publiko. Upam, da bo zmerom taka. Najbrž nihče ni zares verjel, da bomo zmagali."

I. VIDMAR

SIMON MVP TEKME Z MACCABIJEM - Kapetan novomeške vrste Simon Petrov je bil po mnenju strokovnega štaba Maccabija tisti igralec, ki bi ga morali onemogočiti, če bi želeli zmagati v Novem mestu. To jim po besedah pomočnika trenerja Maccabija Davida Blatta ni uspelo. Edinega pravega Novomeščana v prvi postavi Krke Telekoma Simona Petrova je imel med drugimi na skrbi tudi temnopolti Američan z izraelskim potnim listom Mark Brisker (desno), ki pa je bil za Simona, ki je nastopil kljub hudim bolečinam v kolenu, vseeno prepočasen. Simon odlično vodil svoje moštvo, na igrišču kljub poškodbi prebil 41 minut, z 21 točkami je bil najboljši strelec Novomeščanov, k temu pa je dodal še tri skoke in štiri asistence. Izraelski in naši novinarji so ga zato upravičeno proglasili z najbolj koristnega igralca (MVP) tekme. (Foto: I. Vidmar)

Na Polzeli z mislimi na Švedskem

Košarkarji Krke Telekoma se dva dni po veliki zmagi nad Maccabijem niso kaj posebej trudili za zmago nad Savinjskimi Hopsi - Na Švedskem morajo zmagati

NOVO MESTO - Dva dni po senzacionalni zmagi nad Maccabijem je motivacijsko izpraznjenemu moštvu Krke Telekoma kljub vsemu brez večjih težav uspelo ugnati Savinjske Hopse, čeprav razlika sedmih točk ob koncu srečanja ne kaže siceršnje kakovostne razlike med tema moštvoma. Bolj kot na tekmi na Polzeli pa so bili novomeški košarkarji v soboto z mislimi že na Švedskem.

Trener Novomeščanov Aleš Pipan je moral spočiti nekatere ključne igralce svojega moštva, tako da je center Franjo Arapovič igral manj kot sedem minut, vso tekmo pa sta bila na parketu Sašo Dončič, ki je dosegel 19 točk, in še vedno poškodovani Simon Petrov, ki pa je tokrat zgrešil vse štiri poskuse za tri točke. Bolj kot sama igra je pomembno, da je Krka Telekom še naprej edino neporaženo moštvo v ligi Kolinska.

V Krki Telekomu se dobro zavedajo, da jih nocoj ob 18. uri na Švedskem čaka verjetno najpomembnejša tekma prvega dela suproligaškega tekmovanja. Švedsko moštvo Planja Basket Lulea v šestih krogih še ni okusilo slasti zmage, zato prav v tekmi z Novomeščani vidi svojo veliko priložnost. Pred tekmo šestega kroga s Scavolinijem jih je okrepil 31-letni Američan Carl Thomas, ki je svojo košarkarsko veščino preizkusil tudi v ligi NBA, kjer pa očitno ni bil najbolj uspešen, saj sicer ne bi prišel v Evropo. Proti Scavoliniju je dosegel 15 točk. Verjetno je bolj od njega nevaren Estonec Andre Parn. Kljub vsemu bi Novomeščani na Švedskem morali zmagati brez težav, če le ne bodo podcenjevali zadnjeuvrščenega moštva v skupini B, z načrtovano zmago pa bi bili verjetno že zelo blizu uvrstitvi med najboljših osem v skupini in s tem v nadaljnje tekmovanje.

I. V.

Krka enakovredno s Portorožem, Kovinar s srečo

NOVO MESTO, KOČEVJE - Odbojkarji novomeške Krke so v 10. krogu tekmovanja v zahodni skupini 3. državne lige doma z 0:3 izgubili z drugouvrščenim Portorožem. Novomeščani so začeli dobro in prvi niz izgubili šele po podaljšani igri z 24:26, pa tudi v nadaljevanju so se dobro upirali favoriziranim gostom. Več sreče je imel tokrat kočevski Kovinar, ki je doma s 3:0 premagal predzadnjeuvrščeni Logatec, tako drugi kot tretji niz pa so Kočevci dobili šele po podaljšani igri na razliko. Kočevci so s 14 točkami na lestvici peti, Novomeščani pa z 8 točkami sedmi.

Zmaga Blaža in Urha

NOVO MESTO - Mladi tekmovalci novomeškega teniškega kluba Portovald, varovanci češkega trenerja Jirija Volte, so v nedeljo, 10. decembra, nastopili na dveh turnirjih. V Ljubljani sta na teniških igriščih Jaki športa na turnirju za igralce do 9. leta Blaž Redling in Urh Štupar zmagala, Ada Guštin pa je osvojila drugo mesto. V kategoriji do 10. leta je bila Anja Milanovič tretja. Igralci do 12. leta so nastopili v Litiji, kjer sta se Ana Benčina in Nika Drkušič uvrstili v finale A, ki bo v Žalcu.

Dolenjski rokometni derbi Trimu

Trebanjci brez težav dobili dolenjski rokometni derbi, Ribničani še vedno brez točk

RIBNICA - Rokomet je edini kolektivni šport, kjer v prvi državni ligi igrata dve dolenjski moštvi, zato ima tekma med ribniškimi in trebanjskimi rokometaši poseben čar. Tokrat sta se Inles Riko in Trimo srečala v Ribnici in okoli 300 ribniškim ljubiteljem rokometne igre, ki kljub nezavidljivemu stanju ribniškega kluba na lestvici svojih ljubljencev niso pustili samih, pripravila dobro predstavo, v kateri pa so glavno vlogo igrali gostje.

Po daljši odsotnosti sta se v Inles Riko vrnila poškodovana Tomaž Lesar in Franci Pajnič. Ribničani niso začeli slabo, a se je že po desetih minutah izkazalo, da bodo težko držali korak z bolj izkušeno, višjo in starejšo ekipi iz Trebnjega, ki je imela poleg tega v vratih še zelo zanesljivega vratarja Davida Imperla. Poleg tega so imeli Ribničani v trenutkih, ko se je izid lomil, tudi precej smole, saj so več žog zmetali mimo vrat. Trebanjski trener Mišo Toplak je predvsem v prvem polčasu igralce menjal prav po hokejsko: eni so igrali trije v napadu, drugi trije v obrambi. Čeprav so njegovi varovanci ves čas vodili, nikakor ni bil zadovoljen z igro prve postave. V drugem polčasu sta oba trenerja skušala s spremenjenimi različicami v obrambah ali s tesnim pokrivanjem zunanjih igralcev spremeniti potek tekme, kar pa se jima ni najbolj obneslo. Trebanjci so na koncu zmagali z osmimi zadetki razlike, Ribničani pa bodo morali na prve točke v letošnjem prvenstvu še počakati.

Po tekmi je trener Trima Mišo Toplak povedal: "Nismo ekipa, ki bi znala vso tekmo odigrati v istem tempu. Ribničani naj ne vržejo puške v koruzo, saj je sezona še dolga," trener Ribničanov Janez Ilc pa je po izgubljenem dvoboju dejal:" Naredili smo preveč napak, predvsem pri podajah. Žal nas še naprej pestijo poškodbe."

(M. G.)

V kadetski ligi še nikoli toliko

Vse bolj množično v šahu

KOSTANJEVICA - Na drugem turnirju dolenjsko posavske kadetske šahovske lige sta nastopila 102 mlada šahista, kar je največ do zdaj. Med dečki do 11. leta je zmagal učenec osnovne šole Center Matevž Štih nad Petrom Madroničem (Stari trg ob Kolpi) in Igorjem Radežem (Center Novo mesto).

Tudi med dečki do 13. leta je zmagal učenec iste šole, Miha Hočevar, drugi je bil Igor Mihelič (Stari trg ob Kolpi) in tretji Marko Bučar (Kostanjevica), med fanti do 16. leta pa je bil najboljši Samo Štajner (OŠ Jurij Dalmatin Krško), drugi je bil Milan Radomir in tretji Berin Karamehič (oba šahovsko društvo Novo mesto). Med dekleti so po posamezni kategorijah najbolje igrale Angie Blažič (Stari trg), Suzana Pavlič (OŠ Blanca) in Mirela Ahmatovič (ŠK Triglav Krško).

Črnomaljski veterani se ne dajo

ČRNOMELJ - V soboto, 9. decembra, so Črnomaljci pripravili že šesti tradicionalni veteranski rokometni turnir v spomin na Marjana Novaka. Črnomaljski veterani se tokrat niso izkazali za gostoljubne, saj gostom niso pustili zmagati, seveda pa je bilo izven rokometnega igrišča prav nasprotno. Kot rečeno, so prvo mesto osvojili Črnomaljci, ki so v finalu šele po streljanju sedemmetrovk premagali veterane Sviša iz Ivančne Gorice, druga ekipa Črnomlja pa je prav tako po streljanju sedemmetrovk dobila tekmo za tretje mesto proti Novomeščanom. Peto mesto je osvojila Dobova, šesto Sodražica in sedmo Semič.

Največ zmag šoli Center

NOVO MESTO - Na občinskem ekipnem prvenstvu v šahu za osnovne šole so se najbolj izkazali mladi šahisti iz osnovne šole Center, ki so zmagali v treh od štirih kategorij. Izidi: dečki do 12. leta - 1. Center I (Miha Hočevar, Gorazd Čerček, Igor Radež, Matevž Štih), 2. Center II, 3. Šmihel I; deklice do 12. leta - 1. Center (Katja Golobič, Tjaša Plaper, Ana Tisov, Lea Lenart), 2. Šmihel I, 3. Šmihel II; dečki do 14. leta - 1. Center (Marjan Žitnik, Miha Primc, Jernej Golobič, Jaka Redek); deklice do 14. leta - 1. Šmihel (Judita Kulovec, Ana Klobčar, Katja Zore, Vesna Kos).

O Matjažu še vedno nič novega

Schonoccini je govoril le za argentinski časnik

BOLOGNA - V zvezi z dopinškim primerom v italijanskem košarkarskem moštvu Kinder, v katerega je vpleten tudi Novomeščan Matjaž Smodiš, do torka ni bilo nič novega. Eden od štirih igralcev, ki so jih kontrolirali z doping testom, Argentinec Schonoccini je za neki argentinski časnik povedal, da naj bi bil on tisti, pri katerem naj bi našli prepovedani nandrolon, s čimer naj bi opral suma ostale tri soigralce, torej tudi Smodiša.

Vendar italijanski časniki o Kinderjevi dopinški aferi ne pišejo več, prav tako pa še vedno ni nobenih dodatnih uradnih pojasnil. Matjaž kljub temu nemoteno trenira, nastopil pa naj bi tudi na tekmi Ulebove Eurolige z zagrebško Cibono. Na zadnji tekmi Eurolige je Matjažev Kinder premagal grški AEK z 81:66, Matjaž pa je tokrat dosegel 5 točk. Po šestih krogi Kinder vodi na lestvici skupine B, kjer je Cibona četrta.

I. V.

Visok poraz Snežnika

KOČEVJE - V enajstem krogu v drugi državni košarkarski ligi je Postojna ugnala Snežnik iz Kočevske Reke s 114:90. Kočevci so že dolgo na zadnjem mestu z le dvanajstimi točkami. Tudi tokrat so povsem odpovedali v obrambi. (M. G.)

besedo imajo številke

KOŠARKA

Suproliga, 6. krog - KRKA TELEKOM : MACCABI TEL AVIV 89:87 (18:30, 43:41, 57:63, 81:81); dvorana Leona Štuklja, gledalcev 2500, sodnika: Leemann (Švica), Janac (Slovaška).

KRKA TELEKOM: Anzulović 8 (3:4), Dončič 11 (1:3), Petrov 21 (8:10), Davison 15 (0:1), Grum 11, Drobnjak 6 (1:2), Arapović 17 (2:4); MACCABI TEL AVIV: Henefeld 15 (1:4), Brisker 5, Sharp 12 (2:2), Huffman 17 (3:11), Parker 23 (7:8), Radović 5 (2:2), McDonald 10 (6:7). Prosti meti: Krka Telekom 15:24, Maccabi Tel Aviv 21:34. Meti za dve točki: Krka Telekom 16:34, Maccabi Tel Aviv 21:47. Meti za tri točke: Krka Telekom 14:32 (Grum 3, Arapović 3, Petrov 3, Dončič 2, Anzulović 1, Davison 1, Drobnjak 1), Maccabi Tel Aviv 8:19 (Parker 4, Sharp 2, Brisker 1, Radović 1). Skoki: Krka Telekom 37 (3 + 34), Maccabi Tel Aviv 46 (13 + 33). Osebne napake: Krka Telekom 31, Maccabi Tel Aviv 23. Pet osebnih: Davison (36. minuta), Sharp (42.).

Ostali izidi v skupini B: Iraklis Solun : Efes Pilsen Carigrad 72:87, Pau-Orthez : Bayer Leverkusen 79:80, Partizan Beograd : Telindus Oostende 89:80, Scavolini Pesaro : Planja Basket Lulea 91:78.

1.	Maccabi Tel Aviv	6	5	1	530:476	11
2.	Partizan Beograd	6	5	1	483:461	11
3.	Efes Pilsen Carigrad	6	4	2	468:448	10
4.	Telindus Oostende	6	4	2	507:499	10
5.	Scavolini Pesaro	6	3	3	501:461	9
6.	Krka Telekom	6	3	3	460:472	9
7.	Pau-Orthez	6	2	4	475:476	8
8.	Iraklis Solun	6	2	4	472:490	8
9.	Bayer Leverkusen	6	2	4	505:534	8
10.	Planja Basket Lulea	6	0	6	440:524	6

Liga Kolinska, 11. krog - SAVINJSKI HOPSI : KRKA TELEKOM 72:79 (15:23, 36:41, 52:56); SAVINJSKI HOPSI: Kobale 12 (2:3), Newton 19 (2:4), Belina 21 itd.; KRKA TELEKOM: Anzulović, Jevtović, Dončič 19 (9:11), Petrov 13 (1:3), Davison 16 (2:3), Grum 17, Drobnjak 4, Taraniš, Gliha, Ščekić 10 (2:4), Arapović. Prosti meti: Savinjski Hopsi 6:10, Krka Telekom 14:21. Met za tri točke: Savinjski Hopsi 6:16, Krka Telekom 3:18. Osebne napake: Savinjski Hopsi 20, Krka Telekom 19. Pet osebnih: Davison (37. minuta).

Lestvica: 1. Krka Telekom 22, 2. Union Olimpija 21, 3. Geoplin Slovan 19, 4. Pivovarna Laško 18, 5. Kraški zidar 17, 6. Triglav 15, 7. Rogla 15, 8. Savinjski Hopsi 15, 9. Kemoplast Alpos 14, 10. Helios 14, 11. Zagorje Banka Zasavje 14, 12. Loka kava 14.

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 10. krog - TPV NOVO MESTO : ZM LJUTOMER 3:2 (-17, 20, 20, -21, 14); TPV NOVO MESTO: Horvat, Nenčeva, Muhič, Čoralič, Vernig, Rajak, Žužinjak, Štangelj, Majstorovič, Borki, Uhan, Križ.

Lestvica: 1. NKBM Meltal Maribor 30, 2. Ljubljana 24, 3. Kemiplas Koper 19, 4. HIT Nova Gorica 17, 5. B&L Utrip Šempeter 16, 6. ZM Ljutomer 13, 7. TPV Novo mesto 8, 8. Formis Bell Miklavž 7, 9. Venus Frupi ŠOU 6, 10. Elektrologistika Ptuj 4.

ROKOMET

1. SRL, 9. krog - INLES RIKO : TRIMO TREBNJE 20:28 (9:15); INLES RIKO: Grm, Lesar 2, G. Ilc 12 (9), Špoljarič 2, Ivanec, Zbačnik, Pajnič, Henigman, Bartol, J. Ilc 1, Hojč 1, Merhar 2, Djukič, Škafar; TRIMO TREBNJE: Imperl, Šafarič 2, Hribar 4, Mežnaršič 3, Kozomara 1, Radelj, Blagojević, Šavrič 4, Zupančič, Likavec 4 (1), Čopić 3, Gradišek 5, Lavrnić. Sedemmetrovke: Inles Riko 9 (9), Trimo Trebnje 4 (1). Izključitve: Inles Riko 10 minut, Trimo Trebnje 12.

GORENJE - DOBOVA 34:23 (19:11); GORENJE: Kavaš 5, Plaskan 4 (1), Rozman 7, Kavtičnik 7 (4) itd.; DOBOVA: Medved, M. Urbanč, Plazar 5, Bogovič 8, Voglar 1, Deržič, D. Urbanč 4 (2), Aljič 3 (1), Kušič, Kranjčič, Supančič, Deržič 1, Radanovič, Stanec. Sedemmetrovke: Gorenje 6 (5), Dobova 4 (3). Izključitve: Gorenje 8 minut, Dobova 8.

Preložena tekma 7. kroga - GORENJE VELENJE : TRIMO TREBNJE 27:26 (15:10); GORENJE: Rutenko 7, Rozman 4, Kavtičnik 6; TRIMO TREBNJE: Imperl, Šafarič 12 (7), Hribar 1, Mežnaršič, Kozomara 1, Radelj, Blagojević, Šavrič 4, Zupančič, Likavec 1, Pekolj, Čopić 3, Gradišek 2, Lavrnić 2. Sedemmetrovke: Gorenje 4 (2), Trimo Trebnje 9 (7). Izključitve: Gorenje 14, Trimo Trebnje 12 minut.

Lestvica: 1. Celje Pivovarna Laško 17, 2. Prevent 17, 3. Gorenje 15, 4. Mobitel Prule 67 14, 5. Avtomikolič Rudar 10, 6. Velika Nedelja 10, 7. Trimo Trebnje 8, 8. Termo 7, 9. Slovan 7, 10. Dobova 2, 11. Pivka Perutninarstvo 1, 12. Inles Riko 0.

KRALJICA OVIR - Atletinja Krke Telekoma Katka Božič je letos prvič osvojila naslov državne prvakinje v teku na 100 m z ovirami, na naslove športnice leta pa je že kar navajena, a je bila pokala iz rok župana dr. Antona Starca vseeno zelo vesela. (Foto: I. V.)

ŠPORTNIKI NOVEGA MESTA 2000

Vrhovnik, Božičeva in košarkarji, najbolj priljubljen pa Petrov

Na tradicionalni prireditvi športnik leta so za najboljše razglasili Matjaža Vrhovnika, Katko Božič in košarkarski klub Krka Telekom - Mediji izbrali Simona Petrova

NOVO MESTO - Zmagovalec Donave Martin Strel, svetovni prvak v ultratriatlonu Uroš Velepec in puščavski lisjak motorist Miran Stanovnik so v ponedeljek zvečer odprli kuverte, v katerih so bili listki z imeni najboljšega športnika, športnice in športnega kolektiva novomeške občine za leto 2000. To so postali član smučarskega društva Krka Rog Matjaž Vrhovnik, atletinja Krke Telekoma Katka Božič in košarkarski klub Krka Telekom. Za najbolj priljubljenega novomeškega športnika je bil proglašen košarkar Simon Petrov. Izbrali so ga bralci Dolenjskega lista, poslušalci studia D in gledalci Vašega kanala.

60-članska strokovna komisija tokrat ni imela težkega dela. Tretje mesto Matjaža Vrhovnika v svetovnem pokalu v skupnem vrstnem redu slaloma je uspeh, ki zasenči celo nastopa kolesarja Uroša Murna in atleta Jožeta Vrtačiča na olimpijskih igrah ali pa izvrstne nastope Simona Petrova v moštvu državnih prvakov in državni košarkarski reprezentanci. Tudi Katkin naslov državne prvakinje v disciplini najboljše slovenske atletinje v zgodovini Brigite Bukovec je bil dovolj močan argument, da športni strokovnjaki niso kolebali, pa podviga košarkarjev, ki so s slovenskega košarkarskega trona zrinili legendarno Olimpijo, se ni dalo spregledati. Pokali so prišli v prave roke.

Gost prireditve Športnik leta 2000 je bil priljubljeni kantavtor Adi Smolar, ob katerem sta zapela tudi Sašo Đukić, ki je v vlogi mame Manke športnike in publiko nasmejal z nekaj novimi šalami, ter Martin Strel, ki je dokazal, da še zna peti in brenkati na kitaro. Podelili so tudi Bloudkove značke in priznanja zaslužnim športnim delavcem ter pokale najuspešnejšim podjetjem na delavskih športnih igrah.

Pravila izbiranja kandidatov za novomeškega športnika leta so zastarela in veljalo bi razmisliti, kako jih spremeniti. Nastala so v času, ko so vsi najboljši novomeški športniki tekmovali za domače klube, ki v svoje vrste razen redkih izjem praviloma niso vabili športnikov od drugod, kaj šele tujcev. Danes so stvari precej drugačne, saj se vse več najboljših športnikov, ko prerastejo domačo konkurenco, odloči oditi v večje klube ali v tujino. Trenutno so to: eden najboljših kolesarjev na svetu Gorazd Štangelj, eden najboljših mladih evropskih košarkarjev Matjaž Smodiš in najboljša slovenska odbojkarica Jana Vernig, na tuje pa odhaja tudi olimpijec Uroš Murn. Vsi so in bodo ostali Novomeščani, ne le po rodu, ampak tudi z dušo in srcem in po končani karieri se bodo vrnili domov v Novo mesto. Dobro bi bilo pravila spremeniti tako, da bodo tudi oni lahko kandidirali za novomeškega športnika leta, saj se bo omenjenim v prihodnje pridružil še kdo.

Zdaj morajo kandidate za športnika leta predlagati novomeški klubi sami, pravico kandidirati pa imajo le tekmovalci klubov s sedežem v novomeški občini, če so slovenski državljani. Med člani novomeških klubov je kar nekaj takih športnikov, ki so se na svoji poti v Novem mestu ustavili le za sezono ali dve in jih na mesto ob Krki ne veže nič. Nesmiselno je, da oni lahko kandidirajo, prej omenjeni Novomeščani, ki nekaj pomenijo tudi v svetu, pa ne. Pri posodabljanju pravil bo treba misliti tudi nanje.

I. V.

Simonu Petrovu so bralci Dolenjskega lista, poslušalci Studia D in gledalci Vašega kanala namenil kar 258 glasov, na lestvico priljubljenosti pa so uvrstili kar 22 novomeških športnikov.

NAJBOLJŠI MED NAJBOLJŠIMI - Takole so se najboljši novomeški športniki na vrhuncu novomeške prireditve športnik leta 2000 postavili skupaj z gosti in županom. Pokal za najboljši športni kolektiv je prevzel predsednik košarkarskega kluba Krka telekom Samo Plantan (desno), pokal za najboljšo športnico Novega mesta je stiskala v roki Katka Božič, v imenu smučarskega asa Matjaža Vrhovnika, ki je prav v času prireditve tekmoval na slalomu za svetovni pokal v Sestrieru, pa je pokal za najboljšega športnika Novega mesta prevezel podpredsednik smučarskega društva Krka Rog Tone Avsec. (Foto: I. V.)

Urša na evropsko prvenstvo

Najboljša krška plavalka v Valenciji ni med favoriti, lahko pa bi presenetila s finalom

KRŠKO - Na evropskem prvenstvu v plavanju v kratkih bazenih bo nastopilo 13 slovenskih plavalcev. Med tistimi, ki so v torek odpotovali v Valencijo v Španiji, pa je tudi Krčanka Urša Slapšek, za katero to ne bo prvi nastop na velikih tekmovanjih, na lanskem evropskem prvenstvu pa je nastopila v finalu.

Slovenski plavalni reprezentanti so zaključne priprave pred prvenstvom opravili v Celju, kjer so vadili pod vodstvom selektorja reprezentance Cirila Globočnika, ki je tudi Uršin klubski trener v radovljiškem klubu, kjer je znani slovenski plavalni strokovnjak zbral večino najboljših slovenskih plavalk. Med slovenskimi plavalci imajo največ možnosti za medalje Peter Mankoč, sestri Nataša in Alenka Kejžar ter Blaž Medvešek. Na lanskem prvenstvu v Helsinkih sta se z medaljo okitila Blaž Medvešek in Nataša Kejžar, Alenka Kejžar pa je stala na zmagovalnih stopničkah na svetovnem prvenstvu. Urše Slapšak sicer ne štejejo med favoritinje tega prvenstva, vendar lahko najboljša krška plavalka spet preseneti in lanskemu 7. mestu na 50 m hrbtno iz Helsinkov doda še kakšno uvrstitev v finale ali pa se celo približa medaljam. Žal Slovenija na prvenstvu ne bo imela štafete, v kateri bi Urša zagotovo nastopila, vendar selektor Ciril Globočnik ne najde dovolj dobre zamenjave za Metko Sparavec, ki je poleti svojo tekmovalno pot prekinila zaradi nosečnosti.

I. V.

Črnomaljke zmagale v gosteh

Odbojkarice Črnomlja Črnomlja, Brestanice in Semiča so v zahodni skupini tretje lige igrale tekme 10. kroga. Črnomaljke so v gosteh s 3.1 ugnale predzadnjeuvrščeni Bohinj, Semič je v gosteh z 0:3 izgubil z mlado ekipo koprskega Kemiplasa, brestaniški Kostak Elmont pa je prav tako v gosteh izgubil z drugo ekipo novogoriškega Hita. Črnomaljke so z 22 točkami na lestvici četrte, Brestaničanke so z 8 točkami desete, Semičanke pa s 4 točkami dvanajste.

Poraz kljub dobri igri

KOČEVJE - Po odmevnem uspehu v prejšnjem krogu so odbojkarice Kočevja v desetem krogu doma na tekmi z vodilnim Solkanom klonile šele v petem nizu. Primorke so, potem ko so vodile z 2:1, četrti niz izgubile s 23:25, v petem nizu pa so bojevitim gostiteljicam pošle moči. Kočevske so s 14 točkami sedme. (M. G.)

Božično-novoletni turnir v malem nogometu

ŠENTJERNEJ - Nogometni klub Tabor Zidaki iz Šentjerneja bo v soboto, 23. decembra, v športni dvorani šentjernejske osnovne šole pripravil božično-novoletni turnir v malem nogometu. Prijave sprejemajo 21. decembra v Elektrobaru v Šentjerneju do 20. ure, ko bo tam žrebanje. Dodatne informacije dobite po telefonu 041 392 422.

Žužembrečani z Beltinci zlahka

ŽUŽEMBERK - Odbojkarji Žužemberka so v 10. krogu druge državne lige doma s 3:0 premagali zadnjeuvrščene Beltince. Potem ko so Suhokranjci prvi niz dobili s 25:16, so v nadaljevanju z nekoliko lagodnejšo igro gostom pustili, da so osvojili po 20 točk. Žužemberk je na lestvici s 23 točkami tretji, za drugouvrščenim Astecom Triglavom pa zaostaja za 1 točko.

TURISTIČNO-ŠPORTNI REKREATIVNI CENTER STARI MALNI - Vsako leto so okoli 1. maja na Kolpi v Starih malnih mednarodna kajakaška tekmovanja. Na fotografiji je ta objekt, prav tako pa tudi urejena tekmovalna proga za slalom na Kolpi. Čeprav objekt ni dokončan in ga ne uporabljajo, je ob njem že vsa leta kar živahno, zato je gotovo pravilna odločitev, da ga je potrebno že do naslednje sezone dokončati in predati v uporabo. (Foto: J. Primc)

Boljši časi za Stare Malne?

Tudi sodišče ni prineslo rešitve - Zdaj bodo skušali Center Stari Malni rešiti sami prizadeti

OSILNICA - Turistično športni rekreativni center Stari malni pri Osilnici so začeli urejati še v času Jugoslavije, ko tu še ni bilo samostojne občine, ampak je delovala le Krajevna skupnost Osilnica, in sicer v okviru občine Kočevje. Po osamosvojitvi Slovenije in ustanovitvi občine Osilnica so se začeli spori, čigav je ta nedograjeni objekt, ki je bil zaprt in nedograjen že približno 10 let. Nesporazuma ne uspe razrešiti niti sodišče, zato so sklenili v najožjem krogu prizadetih pripraviti rešitev. Tako so se minuli teden sestali župan občine Osilnica Anton Kovač, predstavnik Projekt inženiringa Ljubljana Rade Kovačevič, ki je objekt gradil, in Stanko Nikolič, ki je v imenu KS Osilnica takrat vodil gradbena dela in tudi sam sodeloval pri gradnji in urejanju tega centra, ki smo mu takrat na kratko rekli kar kajakaški center, pri njem pa je urejena tudi kajakaška proga, na kateri so vsako leto tekmovanja, včasih je bila tu poleti še kajakaška šola itd.

Omenjeni trije so na prvem skupnem sestanku 29. novembra letos ugotovili, da se dela škoda, ker objekt ostaja nedokončan in neizkoriščen, čeprav stoji na eni najlepših lokacij v Sloveniji in bi moral biti pomemben za razvoj turizma in kajakaškega športa. Če bo zadevo reševalo sodišče, bo postopek še dolgotrajen, objekt pa bo tudi propadal. Potrebno je torej narediti vse, da bo objekt dokončan in da bo začel delovati že do prihodnje turistične sezone, se pravi spomladi 2001. Zadeve v zvezi z urejanjem in dokončanjem objekta bosta urejala Projekt inženiring Ljubljana in občina Osilnica, ki bosta zagotavljala tudi potrebni denar. Delo pri dokončanju centra bo uklajeval Stanko Nikolič. Projekt inženiring pa je zadolžen tudi, da o teh sklepih oziroma dogovoru pisno seznani vodstvo občine Osilnica.

J.PRIMC

TPV vse bliže končnemu uspehu

Odbojkarice novomeškega TPV-ja so na prvi tekmi drugega dela lige doma s 3:2 premagale Ljutomerčanke - Naslednji krog bo odločilen

NOVO MESTO - Novomeške odbojkarice, ki so s povprečno starostjo okoli 20 let ena najmlajših ekip v prvi ligi, so drugi del prvenstvenih bojev v 1. državni ligi začele tako kot prvega, z malo zmago proti Ljutomerčankam s 3:2, s katero so prišle do v boju za obstanek zelo pomembnih novih dveh v točk.

Novomeščanke so tudi do tretje zmage v sezoni prišle v petem nizu. Tokrat so začele izvrstno in na začetku prvega niza povedle s 7:1, potem pa popustile in gostjam iz Ljutomera dovolile, da so izid obrnile na 9:11, in niz izgubile s 17:25. V drugem in tretjem nizu so Novomeščanke zaigrale bolj organizirano in zmagale z 25:20, v četrtem nizu pa v končnici niso imele sreče. Ta pa jim je ob strani stala v skrajšanem petem nizu, ko so Ljutomerčanke pri 13:14 zapravile žogo tekme, Novomeščanke pa so s tremi zaporednimi točkami razveselile sebe in več kot 20 gledalcev. Kljub tej zmagi, si odbojkarice TPV-ja še niso zagotovile obstanka v družbi najboljših, a imajo za to med ekipami iz spodnjega dela lestvice največ možnosti. Zelo pomembna pa bo tekma naslednjega kroga, ko se bodo Novomeščanke v gosteh pomerile s predzadnjeuvrščeno ekipo Venus Frupi ŠOU, ki za njimi zaostaja za vsega dve točki, v drugem krogu pa so Novomeščanke z njimi doma izgubile z 1:3.

I. V.

NOVOMEŠČANKE BLOKIRALE LJUTOMERČANKE - Članici prve postave novomeškega TPV-ja Nataša Borki in Alma Čoralič sta takole z blokom ustavile kapetanko ljutomerske vrste Sašo Vrbnjak. Napeto in izenačeno tekmo so Novomeščanke dobile šele po podaljšani igri v skrajšanem petem nizu. (Foto: I. Vidmar)

Razstava podvodne fotografije

NOVO MESTO - Jutri, v petek, 15. decembra, ob 18. uri bo novomeško potapljaško društvo m3 v avli Kulturnega centra Janeza Trdine odprlo razstavo podvodne fotografije oziroma izbora fotografij mednarodnega natečaja Vodan 2000. Izmed 40 podvodnih fotografij jih je bilo 10 posnetih v reki Krki, ostale pa v tropskih morjih.

Ukradel denar in dokumente

BIZELJSKO - Neznanec je 8. decembra izkoristil nepazljivost oškodovanca in je vstopil v odklenjeno hišo ter s kuhinjske mize odnesel dve moški denarnici z okrog 530 tisoč tolarji, prometno in vozniško dovoljenje, orožni list in osebno izkaznico.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

USPOSABLJANJE PROSTOVOLJCEV - Društvo za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta je v soboto, 9. decembra, pripravilo usposabljanje prostovoljcev za delo z otroki in mladino. Seminarja, ki ga je kot vselej izvrstno izpeljal dr. Arpad Barath iz Medicinske fakultete v Zagrebu, se je udeležilo preko 30 socialnih delavcev, študentov in srednješolcev prostovoljcev. Seminar je bil tudi uvod v serijo srečanj, ki jih bo omenjeno društvo izvedlo v prihajajočem mednarodnem letu prostovoljstva. (Foto: Sašo Đukić)

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom *"Odgovori, popravki in mnenja"*, vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Proračunske želje večje od zmožnosti

DL št. 48, 30. novembra

Predlog občinskega proračuna za leto 2001 je očitno naravnan tako, da čez nekaj let ne bomo več skrbeli za red in čistočo Novega mesta, za obnovo in popravilo cest, ne bomo vzdrževali zelenic, popravljali javne razsvetljave itd. Predlog proračuna je sestavljen tako, kot da se da varčevati le pri opravljanju kolektivne komunalne rabe, cestnega gospodarstva in varstva okolja.

Že sedaj skoraj ni več vzdrževanja asfaltnih površin v mestu, gre le za zasilno krpanje, na novo pa se asfaltira le zunaj mesta. Marsikje zgornjega asfaltnega sloja sploh niso položili, "lepoto" ulic, zlasti starejših in tistih v starem mestnem jedru, pa ozaljšajo še s stalnim prekopavanjem, krpajo pa jih z večmesečno zamudo.

Od nekdaj številnih peš poti in sprehajalnih poti je ostal le delno urejen in obnovljen Kettejev drevored. Za celoletno vzdrževanje zelenic in parkov ter gredic s cvetjem je bilo leta 1999 namenjenih 12 milijonov tolarjev, predlog za leto 2001 je 10 milijonov, potrebno pa bi bilo 16,5 milijona tolarjev. Če bo šlo tako naprej, čez tri leta za to ne bo niti tolarja več. Skrb za javno razsvetljavo se bo, kot kaže, skrčila na zamenjavo pregorelih žarnic.

Če bo obveljal predlog proračuna, se bomo polovico zime vozili po čistih in spluženih cestah in ulicah, v drugi polovici pa bo obvezna uporaba snežnih verig, ker za pluženje ne bo več denarja. Leta 1999 je šlo za čiščenje snega blizu 52 milijonov tolarjev, predlog za leto 2001 je 43 milijonov, potrebno bi bilo pa 70 milijonov tolarjev.

Za čiščenje mestnih javnih površin je bilo v letu 1999 namenjenih blizu 28 milijonov tolarjev, predlog za leto 2001 je 28,5 milijona, potrebno bi bilo pa 45 milijonov tolarjev. Ta dela je pred leti opravljalo 20 do 25 delavcev in stroj za čiščenje, sedaj stroj uporabljajo le občasno, delavcev pa je le še 10. Mnogo cest in ulic zadnja leta sploh ne čistijo več.

Seštevek vsega "manjka" za te namene v predlogu proračuna za prihodnje leto ne presega 70 milijonov tolarjev, kar bi bilo glede na inflacijo povsem normalno. Zmanjšali ali odložili pa bi lahko nekatera ne najnujnejša dela. Že s tem, če bi obnovo športnih igrišč na Loki plačali po dejanski vrednosti opravljenih del, bi dobili skoraj polovico potrebnega denarja. V resnici pa je za Loko predvidenih še dodatnih 15 milijonov tolarjev v letu 2001. Za neprofesionalne občinske funkcionarje v proračunu gotovo ne bo zmanjkalo predvidenih 17 milijonov tolarjev. Še bi lahko našli postavke, s katerih bi bilo moč prerazporediti denar za potrebnejšo kolektivno komunalno rabo.

Za to pa bi moralo biti na občini več ljudi, ki bi živeli za mesto in ga imeli resnično radi. Ni dovolj, da hodijo v službo zato, da dobijo plačo ali celo zato, ker jih je tja postavila politika. Od tega mesto nima nič. Zgled bi jim bilo lahko Društvo Novo mesto, ki se že leta trudi za pozitivno spremembno odnosa do mesta.

Novomeščan

Komunizem ni mrtev

Ne bi si mogel predstavljati, da se bo treba po desetletju samostojnosti boriti proti adutom prejšnjega sistema. In prav to se zdaj dogaja v sevniški občini. Do sredine meseca poteka javna obravnava osnutka odloka o spremembah in dopolnitvah dolgoročnega družbenega plana v sevniški občini, v katerem piše, da se bomo borili za razvoj "proizvajalnih sil", "socializma in delavskega samoupravljanja". V Jutranjki jih dajejo na čevelj. Upam, da nesrečniki ne mislijo, da so v turbokapitalizmu zaščiteni kot nekdaj. Še posebej zato, ker je cilj 1.500 novih zaposlitev in to še letos!

Pri iskanju potrdil za pokojnine sem izvedel, da so arhive DPO zažgali, celjski ZPIZ je poplavila Savinja, nam pa molijo planske socialistične dokumente. Tu so še karte, na njih pa obvoznica pod hribom, na katerem stoji sv. Križ, čeprav je generalni direktor Savskih elektrarn še minuli teden zagotavljal drugače. Ložani nočejo ceste skozi vas in želijo obvoznico ob Savi, a dobili naj bi jo v vas.

Tistih 1.500 novih delovnih mest pa verjetno dobimo, če zaposlitve pomnožimo. Kot naš župan in direktor hotela, za katerega sam bog ve, zakaj se mu je "sfižil" poslanski mandat. Krajani vseh KS v sevniški občini "vkup", komunizem še ni mrtev.

ALFRED ŽELEZNIK

Uspešni belokranjski modelarji

Člani modelarskega društva Bela krajina med najboljšimi slovenskimi akrobati - Mednarodno članstvo društva - Zadovoljni s šolo letenja - Modelarstvo je konjiček za vse življenje

SEMIČ - Letošnje leto smo v Modelarskem društvu Bela krajina zaznamovali s štirimi mejniki, in sicer: društvo je dobilo mednarodno članstvo, posegli smo na prva tri mesta med slovenskimi akrobatskimi piloti, v šoli letenja je bilo udeleženih rekordnih 12 modelarjev, na modelarskem letališču pa smo postavili kovinski hangar in uredili igrala za otroke.

Društvu sta se letos pridružila dva člana iz sosednje Hrvaške, tako da je naša dejavnost presegla okvire Bele krajine. Ob ustanovitvi društva konec leta 1996 smo želeli združiti vse belokranjske modelarje, kar nam je več kot uspelo. To je velika vzpodbuda za nadaljnje delo in uveljavljanje modelarstva kot tehnične dejavnosti. Da zanimanje je, priča tudi podatek, da danes šteje društvo 35 članov.

Po razpadu bivše države v Sloveniji ni bilo tekmovanj z akrobatskimi modeli letal kategorije F3A po mednarodnem pravilniku FAI, čeprav je število modelarjev hitro naraščalo. Slovenski modelarji so dosegali vidne uvrstitve v kategoriji jadralnih letal F3J in v raketarstvu. Razlog je bil v pomanjkanju ustreznega pravilnika in v znanju ter opremi. Akrobatski motorni modeli letal kategorije F3A so zahtevni, seveda pa je za upravljanje skozi vse predpisane akrobatske figure potreben tudi discipliniran trening. V našem društvu smo lansko zimo po vzoru FAI pravilnika pripravili pravilnik, ki je bil sprejet pri Komisiji za letalsko modelarstvo pri Letalski zvezi Slovenije. Večinoma po pravilniku sta bili organizirani dve tekmi v Crngrobu pri Škofji Loki in na letališču v Šoštanju. Na prvi tekmi je član našega društva zasedel peto mesto in na drugi tretje. Če odštejemo prvi dve mesti, ki sta jih obakrat zasedla modelarja z modeloma izven pravilnika, bi to pomenilo drugo in prvo mesto. Tu je potrebno zapisati, da je bil akrobatski program sestavljen slovenskim razmeram primerno, težavnostna stopnja je bila dvakrat manjša od tiste na letošnjem evropskem in svetovnem prvenstvu. Vsake tekme se je udeležilo preko deset tekmovalcev iz vse Slovenije, ki so po dvomesečnem presledku med tekmama pokazali izjemen napredek. Zato bomo v naslednjih letih težavnostno stopnjo akrobatskega programa postopno povečevali. Pri prilagajanju težavnostne stopnje akrobatskega programa smo se v Slovenji zgledovali po nordijskih državah in Kanadi, kjer imajo nacionalni akrobatski program lažji, saj ni veliko modelarjev, ki bi znali odleteti zelo težke programe FAI. V našem društvu si bomo tudi v prihodnje prizadevali obdržati korak z doseženimi rezultati.

NAJUSPEŠNEJŠI - Najuspešnejši tekmovalec Modelarskega društva Igor Makovec s svojim akrobatskim modelom Matador razpetine kril 195 cm in dolžine 165 cm. Model, težak 3 in pol kilograma, poganja dvotaktni motor Webra 10 ccm in pri tem razvija 2,2 konjski sili.

Način šole letenja, ki ga izvajamo v našem društvu, je posebnost tudi v Slovenji. Letos se je šole udeležilo 12 kandidatov, ki so v zimskem času poslušali teoretični del iz teorije aerodinamike in mehanike letenja, v času letalne sezone pa so ob dodeljenem mentorju z napravami v kombinaciji učitelj - učenec opravljali praktični del. V društvu smo že na začetku spoznali, da je učenje letenja z daljinsko vodenim modelom brez pomoči učitelja, ki ob kritičnih situacijah prevzame komande, obsojeno na neuspeh. Da je bil pristop pravilen, se je pokazalo tudi v hitrem povečevanju članstva društva, saj se je v treh letih potrojilo.

Če smo v prejšnjih letih ustvarjali osnovne pogoje za delo društva v smislu ureditve letališča, dovozne ceste in čiščenja naletnih linij, smo letos nameravali postaviti novo kočo, vendar nam zaradi slabšega odziva pokroviteljev to žal ni uspelo. Kljub temu smo star odslužen čebelnjak (del kovinskega železniškega vagona) predelali za naše potrebe. Nastal je ličen hangar, ki je dobil tudi poslikavo. Ker glavnino društva tvorijo člani z majhnimi otroki, smo ob modelarskem letališču postavili tudi prostor za najmlajše z gugalnicami in drugimi igrali. Da je modelarstvo konjiček za vse življenje, izpričuje tudi starostni razpon naših članov. Najmlajši samostojni pilot ima 8, najstarejši pa 71 let. Vse našteto ne bi uspelo brez velikega navdušenja, lastnega dela in pomoči vseh treh belokranjskih občin in nekaterih podjetij.

N. D. M.
Modelarsko društvo Bela Krajina

Mizerna zahvala

Bil sem prepričan, da je fraza o zategovanju pasu kot pogoju za razvoj podjetja izum socialističnih gospodarstvenikov. Pa sem se krepko zmotil, kajti o zategovanju pasu je pred kratkim govoril nek metliški menedžer. Podčrtal je, da je njihovo podjetje uspešno predvsem zato, ker so zaposleni vrsto let zategovali pasove. Z drugimi besedami je hotel povedati, da je podjetje zraslo na hrbtih delavcev in poslušalstvo je namig razumelo, saj je nekaj izmozganih in od dela utrujenih žensk zahlipalo v papirnati robček, čeprav je menedžer govoril ob slovesnosti odprtja nove industrijske prodajalne in ni bilo razloga za malodušje ali razočaranost. Torej je šlo za solze ganjenosti ob priznanju, ki ga zaposleni redkokdaj slišijo, bi ga pa zaradi dolgoletnega odrekanja zaslužili. Vsaj to, če ne že kaj bolj otipljivega.

Pa se je morda kateri od prisotnih delavk le porodil sum, da je petdeset tisočakov, kolikor jih prinese v začetku meseca domov za celomesečno garanje za šivalnim strojem, le preskromen lon in mizerna zahvala za dolgoletno dodatno luknanje pasu. Morda je katera prišla celo do spoznanja, da so od zategovanja imeli najmanj koristi prav zategovalci, da so bili izigrani. Škoda, da se dogodek ni odvijal poleti, ko bi moral biti menedžer brez suknjiča. Prisotni bi lahko opazili, da v svoji garderobi ne premore niti usnjenih niti platnenih pasov, ampak da je velik ljubitelj naramnic. Hozentregerjev, bi rekli preprosti ljudje.

TONI GAŠPERIČ

TURISTIČNA TAKSA, KAJ JE TO?

Taksa komaj za smeti

ČRNOMELJ - Martin Lindič, črnomajski svetnik, ki se tudi sam ukvarja s turizmom, je potem, ko se je dal poučiti, koliko turistične takse so v iztekajočem se letu plačali zavezanci, lahko ugotovil le, da je s plačevanjem te takse v črnomaljski občini nekaj hudo narobe. Pravzaprav je to vedel ali vsaj slutil že prej, saj je moral na seji občinskega sveta dvakrat ponoviti zahtevo, naj pripravijo poročilo o pobrani turistični taksi.

Tudi laikom je bilo letos jasno, da je bila turistična sezona, ki se je ob Kolpi začela že maja in končala septembra, kar se sicer ne zgodi prav pogosto, zares odlična. Toda podatki o zbrani turistični taksi namigujejo malodane na katastrofo. Ne gre dvomiti v točnost podatkov, da se je v občinsko blagajno od turistične takse v resnici nateklo za skoraj sto tisoč tolarjev manj kot lansko leto. Vprašanje pa je, zakaj tako. Delno je resnico že odkril Lindič, ki si je natančno ogledal, koliko takse je nakazal kateri od dvajsetih zavezancev. In če je že z bežnim pregledom gradiva ugotovil, da ljudje z velikimi turističnimi objekti letos niso prenočevali gostov, ko pa je bilo že vsakemu, ki se mu je poleti zahotelo zapeljati mimo, jasno, da gostov kar mrgoli, bi morala opozorilna lučka zasvetiti še pri kom. Na primer pri komunalnem nadzorniku ali davčni upravi.

In če se nekateri požvižgajo na to, da bi morali do 25. v mesecu nakazati turistično takso za pretekli mesec ter občinarjem in davkarjem predložiti poročilo, bi lahko ignorantom zaračunali vsaj 20 tisočakov kazni. Marsikoga bi gotovo spametovala, saj je kazen višja, kot zberejo s turistično takso v glavni sezoni ob Kolpi za več kot 120 nočitev. A doslej te kazni ni plačal še nihče, čeprav je - po Lindičevih trditvah - skoraj vsak zavezanec kršitelj.

Da bo torej pri odvajanju turistične takse potrebno narediti kar precej reda, ne gre dvomiti. Ko bo - če bo - turistična taksa pobrana in tudi nakazana tako, kot zapoveduje 27. člen zakona o pospeševanju turizma, bodo morda tudi v črnomaljski občini lahko začeli razmišljati, kam najbolj smotrno vložiti ta denar, da se bo poznalo tudi v turistični ponudbi. Sedaj teh skrbi zagotovo nimajo, kajti do sredine septembra so zbrali 614 tisoč tolarjev, za odvoz odpadkov v turistični sezoni pa so porabili 327 tisoč tolarjev, medtem ko naj bi jih v prihodnjem letu predvidoma 500 tisočakov.

M. BEZEK-JAKŠE

Tistega lepega dne

NOVO MESTO - Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice bo v ponedeljek in torek, 18. in 19. decembra, gostovalo v Domu kulture s Fišerjevo dramatizacijo Kosmačevega dela Tistega lepega dne v režiji Borisa Kobala. Predstavi bosta ob 19.30 za gledališka abonmaja A in B in za izven.

Slubanu visoka nagrada

V Franciji bivajoči in delujoči fotograf Klavdij Sluban, ki je slovenskega rodu (rojen v Parizu, otroštvo pa je preživel v Livoldu pri Kočevju), je dobil najuglednejšo francosko fotografsko nagrado Niepce 2000.

Krivi osebni avtomobili

Slovensko ekološko gibanje poziva vlado, naj podpre konferenco o klimatskih spremembah

LJUBLJANA - Združenje Slovensko ekološko gibanje - SEG ob propadli konferenci ZN o segrevanju ozračja opozarja na nemoč nevladnih okoljskih organizacij, ki svetovnega kapitala in politike ne uspejo prepričati, da se s stalnim naraščanjem koncentracij toplogrednih plinov povečuje naravni učinek tople grede.

Zelo nevaren je tudi predlog najrazvitejših (ZDA, Kanade, Japonske), da bi pri predpisih o emisijah ogljikovega dioksida upoštevali olajšave za države glede na velikost gozdne in kmetijske površine. Po tej logiki bi lahko Slovenija, ki je 60-odst. poraščena z gozdovi, v celoti kršila v letu 1997 sprejeti protokol v Kyotu o zmanjšanju toplogrednih plinov. Ta protokol nalaga naši državi zmanjšanje emisij v povprečju 8 odst. v obdobju 2008-2012 glede na izhodiščno leto 1986.

V SEG-u smo zaskrbljeni, ker je scenarij MOP-a za to še v pripravi. Emisije ogljikovega dioksida so v rahlem padanju, strmo pa naraščajo emisije zaradi prometa z motornimi vozili. V zadnjih 10 letih so se emisije v prometu povečale za 15 odst., v glavnem zaradi osebnih avtomobilov. SEG poziva vlado, da javno podpre prizadevanja za čimprejšnje nadaljevanje konference o klimatskih spremembah.

KAREL LIPIČ,
glavni tajnik SEG

Anin sklad

NOVO MESTO - Ustanova Anin sklad, nevladna in neprofitna organizacija deluje že drugo leto. Gmotno podpira družine z več otroki, spremlja družinsko zakonodajo in se zavzema, da bi bila ta prijaznejša. Tako Anin sklad trenutno podpira 36 družin iz vse Slovenije, ki imajo skupno 206 otrok. Za letošnje praznike, predvsem za miklavževo, so želeli otroke še posebej razveseliti. Pridobili so glavnega sponzorja - Kraškomerc Novo mesto, ki je s svojimi proizvodi vse družine bogato obdaril. K družinam, varovankam sklada iz novomeškega okoliša, pa je Miklavž iz Aninega sklada predvsem po zaslugi Kraškomerca prišel tudi osebno. Vsem njihovim podpornikom in donatorjem se uprava Aninega sklada in Strokovni nadzorni svet iskreno zahvaljujeta.

Oddelka knjižnice zaprta

NOVO MESTO - Zaradi selitve v novi prizidek in z njo povezanih nujnih posegov v računalniško omrežje bosta oddelek za odrasle in študijski oddelek Knjižnice Mirana Jarca zaprta od 18. decembra do 8. januarja. V tem času bodo normalno poslovali potujoča knjižnica, oddelek za mladino in oddelki v Straži, na Otočcu, v Škocjanu in Šentjerneju. Vodstvo knjižnice prosi, da si dijaki in študentje pravočasno izposodijo gradivo, ki ga bodo potrebovali za študij.

Nagrajeni Soneti sreče sevniških učencev

LJUBLJANA - V letošnjem Prešernovem letu je bil v Pilu nagradni razpis za pisanje pesmi pod naslovom Soneti sreče, torej malo drugače, kot jih je naslovil naš največji pesnik. Na razpis so se lahko javili učenci od 1. do 8. razreda, pa tudi srednješolci. Katarina Šantej, že 16 let mentorica Vesele šole na sevniški Osnovni šoli Sava Kladnika, je poslala v Ljubljano 40 pesmi, ki so jih pisali v njenem 4. razredu, od teh sta bili dve pesmi nagrajeni v kategoriji najmlajših. Iz cele Slovenije je bilo poslanih čez 1500 pesmi, 23 pesmi pa je bilo nagrajenih, od tega kar dve iz sevniške šole. Tomaž Trefalt iz okolice Zabukovja je napisal pesem Okroglo, Ksenija Jožef iz Sevnice pa je napisala pesem Poletje. Bila sta najmlajša, ki sta v Cankarjevem domu dobila Prešernovo nagrado in priznanje za mlade ustvarjalce.

Deset let Šentjurskega okteta

GROSUPLJE - Šentjurski oktet je v soboto, 9. decembra, zvečer v kulturnem domu v Mali vasi pri Grosupljem počastil desetletnico svojega delovanja z jubilejnim koncertom. Kot gostje so nastopili Stiški kvartet, ženska vokalna skupina Mavrica, baritonist Marko Kobal in harmonikar Dean Zavašnik.

Za Veseli december

NOVO MESTO - V tednu med 4. in 8. decembrom so za Veseli december na žiro račun Društva prijateljev mladine Mojca Novo mesto št. 52100-678-80209 nakazali: Društvo Novo mesto, 100.000; KS Uršna Sela; KS Otočec in Arex, d.o.o., Šentjernej 50.000; KS Šmarjeta; KS Bela Cerkev; Komunala Novo mesto, d.o.o., in Cveto Šmajdek, s.p., 40.000; ZLSD Novo mesto; KS Prečna in Commex Novo mesto, d.o.o., 30.000; Društvo upokojencev Novo mesto; Avtogalant, d.o.o., in RKS Škocjan 20.000; Jožef Saje, s.p.; Remos Novo mesto, d.o.o., in Dežmar Vlado, s.p., 15.000; po deset tisočakov pa: AES, d.o.o., Novo mesto; Karlex, d.o.o.; Krajevna organizacija RKS Brusnice; Apros, d.o.o.; Alojz Rajšelj, s.p., Mirna Peč; Šiško Borut, s.p.; Utris, d.o.o., Mirna Peč; Vulkanizerstvo Peter Špringer, s.p.; Franc Šraj, s.p. Škocjan; Sindikat podjetja Krka; IPA Dolenjske; Stanislav Kozan, s.p.,; Jože Vodopivc, s.p., Šentjernej; Ivan Zavodnik, s.p., Škocjan; Franc Gačnik, s.p., Mirna Peč; Euro Tenel, d.o.o.; Varnost Novo mesto, d.o.o.; Tomaž Barborič, s.p., Žužemberk; Jože Pečjak, s.p., Žužemberk; Golob VKS d.o.o., Šentjernej in Stanislav Turk, s.p., Šentjernej. Janez Bregar, s.p., Šentjernej, je prispeval 7.000; Jože Ajdič, s.p., 6.000; po pet tisočakov pa: SD Hop klub Novo mesto; Bel Bled Otočec; Stanislav Grubar, s.p., Šentjernej; Društvo upokojencev Mali Slatnik; Martin Zupančič, s.p., Birčna vas; Martin Petkovšek, s.p., Škocjan; Biosistem, d.o.o., Škocjan; Slavko Bukovec, s.p.; Faronika d.o.o.; G 7, d.o.o. Trzin; Alojz Mlakar, s.p., Šentjernej; Zdravko Kukavica, s.p., Mirna Peč; Dolenjske lekarne Novo mesto; Instalacije Dulc, s.p., Škocjan; Milan Modic, s.p.; Franc Kulovec, s.p.; Aleš Kranjc, s.p., Šentjernej; Robert Šiško, s.p., Šentjernej; Janez Leskovar, s.p., Škocjan, in Marija Novak, s.p., Žužemberk; po 3000 Anton Bizjak, s.p., Šentjernej; Andrej Andrijančič, s.p.; PGD Stranska vas in Drenovec, s.p.; Stanislav Grubar, s.p., Šentjernej, 2.500; Jože Hribar, s.p.; Franc Kristan, s.p., in Stane Štavdohar, s.p., 2.000 ter Dolenjske lekarne Žužemberk 1.000 tolarjev.

Novogradnja ali prenova šole?

DVOR PRI ŽUŽEMBERKU - Še pred novim letom naj bi bila znana ocena o tem, ali bi bilo osnovno šolo na Dvoru bolje prenoviti ali pa zgraditi povsem novo stavbo. Če bo novogradnja do 20 odst. dražja od prenove, lahko žužemberška občina računa, da jo bo država podprla in prispevala 60 odst. potrebnega denarja, medtem ko bo preostalo na plečih občine.

NA OGLED IN NAPRODAJ - Novoletno prodajno razstavo v črnomaljski Špeličevi hiši je odprl predsednik KUD Artoteka Jožef Vrščaj (na desni). Ob njem stojijo slikarji Slavko Čečura, Janez Muhvič, Dirk Heij in Stane Lozar (z desne), poleg omenjenih pa so svoja dela na ogled in naprodaj postavili še Janko Butala, Robert Lozar, Jurij Majerle, Alenka Mušič, Sašo Pavlovič, Janez Rajmer, Jure Šuštarič, Neva in Kostja Virant ter Jože Zabukošek. Razstava, ki sta jo podprli črnomaljska območna izpostava Sklada ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in občina Črnomelj, bo odprta do 15. januarja. (Foto: M. B.-J.)

Artoteka vez med umetniki

V Špeličevi hiši v Črnomlju so člani KUD Artoteka Bela krajina odprli novoletno prodajno razstavo slikarskih in kiparskih del

ČRNOMELJ - Čeprav so zagnani črnomaljski umetniki in tisti, ki jim umetnost veliko pomeni, že leta 1984 ustanovili KUD Artoteka Bela krajina, pa je za mnoge v Sloveniji tovrstna oblika dela še vedno neznanka ali novost. Člani pripravljajo razstave, posojajo in prodajajo svoja dela ter pripravljajo likovne kolonije, zadnja leta tudi za otroke.

V Špeličevi hiši v starem črnomaljskem mestnem jedru, kjer KUD Artoteka domuje, pa so minuli petek odprli novoletno prodajno razstavo. Od 21 članov je tokrat več kot 50 kiparskih in slikarskih del razstavilo 14 članov ter Jurij Majerle, ki (še) ni član. Kot je ob otvoritvi dejal predsednik KUD Artoteka Jožef Vrščaj, njihova Atroteka postaja tista postaja, kjer likovniki najdejo mesto med enako mislečimi in ustvarjajočimi. Predvsem pa je pomembno, da so vzdržali pritisk časa, zlasti še, ker so pričeli iz nič.

Stane Lozar je dejal, da Bela krajina skriva veliko talentov, ki so se združili prav v Špeličevi hiši, Neva Virant pa je pristavila, da je Artoteka dodobra povezala slikarje in kiparje. Viden je napredek, saj so se roke že dobro vpeljale, po njenem pa je Artoteka še toliko pomembnejša zato, ker je ni nikjer drugje v Sloveniji. Dirk Heij je dodal, da "Artoteka dokazuje, da Belokranjci le nismo tako neumni, ampak smo - tudi po njeni zaslugi - prepoznavni po Sloveniji". Po njegovem je pri ustvarjanju pomembno, da se soočajo umetniki in občinstvo, v Artoteki pa počno prav to.

M. B.-J.

VEČER S POVŠETOVO - Pesniški prvenec Amalije Povše je predstavil urednik Dolenjske založbe Franc Šali, med prebiranjem pesmi in pogovorom z avtorico, ki ga je vodila Mojca Molan (na desni), pa je zaigrala tamburaška skupina Dobreč. Kot je dejala Povšetova, je nekatere pesmi, ki jih je napisala pred več desetletji, že prehitel čas, a so kljub temu še vedno zanimive. (Foto: M. B.-J.)

Amalijine pesmi iz dna srca

Amalija Povše iz Ručetne vasi je na jesen življenja izdala zbirko Iz dna srca - Pesmi so nastajale nekaj desetletij

ČRNOMELJ - Ko je tajnica Zveze kulturnih društev Črnomelj Ksenija Khalil nedavno ugotavljala, koliko knjig so Belokranjci v letošnjem letu dobili od Belokranjcev, je bila razočarana. Bilo jih je namreč malo, zato je pesniška zbirka Amalije Povše iz Ručetne vasi, ki jo je minulo soboto predstavila v črnomaljskem Pastoralnem centru, toliko bolj dobrodošla.

Povšetova je že od malih nog pisala pesmi, prihajale pa so, kot je sama priznala, iz dna srca. Tako je dala tudi naslov svoji prvi pesniški zbirki, ki je nedavno izšla pri Dolenjski založbi. "Tako sem je bila vesela, da sem pesmi, moje pesmi, prebirala v knjigi večer za večerom in jih znam že skoraj na pamet," je bila na predstavitvi ganjena Amalija. Kako tudi ne, ko pa so doslej zanje vedeli le najbližji. Prebrati jih je dala otrokoma, pa možu, a ji je slednji rekel, le kaj bo z njimi. Njej pa so veliko pomenile in shranila jih je v predal. In skoraj vedno, ko jih je brala, je napisala še kakšno. Zato ne čudi, da jih je še veliko ostalo neobjavljenih. "Nečakinja Lidija me je nagovorila, da sem pesmi zbrala v zbirko, ona pa je našla pokrovitelja za tisk," je povedala Povšetova preprosto in iskreno, kakršne so tudi njene pesmi. A čeprav je bila v življenju tudi razočarana, saj se ji ni uresničila želja, da bi študirala, kajti oče je določil za študij druge tri od šestih otrok, in četudi je dolgo nosila v sebi bol ob odhodu hčerke v Kanado, njene pesmi niso turobne. Nasprotno, so radožive, polne upanja, veselja. Verzi so preprosti, nekatere pesmi pa so precej dolge, saj z njimi pripoveduje ljudem o svojih občutkih.

Knjiga je razdeljena v štiri dele. V prvem so pesmi o Beli krajini in njenih ljudeh, njihovih šegah in navadah. V drugem se je lotila predvsem socialnih tem, v tretjem spregovori o ljubezni, v zadnjem pa o družini. Na predstavitvi je Mojca Molan, ki se je pogovarjala z avtorico, prebrala nekaj pesmi iz knjige, v kateri je spremno besedo napisal urednik Dolenjske založbe Franc Šali. Ker pa ima Povšetova zelo rada tamburice, je zanimiv večer popestrila tamburaška skupina Dobreč iz Dragatuša.

M. BEZEK-JAKŠE

V RIC-u je vedno kaj zanimivega

Pestri študijski krožki

NOVO MESTO - Za učenje nismo nikoli prestari in preveč učeni. To vedno znova spoznavamo, ko se nam odpirajo vrata v različne dejavnosti. Tako v Razvojnoizobraževalnem centru Novo mesto (RIC) pomlajene Tibetanke nadaljujemo druženja na pohodih in pri vajah. Članice zeliščarskega krožka uživamo sadove dela ob čajih in napitkih za zdravje, oblikovalke gline in slikarke na svilo so sicer stare krožkarice, a izdelki in ideje so vedno lepši in novi. Dvakrat tedensko se učimo angleškega jezika, z zanimanjem pa obiskujemo tudi računalniške tečaje.

Prenašalke bralnega virusa prenašamo veselje do branja na druge in iščemo nove načine, da bi ga spodbudile med mladimi in starejšimi. Tako bomo v Domu starejših občanov vsak ponedeljek po novem letu brale s tistimi, ki jim je knjiga veliko pomenila, pa je zaradi bolezni ne morejo tako pogosto vzeti v roke. V pravem času pa so v RIC-u pripravili tudi tečaj aranžiranja cvetja in daril. Veliko lepega nam pokaže izkušena cvetličarka Jerneja, ob njej pa se tudi drugim utrinjajo dobre ideje in tako se druga od druge učimo delati okraske, venčke, voščilnice in darila. Kdor torej želi polepšati svoje dni, se še česa naučiti, naj ne ostaja doma. Pot do znanja in prijetnega druženja je odprta vsem ukaželjnim.

ELIZABETA VARDIJAN
članica študijskih krožkov

Obnova parlamenta

Obnova stavbe parlamenta,
žal, ne teče brez napak,
saj ob pomanjkanju cementa
dvigajo vstopni prag.
Ne bo obnove "fundamenta",
kot želel si je vojščak.
Za ugotavljanje procenta,
aparat, ki meša zrak,
za udobje parlamenta
bo sistem primerno drag.

Ne bodo znižali balkona,
poglobili so parter;
areno zdaj ima Emona,
v njej poslanec bo akter.
Predsedujoči brez pardona
bo krotilec in žongler.
Prišla bo nova primadona,
prazno mlati bo pozer;
iz muhe bo naredil slona,
saj ne zmore brez afer.

Glede na to, kaj so počeli
poslanci prejšnjega mandata,
kako ta novi so pričeli
menda pod krinko demokrata
(in to naj nam bo za uteho,
odveč je sleherna debata),
bilo bi ljubše tej deželi
in več aplavza bi poželi,
če te norčije bi počeli
v areni pod platneno streho.

JANEZ JEŠTOVSKI, oktober 2000

Družba AICO naravnost do cilja

NOVO MESTO - Sredi preteklega tedna je družinsko podjetje AICO, ki ga vodi direktor in stoodstotni lastnik Ivan Avbar, na Cikavi pri Novem mestu odprlo centralno skladišče in poslovne prostore. Podjetje s petimi zaposlenimi, enim pogodbenim delavcem in s predstavniki po drugih krajih je največji dobavitelj lakov in drugih premazov za les v Sloveniji, pokriva celo državo in izvaža tudi na Hrvaško. Trenutno uvozi do 600 ton laka na leto, še pred kratkim pa ga je še za 100 ton več, vendar je prodajo zmanjšalo zaradi nerednega plačevanja.

Pri oskrbi s premazi za les tesno sodeluje z veliko svetovno korporacijo iz te dejavnosti AKZO Nobel Wood Coatings iz Italije (prej ICLA), zato se je otvoritve udeležil tudi njen generalni direktor dr. Alberto Cagnola. Podjetje AICO bo po sedmih letih trdega dela zdaj imelo boljše razmere za poslovanje, saj bo imelo na Cikavi centralno skladišče in hkrati na enem mestu združilo vse svoje dejavnosti.

V začetku prihodnjega leta bo tu začela z delom tudi mešalnica lakov in prodaja na drobno, v bodoče pa bo po Avbarjevih besedah na Cikavi nastal še center za hobi program in prodaja repromateriala za mizarje. Kot je dejal, AICO načrtuje povečanje prodaje in namerava v prihodnje še dodatno zaposlovati. Za gradnjo je poskrbel novomeški Vias, Avbarjevi pa so vanjo vložili le nekaj manj kot 100 milijonov tolarjev.

B. D. G.

AICO: PO SEDMIH LETIH NOVI PROSTORI - Družinsko podjetje Ivana Avbarja iz Novega mesta, največjega dobavitelja uvoženih lakov v Sloveniji, je v sredo odprlo na Cikavi pri Novem mestu nove poslovne prostore in centralno skladišče lakov. Na tem mestu bosta tudi mešalnica lakov in prodaja na drobno, v prihodnje pa še center za hobi program. (Foto: B. D. G.)

Lupe na bankah

LJUBLJANA - V desetih poslovalnicah Nove Ljubljanske banke v Sloveniji so namestili povečevalne lupe, ki bodo pomagale slabovidnim pri opravkih v bankah. V vseh poslovalnicah in na sedežih društev za slepe in slabovidne pa bodo na voljo tudi brošure o bančnih storitvah s povečanimi črkami.

Tečaj aranžiranja cvetja

NOVO MESTO - Novomeški upokojenci so se zadnji dan tečaja za aranžiranje cvetja v začetku meseca seznanili z zimskimi cvetočimi sobnimi rožami in njihovo nego. Pod budnim strokovnim očesom vodje tečaja Zorice Poplašen in predavatelja Zvoneta so izdelali tudi nekaj zanimivih adventnih venčkov.

J. M.

Zapeli so upokojenci

TREBNJE - V Domu starejših občanov Trebnje so se konec novembra na II. medobmočnem srečanju upokojenskih pevskih zborov Dolenjske, Bele krajine in Posavja predstavili: domači pevski zbor KUD Zlata jesen Trebnje, ki je bil tudi organizator srečanja, ter mešani pevski zbori društev upokojencev Mirna, Straža in Novo mesto. Skupno je nastopilo kar 90 pevcev in pevk, vsak zbor pa je zapel po štiri pesmi in ob zaključku še skupno pesem iz Verdijeve opere Nabucco in Po jezeru. Pokrovitelj tokratnega druženja je bila območna enota sklada za ljubiteljske in kulturne dejavnosti RS Trebnje v sodelovanju s sponzorji. Vsem, ki so kakorkoli pomagali oz. pripomogli k srečanju pevskih zborov, se upokojenci zahvaljujejo.

R. M.

Telefon mladi mladim

KRŠKO - Društvo Izvir Krško je pripravilo projekt Telefon mladi mladim. Tu naj bi se otroci in mladostniki po telefonu pogovarjali z vrstniki, ko jim je dolgčas, ko potrebujejo različne informacije in ko se želijo komu zaupati. Telefon deluje ob sredah in petkih od 17. do 19. ure na številki 07 4901811.

ZLATOPOROČENCA STOPAR IZ KLADJA NAD BLANCO - Martin Stopar ni imel niti 15 let, ko se je moral družno s sedmerico bratov in sestra sprijazniti s kruto resnico, da so ostali brez matere. Še pred 18. rojstnim dnem so ga med 2. svetovno vojno mobilizirali in poslali na rusko fronto. Tam se je ob prvi priložnosti predal ruski vojski in se s prvo jugoslovansko brigado vrnil v Jugoslavijo. V NOB je bil težje ranjen pri Čačku, v NOB pa je sodeloval do končnih bojev pri Šoštanju. Po vojni se je zaposlil na sevniški železniški postaji kot telegrafist. Potem je do upokojitve služboval na brestaniški postaji. Tudi Katarina je bila doma iz Kladja in tudi pri njih doma je bilo 8 otrok. Po poroki pred 50 leti sta si z Martinom na podedovani parceli zgradila prijeten dom. V zakonu se jima je rodil sin, ki si je doma ustvaril družino. Tako pod isto streho raste že tretji Stoparjev rod, saj sta zlatoporočencema, ki jima je v soboto v poročni dvorani na sevniškem gradu čestital in izročil darilo občine sevniški župan Kristijan Janc, v veliko veselje tudi obe vnukinji. (Foto: P. P.)

USPEŠNO GOSTOVANJE - V dvorani gasilskega društva Ajdovec je v nedeljo gostovala dramska skupina Kulturnega društva Groblje pri Domžalah, ki se je predstavila z igro v štirih nanizankah "Sem se oženil". V njej so na zanimiv način predstavili probleme današnje družine, zato so jih obiskovalci nagradili z močnim aplavzom. Skupina je v tem delu Suhe krajine gostovala že lani, za stike pa je poskrbel domačin Alfonz Gnidovec, ki živi v Novih Jaršah. Kot je dejal predsednik društva Tone Košenina, si igralci amaterskega gledališča želijo takšnih gostovanj po Dolenjski. (Foto: S. M.)

MIKLAVŽEV KONCERT - Društvo Gallus Bartholomaeus je v soboto, 9. decembra, v večnamenskem prostoru osnovne šole Šentjernej pripravilo Miklavžev koncert. Za skoraj 200 obiskovalcev so prijeten kulturni dogodek oblikovali dekliška vokalna skupina Srake z Rake, Kvartet trobil iz Šentjerneja in ljudski pesnik Jože Grgovič, ki je za to priložnost spesnil in tudi predstavil dve pesmi - Miklavžev večer in Adventni čas. Pravo praznično vzdušje pa so pričarale Miklavževe sani in koš, iz katerega so se obiskovalci po koncertu posladkali z mandarinami. (S. Bregar)

IZ PORODNIŠNIC

Iz novomeške porodnišnice

V času od 27. novembra do 3. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Tanja Ivić iz Dolenje vasi - Lejo, Simona Eberle Marolt iz Sapnika - Mateja, Janja Mervar z Boričevega - Francija, Martina Kurent iz Škrljevega - Majo, Klavdija Kocjan Turk iz Petelinjeka - Petro, Irena Debeljak iz Škovca - Mateja, Silva Muc iz Metlike - Ido, Rosanda Tramte iz Dobrave pri Škocjanu - Tadeja, Helena Nemanič z Boldraža - Vanjo, Mateja Kuplenk z Vrha pri Pahi - Blaža, Renata Bevc iz Šentpetra - Marto, Nataša Bukovec iz Čudnega sela - dečka.

Iz Novega mesta: Svetlana Ilinković iz Ul. Slavka gruma 22 - Lauro, Nikoleta Šuštarič iz Ragovske 6 - Tinaro. **Čestitamo!**

Iz brežiške porodnišnice

V času od 25. novembra do 8. decembra so v brežiški porodnišnici rodile:

Jožica Klavžer iz Reštanja - Janjo, Marija Krevelj iz Globokega - Saro, Snežana Brajdič iz Gazic - Adrijano, Polona Cerjak-Brod iz Bukoška - Majo, Štefka Strgar z Broda v Podbočju - Niko, Helena Gramc iz Cerkelj ob Krki - Evo, Marija Mojca Božič z Zasapa - Simona, Tina Puček iz Krške vasi - Davida, Dragica Javeršek iz Podsrede - Anamarie, Jolanda Pirc z Viher - Lauro.

Čestitamo!

PRGIŠČE MISLI

- ***Kultura je osvobajanje.***

R. Koncilija

NAŠE KORENINE

Hrast med Ameriko in Argentino

Hrast je prijazna vasica na sončni strani Gorjancev. Zdi se, kot da bi se iz temnega gorskega zaliva tam zadaj odluščil val in nad Belo krajino presenečen obstal. Na tem valu so se ugnezdile hiše in ko od tukaj zreš na pokrajino pod seboj, se ti zdi, da si pogledal v njeno dušo. Čisto spodaj leži Suhor z značilno cerkvijo na vzpetini in pokopališčem v dolini, potem pa se mehko vrstijo gričasti valovi vse tja do reke Kolpe, ki jo lahko le slutiš spodaj na ravnini. "Od tukaj so se morali še enkrat ozreti, potem pa so podobo zaklenili v srce, ko so odhajali," me spreleti ob misli na številne izseljenske usode, ki sem jih v zadnjih desetletjih spoznal. Med njimi je tudi zgodba o Ani Radkovič.

Ana Radkovič s Hrasta gre sedaj v šestindevetdeseto leto. Skoraj vsa ta leta je preživela tukaj. Le nekaj tistih najbolj zgodnjih ne, rodila se je namreč daleč od Hrasta, v Ameriki, onkraj oceana. Tja se je proti koncu devetnajstega stoletja podal Janez Stepan iz Ravnac. Tam je spoznal Marijo iz Podzemlja v Beli krajini. Poročila sta se. Imela sta že pet otrok, ko sta se odločila za vrnitev v domovino. To je bilo v začetku prejšnjega stoletja in Ana je bila med tistimi petimi Stepanovimi otroki. Dobri dve leti ji je bilo tedaj. V prvem desetletju prejšnjega stoletja je torej družina iz Amerike prišla na Hrast. Živela je od kmetije, ki jo je oče kupil za prihranjeni denar. Otroci so kaj hitro pozabili na življenje onkraj oceana in na dolgo pot v domovino svojih staršev. Delili so usodo z vrstniki na Hrastu - vaško okolje in kmečko delo od jutra do mraka, čim so bile ročice dovolj krepke, da so lahko prijele zanj. In ročic je bilo kmalu še več, kajti v Sloveniji sta bila rojena še dva.

Dolgotrajno delo v ameriških rudnikih pa je očetu Janezu prišlo še enkrat prav. Onkraj oceana je dobil ameriško državljanstvo in ko se je v Evropi razplamtela prva svetovna vojna in je cesar pošiljal na fronto svoje podanike, je ostal doma - Amerikanec je bil za avstrijsko birokracijo in za bridko smrt na fronti nedosegljiv.

Če je že prvo svetovno vojno družina prebrodila brez večjih bolečin, pa jo je razkropil čas po vojni. Otroci so odrasli in domače gnezdo je postajalo pretesno. Dva fanta sta kmalu odšla. V Ameriko seveda, od koder sta tudi prišla. Za vedno sta ostala tam. Tudi dekleta so se poročila. Marija, najstarejša, na Radovico, Ana, peta po vrsti, pa je ostala doma na Hrastu. Le čez cesto se je preselila, saj je prišla za nevesto na Radkovičevo kmetijo. To je bilo leta 1926. Možu Jožetu je še isto leto rodila hčerko. Tudi njej so dali ime Ana. S poroko pa se za njeno mater ni kaj dosti spremenilo. Na polju je bilo treba delati, tako kot prej doma, z živino je bilo tudi tu posla, tako kot doma. Otrok je življenje sicer popestril, pa tudi zresnil. Jože se je kmalu začel ozirati naokoli, kako bi našel priložnost, da bi družinici olajšal življenje. Devet mesecev po rojstvu hčerke se je pojavila: Argentina. S težavo je nabral skupaj denar za vozovnico, kajti obljubljena dežela je bila daleč in treba je bilo prepluti Atlantik, če si hotel priti do nje.

"Nekaj je prodal pa je imel denar za strošek. Potem je nekajkrat kaj malega poslal, da smo pokrpali okoli hiše," je bolj redkobesedna Ana. Vidi se, da ji je misel na tisti čas še danes grenka in boleča, čeprav je od Jožetovega odhoda v tujino minilo že več kot sedemdeset let. Bilo ji je seveda težko: mož v negotovi tujini, doma pa dete ter polja in travniki, ki jih je bilo treba obdelati, če si hotel, da so ti vrnili za preživetje. Nekako je vse zmogla. Sama se je pehala po razorih, sama skrbela za živino. Vse z upanjem, da bo kmalu bolje. Toda čas je tekel in upanje je usihalo. Le hčerka je rasla. Tudi njene ročice so kmalu priskočile materi na pomoč. Toda vse, kar sta mati in hči imeli in vse, kar sta skupaj ustvarili, se je v trenutku sesulo.

Prišlo je leto dvainštirideseto. Leto poprej je okupator razkosal podjarmljeno Slovenijo in Italjani so se ugnezdili tudi na Hrastu. Zdaj je Ana, ki ji je prva svetovna vojna prizanesla, prav spoznala, kaj je vojna in kakšno nesmiselno trpljenje povzroča. Italijanom v njihovi postojanki na Hrastu partizani niso dali mirno spati. Pogosto je pokalo in okupatorji so se počutili čedalje bolj ogrožene. 27. julija so se razjarjeni spravili nad vas. Zažgali so jo in porušili. Vaščani so si rešili le gola življenja ter se razbežali. Ana s hčerko je našla zatočišče v Ravnacah.

Zelo počasi so se ljudje vračali v vas. Zemlja je bila še tam in klicala je po pridnih rokah. Toda domov in gospodarskih poslopij ni bilo. Radkovičevi Ani, mati in hčerka, sta sklenili, da si bosta postavili hišo. Od obnovitvene zadruge sta dobili sedem vreč cementa, drugo sta si morali priskrbeti sami. Vodo je dala vaška mlaka na Gornjem Suhorju. Vso je bilo treba znesti do gradbišča, vso malto zmešati na roke. Toda hiša je zrasla in postala dom. V njem in na Radkovičevi kmetiji je še vedno gospodarila Ana sama, kajti Jožeta ni bilo več domov. Zvedela je, da je leta 1951 v Argentini umrl.

Hčerka Ana se je poročila s Tonetom Brajkovcem, tudi Belokranjcem. Tone je bil med vojno pri partizanih, največ v 15. brigadi. Postal je oficir in ostal v vojaški službi do upokojitve. Družina je stanovala v Ljubljani, Hrast, kjer je vseskozi živela mati Ana, pa je vendarle ostal njen pravi dom. Zdaj, po upokojitvi, Ana z možem Tonetom večinoma živi tukaj. Pomaga svoji ostareli materi. Ta je še vedno čvrsta in dokaj zdrava. Dobro sliši, pa tudi šivati še vidi brez očal. In to tudi počne. Vidi se, da je bila dolga leta vajena biti svoj hlapec in gospodar. Zdaj namerava na domači zemlji, z lepim razgledom na Suhor in belokranjsko dolino, zgraditi hišo tudi njen in Jožetov vnuk Toni. Tako gre življenje naprej. Stepanov pa na Hrastu ni več.

TONE JAKŠE

HUMANITARNI KLIC ZA OŠTIRJEVE

Brez mamice so ostali štirje majhni otroci

Družino in družinsko srečo si gotovo srčno želi prav vsak. Je kaj lepšega kot imeti rad in biti ljubljen? Številna Oštirjeva in Mirtkova družina je imela rada in je ljubila (in jo še ljubi) Jernejo Oštir iz Novega mesta, ki jo je nenadna bolezen prehitro iztrgala iz kroga njenih najdražjih. Zelo jo pogrešajo vsi, gotovo pa praznino, ki je nastala, najbolj občutijo njen mož Jure ter petletni Domen, štiriletna Tamara in dobrih šest mesecev stara dvojčka Tim in Nejc.

Jure Oštir je pred veliko življenjsko preizkušnjo. Svojim štirim otrokom, ki so v letih, ko najbolj potrebujejo ljubezen, bližino obeh staršev in ko je stik z njimi najbolj pomemben, je obenem oče in mati. Ljubezni otrokom gotovo ne bo manjkalo, pred vrati pa so božični in novoletni prazniki, prazniki družine, veselja in upanja, zato velja tale klic vsem ljudem dobrega srca - pomagajte Oštirjevim, da bodo lahko po svoji poti življenja stopali bolj trdno.

Ko nenadoma pride bolezen

34-letna Jerneja in leto dni starejši Jure Oštir sta se veselila prihajajočega naraščaja, ko je v družinsko srečo posegla bolezen. "Zaradi nosečnosti dvojčkov je šla Neja na bolniško že maja. Vseskozi se je dobro počutila, potem pa so se kar naenkrat začeli pojavljati glavoboli, slabost... Te začetne težave smo pripisovali nosečnosti, ko je pa prenehala jesti in piti ter je le spala, smo jo odpeljali v novomeško bolnišnico. Odkrili so maligni tumor na možganih, velik kar osem centimetrov. Zaradi kritičnosti stanja so jo takoj odpeljali v ljubljanski Klinični center, kjer so ji hkrati operirali glavo in naredili carski rez. Le štiri dni je minilo od takrat, ko sem jo pripeljal v bolnišnico pa do operacije," je Jernejino bolezen podoživljal Jure.

Tako sta na svet dobre tri mesece prezgodaj privekala drobna Tim (37 centimetrov velik in 1170 gramov težak) in Nejc (meril je 38 centimetrov in tehtal 1120 gramov). Danes vesela korenjaka sta bila skoraj dva meseca v inkubatorju, njuno napredovanje pa je po okrevanju po operaciji vestno spremljala tudi mamica Jerneja. "Kljub uspešni operaciji, obsevanjem in kemoterapiji je zahrbtna bolezen napredovala in Neja je umrla le nekaj dni pred sedmo obletnico najine poroke. Vse se je odvijalo hitreje kot v sanjah, v petih mesecih je bilo vsega konec. Šele danes prihaja vse za mano," je poln žalosti pripovedoval Jure.

Kako naprej?

Jerneja in Jure Oštir sta bila polna načrtov. Aprila letos sta začela na Trški Gori graditi hišico, ki naj bi nekoč postala topel dom za njuno številno družino. "Prišli smo do prve faze, nato pa se je zaradi bolezni vse ustavilo. Na Trški Gori se je Neja počutila resnično srečna, zato sem z gradnjo, kljub pomanjkanju denarja, nadaljeval. Ko je bolezen napredovala, sem vložil vse svoje moči in s pomočjo prijateljev spravil hišo pod streho, da bi jo Neja videla. In jo je, teden dni pred svojo smrtjo," je pripovedoval.

Za gradnjo hiše so ponovno vzeli kredit, enega so namreč imeli že za nakup stanovanja na Seidlovi v Novem mestu, kjer živijo. "Odplačati moramo še 2,6 milijona tolarjev kredita. Nejina pokojnina ravno zadošča za oba obroka, okoli 25 tisočakov mesečno damo za položnice, tu pa so še štirje otroci, potrebovali bi tudi malo večji avto...", je našteval mladi očka, ki je sedaj na porodniškem dopustu, sicer pa je zaposlen v papirnici Vipap Videm Krško, ki je Juretu takoj priskočila na pomoč. Stisko pa so jim z zbiranjem denarja in sredstev že malce olajšali krajani Krajevne skupnosti Ločna-Mačkovec, prijatelji, znanci in nekatere organizacije. Med njimi Rotary klub Novo mesto zagotavlja plenice in hrano za dvojčka, novomeška občina in Vzgojnovarstvena organizacija sta omogočili, da ju dopoldne varuje varuška Lidija Muren, pomaga tudi SKB banka, d.d, in Mercator, seveda pa ne bi šlo predvsem brez velike pomoči Jernejine in Juretove družine.

Bolj kot finančna je Jureta prizadela stiska njegovih otrok. "Domen in Tamara sta vse dogajanje zelo težko sprejela. Predvsem Domen je bil navezan na svojo mamico in ima še vedno velike težave. Pogosto sta bila namreč zdoma, še posebej pa zadnji teden, ko je bilo z Nejo najhuje. Nismo pustili, da bi jo videla, želeli smo, da ju ohranita v najlepšem spominu. Sedaj sta malo bolje, saj sem več doma. Ah, kaj bi govoril, še danes ne vem, kako smo zdržali."

Kaj zapisati ob koncu te žalostne zgodbe? Morda to, kako je o Jerneji s polno ljubezni in spoštovanja govoril Jure: "Takšne, kot je bila moja Neja, je na svetu ni. Vedno je bila nasmejana in dobre volje. Na ljudi je delovala izredno pomirjajoče, skratka - bila je topla oseba. Rada je pela. Otrokom je prepevala do svojih zadnjih dni. Vedno si je želela veliko družino in za nekaj časa jo je tudi imela... Bili smo srečni. Nismo živeli na veliki nogi, imeli pa smo zelo lepo življenje. Naše misli in trud so bile vedno usmerjene v srečno prihodnost, da nam bo lažje in bolje, pa je usoda očitno hotela drugače!"

MOJCA ŽNIDARŠIČ

Prisrčna družina Oštir

• Na Območnem združenju Rdečega križa Novo mesto so nedavno začeli z akcijo zbiranja sredstev za Oštirjeve, ki bo predvidoma trajala do 30. februarja prihodnje leto, vanjo pa se je vključila tudi Obrtna zadruga Hrast, ki bo s pomočjo svojih članov – obrtnikov pomagala pri dokončanju hiše na Trški Gori. Če želite pomagati tudi vi, lahko denarne prispevke nakažete na žiro račun Območnega združenja Rdečega križa: 52100-678-80144 s pripisom "za družino Oštir, sklic 02/2000", za pomoč v obliki gradbenega materiala pa pokličite na telefon: 041/ 625 278.

KNJIGA: POŠKODBE NOTRANJOSTI

"Preboliš lahko, pozabiti ne moreš!"

V knjigi Poškodbe notranjosti, ki govori o spolnem nasilju in so jo uredile Mojca Dobnikar, Maja Plaz in Doroteja Lešnik Mugnaioni, je zbranih trinajst pripovedi žensk, ki so v otroštvu doživele spolno nasilje. Čeprav je spolno nasilje tudi pri nas zelo razširjen psihosocialni problem – v Sloveniji je namreč posiljena vsaka sedma ženska – je bilo do sedaj v glavnem o tem mogoče brati le tujo literaturo. Tokrat so na enem mestu prvič zbrani intervjuji z ženskami, ki na neposreden način odgovarjajo na zastavljena, zanje boleča, vprašanja.

Izpovedi bodo gotovo pomagale pri razumevanju žrtev spolnega nasilja in dejstva, zakaj se tako redko odločajo za prijave in sodni pregon storilca, knjiga – izdala jo je založba Krtina ob mednarodnem dnevu akcij proti nasilju nad ženskami - pa prinaša tudi nekaj konkretnih napotkov, kako podati prijavo zoper storilca, katere organizacije pomagajo pri spopadanju s posledicami posilstva in kaj o tem pravi Kazenski zakonik Slovenije.

Knjiga je pomembna in potrebna, ker daje prvo, edino in izključno pravico do besede ženskam, ki so preživele spolno nasilje, ker jim verjame, ker jih podpira pri iskanju pravice in zadoščenja zoper storilce, ker nedvoumno obsoja vsakršno spolno nasilje, ker zahteva spoštovanje in dostojanstvenost žrtve in ker stoji na stališču, da "ne" pomeni zgolj in samo "ne".

Skoraj iz vseh zgodb veje občutek krivde in ženske, ki s svojimi bolečimi izkušnjami nastopajo v knjigi, so občutke krivde nosile s seboj še dolga leta po travmatični izkušnji. Žal je največkrat tako, da žrtve, namesto da bi se usmerile proti posiljevalcu in ga prijavile na policiji, usmerjajo jezo proti sebi. Sram jih je in se obremenjujejo z občutki krivde za to, kar se jim je zgodilo. Stereotipi in ponižanja, ki spremljajo žensko, ki se odloči za trnovo, a edino pravo pot in storilca prijavi, so v današnji družbi še vedno zelo močni in jih je težko, a vredno premagati. Ali kot je dejala ena od žensk: Če bi se mi še kdaj zgodilo kaj podobnega, bi ponovno prijavila. Da je storilec kaznovan, je vendar edino zadoščenje, ki ga lahko dobiš."

T. JAKŠE GAZVODA

Vedno vzdržan

Poznam občinskega svetnika, ki pri vsakem glasovanju glasuje proti, če pa je posebno dobre volje, se vzdrži. Se pravi, da ni niti za niti proti. Ljudstvo bi reklo, da ni niti tič niti miš, da ni niti krop niti voda. Da je "mutivoda". To gotovo počne, da bi vzbujal pozornost. Ali da bi nagajal, saj je težko verjeti, da sprejema občinski svet samo sklepe, ki bi škodili ljudstvu in bi to razumel le svetnik, ki glasuje proti oziroma se vzdrži. Pomeni, da je samo on dovolj pameten oziroma pošten. Vsi drugi, ki glasujejo za, so bodisi pokvarjeni, podkupljeni ali v najslabšem primeru neumni. Tako kot je zaposlena le aktivistka, ki obvezno zamuja na sestanke z izgovorom, da ima dela čez glavo. Se pravi, da tisti, ki pridejo točno na sestanek, ne počnejo ničesar drugega in lahko pač točno pridejo na sestanek. Z drugimi besedami: na sestanke prihajajo točno zgolj lenuhi, tisti, ki imajo polne roke dela, pa zamujajo. Za večno vzdržanega občinskega svetnika bi lahko rekli, da je dopoldne jezen na ves svet, popoldne pa nase. Duhoviteži bi pristavili še, da je nezadovoljen s svojo kožo, za katero je prepričan, da mu ni prav.

Pa obstaja zdravilo tudi zanj: zadolžitev. Zaupati bi mu bilo treba kaj odgovornega, mu naložiti opravilo kakšne povsem konkretne naloge, ga postaviti v življenje, kjer proti ali vzdržanost ne pomenita nič več kot mešanje zraka. Pa naj se izkaže z dejanji!

TONI GAŠPERIČ

MODNI KOTIČEK

Slavospev kostimu

Ženski kostim in moška obleka sta že desetletja pomemben sestavni del vsake (ne)formalne garderobe. Za sestrino poroko, za svečano večerjo, za poslovni sestanek. Ko potrebujemo eleganco, ga poiščemo v omari ali med trenutno ponudbo v trgovinah. Ko ne vemo, kaj obleči za posebno priložnost, se brez zadrege opravimo v kostim, s katerim stilsko le redko zgrešimo. Dvo- ali trodelni: klasično ali modno krojen suknjič, brezrokavnik in hlače oziroma krilo. Toda medtem ko so modni analitiki opazili upad povpraševanja po kostimu oziroma moških oblekah v zadnjih letih - v prid kompletov (ločenih zgornjih in spodnjih delov vrhnjih oblačil, ki so nudila večjo možnost kombiniranja) - se kostim v prihajajočih modnih sezonah vrača veličastno kot še nikoli.

V številnih različicah, za najrazličnejše priložnosti in z možnostmi za najbolj domiselne kombinacije. Največjo spremembo nudijo barve. Za jesen in zimo 2000/2001 so to topli in nevtralni kamelji odtenki, ob rdečih in modrih detajlih, veliko bo vijoličastih odtenkov, pa tudi zelenih ne bo manjkalo. Klasična črna je seveda prav tako nepogrešljiva. Pri moških bo barva ohranila pastelno paleto, predvsem v odtenkih sive, kar bodo lahko kombinirali z barvnimi dodatki, srajcami in kravatami.

Nove kolekcije so prepoznavne tudi po kakovostnih in dražjih materialih, luksuzne volne, alpaka ali moher, žamet, usnje in krzno ter vse bolj dodelane tehno tkanine (mešanice naravnih materialov s poliestri in poliuretani). Poleg omenjenih finih tkanin pa so modne tudi obleke iz usnja ali žameta. Seveda bogastvo barv in materialov pomeni šele začetek, ki ga posameznik ali posameznica nadgrajuje sam(a). Z najrazličnejšimi modnimi dodatki in z veliko mero osebnega stila. Za dobro počutje in brezhiben izgled.

JERCA LEGAN

Zakaj so kočevski Nemci ostali brez domovine?

Pred meseci je prispelo v uredništvo Dolenjskega lista neobičajno pismo. Z njim nas je v strahu, "da ne bi nastala kaka kvarna senzacija" inž. Avgust Gril, predsednik Gottscheer Altsiedler Vereina - društva Kočevarjev staroselcev iz Občic pri Dolenjskih Toplicah, posvaril pred škodljivimi informacijami, ki nam jih bo morebiti poslal neki John Tschinkel. Naj jim ne nasedamo! Svarilo je čez pet dni dopolnil s še enim sporočilom in dodatnimi faksiranimi potrdili treh kočevarskih društev v ZDA, o tem, da zastopa John Tschinkel le svoja stališča in ne mnenja večine kočevskih Nemcev, živečih v ZDA. "Objava njegovih konstruktov", je še zapisal Avgust Gril, pri čemer je mislil na pisanje neznanega Američana, "bi bila celo kaznivo dejanje, ki bi vsakemu, kdor bi zato utrpel škodo, omogočilo, da se obrne na sodišče oz. tožilstvo."

Sledilo je več groženj in to je bil razlog, da smo želeli zvedeti za ozadje nenavadnega dialoga med Kočevarjem, doma iz Kočevskih Poljan, s slovenskim državljanstvom in njegovim sonorodnjakom, doma iz Grčaric, z ameriškim državljanstvom. Med potomcem družine, ki leta 1941 ni optirala v nemški rajh (teh je bilo 3%) in tistim, katerega družina se je tedaj izselila iz Kočevske (optiralo je namreč 97%, preselilo pa se je 11.509 prebivalcev). Večina je sledila "klicu domovine", heim ins Reich, obljubi, da gredo na boljše, kamor jih kliče "führer".

Družina Johna Tschinkla se je selila sredi decembra 1941. Službeni list za Ljubljansko pokrajino, ki je objavljal imena optantov, jo je 6. decembra 1941 uvrstil v seznam številka 29. Njegova rojstna vas Grčarice je spadala v šturm. XIII, ta šturm pa je bi predviden za naselitev v Velikem Mraševem, med Kostanjevico in Brežicami. V nacističnem jeziku so bili šturmi enote v velikosti čete, takšna delitev pa se je uveljavila po ponovni oživitvi Kulturbunda (Schwäbisch-deutscher Kulturbund) leta 1939. Pripravljali so se, da bi živeli v rajhu, več let. Vendar je le malokdo vedel, da bo peščica dobila dobro rasno oceno, ki bo omogočila izselitev v staro Nemčijo. Večina kočevskih Nemcev je dobila po rasnem, političnem in zdravstvenem pregledu oznako St, kar je pomenilo preselitev na Štajersko. Tako rekoč čez plot, v Posavje in Obsotelje. Sanje mnogih so se razblinile že ob tem koraku.

Tudi Tschinklovo družino, tako kot njegove sovaščane, je vlak odpeljal proti Krškemu. Na vmesnih postajah so jih dočakali transparenti: "Kočevarji, domovina vas pozdravlja!" Hkrati pa so na telefonskih drogovih in javnih mestih še viseli ostanki plakatov z napisom Kundmachung, znanim Razglasom o državnopolitičnih ukrepih v obmejnem ozemlju, podpisanim 20. oktobra 1941. To je bil ukaz o izgonu Slovencev v nemška taborišča. Izprazniti so morali domove, da bi se vanje naselili kočevski Nemci.

"Sem eden izmed Kočevarjev, ki smo kot mladeniči in mladi možje v polni meri doživeli preselitev leta 1941 in s tem za vedno izgubili domovino in dediščino", je zapisal kasneje John Tschinkel in ostal pri spoznanju: "Kakor drugi Kočevarji in Volksdeutscherji v deželah, ki so prišle pod vpliv tretjega rajha, smo jaz in moja družina postali žrtev Hitlerjeve zbiralne politike. Cilj te politike je bil zavzete priključene dežele zavarovati s Volksdeutscherji. Da je ta zbiralna politika, v celoti vzeto, računala na krepko "podporo" tistih, ki jih je zbirala, je jasno vsakomur, kdor pozna njeno zgodovino! To žalostno dejstvo ni želel povedati Slovencem, bolj sonorodnjakom, zbranim okrog kočevarskih skupnosti v Avstriji, Nemčiji in ZDA. Bolelo ga je namreč nenehno zbadanje Slovenije preko mesečnika Gottscheer Zeitung, ki ga v Celovcu izdaja združenje kočevarskih rojakov - Gottscheer Landsmannschaft. Še posebej se ni strinjal s trditvijo omenjenega časopisa, da smo Slovenci krivi, da so ostali kočevski Nemci po 600 letih v začetku druge svetovne vojne brez domovine.

Pravzaprav je bil neposreden povod za Tschinklovo navedbo nekaterih zgodovinskih dejstev članek v Dolenjskem listu z naslovom Manj znano o kočevskih Nemcih (8. in 26. februarja 1998) zgodovinarja Zdravka Trohe. Troha je v strnjeni obliki razložil, kako je potekala selitev kočevskih Nemcev, pa tudi, da so za svoje imetje, ki so ga zapustili na Kočevskem, dobili odškodnino. Ne enkrat. Sledilo je mnenje odvetnika dr. Viktorja Michitscha iz Gottscheer Landsmannschafta - združenja kočevarskih rojakov v Celovcu; opogumljeno s podporo koroške deželne in avstrijske vlade, ki sta se začeli skupaj z društvom Kočevarjev staroselcev iz Občic odločno zavzemati za priznanje nemške manjšine v Sloveniji. Michitsch je obnovil svoje stare trditve: da Kočevarji po razpadu Avstro-Ogrske niso bili priznani kot manjšina, da leta 1941 niso vedeli, kam se bodo selili, da niso dobili odškodnin, da so leta 1945 morali v Teharje in drugo.

V Dolenjskem listu (26. marca 1998) objavljeno Michitschevo mnenje je ponatisnil list Gottscheer Zeitung, tega pa je prebral prof. John Tschinkel. Svojemu spominu je dodal zgodovinske vire, sestavil knjižico z naslovom Konec Kočevarjev kot etnične skupine in jo razposlal naokoli. Zlasti se je opiral na študijo Hansa Hermanna Frensinga: Preselitev kočevskih Nemcev, konec neke jugovzhodne nemške ljudske skupnosti, iz leta 1970. Izhajal je iz dejstva, da sta prav njihova sonarodnjaka Wilhelm Lampeter in Richard Lackner, ki so jima nekateri kočevski župniki nadeli ime "smrkavca", prostovoljno prevzela nase nalogo, da bosta pripravljala kočevske Nemcev za sprejem preselitvene opcije. Povelje za preselitev je prišlo neposredno od Hitlerja.

Za dosego tega končnega cilja sta Wilhelm Lampeter in Richard Lackner uporabila vsemogoče načine prepričevanj, med njimi tudi: prikrivanje krajev naselitve kočevskih Nemcev, psihološki pritisk in fizično nasilje, zasramovanje tistih, ki so se upirali preseljevanju ter grožnje z izselitvijo na Sicilijo in v Abesinijo.

Mnogi kočevski Nemci so bili namreč v dvomih, da se bosta - potem ko bodo dobili potrjeno nemško državljanstvo in jim bo odobrena pot v rajh - tam res cedila med in mleko. Napori obeh "smrkavcev", ki sta zamolčevala kraj preselitve, so bili omembe vredni. Po poročilu dr. Güntherja Stierja iz preselitvenega urada brez priprave ne bi mogli izpeljati preseljevanja kočevskih Nemcev iz Kočevske. Torej brez Lampeterja in Lacknerja, ki sta še danes velika oporoka krovne organizacije Gottscheer Arbeitsgemeinschafta in ju lahko kot ugledna člana opazimo med vodilnimi na straneh celovškega lista Gottscheer Zeitung.

Drobna knjižica je prinesla nemir. Če ne drugega, se je ob njenem kroženju in branju razrahljal krog, v katerem so bili leta 1998 že tesno povezana z Gottscheer Arbeitsgemeinschaftom inž. Avgust Gril s prof. Doris Debenjak, obe kočevarski društvi v Sloveniji, posamezna društva iz ZDA in nekateri diplomati. Toda zdi se, da se je zaradi velike finančne pomoči iz Avstrije, Nemčije in ZDA, kmalu taisti krog še bolj strnil in začel izzivati Slovence. Hkrati je potekalo prepričevanje avstrijske vlade, naj ovira vstop Slovenije v EU, dokler Slovenija z ustavo ne prizna nemške manjšine (na Kočevskem gre za kakšnih 100 oseb, ker se je leta 1941 večina izselila) ali pa ji na osnovi avstrijsko-slovenskega kulturnega sporazuma pripravi bližnjico do posebnih pravic. S podporo Jörga Haiderja so se vključili v razprave o zastarelosti Avstrijske državne pogodbe, o nelegitimnosti avnojskih sklepov...

Dr. Viktor Michitsch je pred kratkim z občudovanjem ocenil inž. Avgusta Grila kot pravega moža na pravem mestu. Na letošnjem letnem srečanju Gottscheer Landsmannschafta v Celovcu so izrazili tudi pričakovanje podpore dr. Michla Ebnerja in dr. Huberta Pirkerja, poslanca v EU. Krog istomišljenikov se je močno razširil.

Izobešanje nemške zastave v Kulturnem domu Kočevarjev staroselcev v Občicah pri Dolenjskih Toplicah (31. januarja 2000) brez uradnega dovoljenja in zahteva za vzpostavitev dodatne prometne signalizacije z naslovom društva, izpisanim v slovenskem in nemškem jeziku, sta izziva pravega človeka na pravem mestu. Univerzitetni profesor John Tschinkel je incident z zastavo komentiral posebej v pismu Francu Vovku, županu v Dolenjskih Toplicah, kot še en dokaz sovražnega odnosa, ki ga do Slovenije gojijo kočevarski rojaki v celovškem Gottscheer Landsmannschaftu. Zapisal je, da sta leta 1966 dve tretjini Kočevarjev po svetu zavrnili vodstvo iz Celovca, ker je postajalo v nasprotju s svojo ustanovno listino politična organizacija. Dandanes je to še očitnejše. "Kot verjetno veste, je društvo staroselcev Altsiedler Verein s svojimi nekaj člani in svojim vodjem gospodom Avgustom Grilom član tega društva." Zanj je nesprejemljivo, da postavlja Gril nerealne zahteve za priznanje nemške manjšine svoji državi preko tuje organizacije iz Celovca, ki izvaja pritisk. Posebej to velja za Gottscher Arbeitsgemeinschaft, katere svetovalci in častni člani so bivši nacisti.

Omenjene Tschinklove navedbe so najbrž povzročile Grilov strah, da "ne bi nastala kaka kvarna senzacija". Strah, da bi se mnogi brezbrižni in nevedni pridružili črnogledim, ki že dolgo povezujejo dogajanja z neko vrsto novega Kulturbunda. Strah pred resnico, ki jo je razkril po dokumentih, pismih, fotografijah in mailih Američan, je naraščal s sprotnim zatrjevanjem staroselcev: "Ne delamo ničesar, kar nam kot ljudem in po mednarodnem pravu ne bi pripadalo, smo lojalni državljani Slovenije. Radi bi ohranili le našo kulturo in jezik..."

"Vsi Kočevarji so ogorčeni zaradi vašega pisma. Že dvakrat ste me z lažmi diskreditirali," zatrjuje Johnu Tschinklu predsednik društva Kočevarjev staroselcev Avgust Gril. Vodstvo v Celovcu se je obrnilo tudi na rojake v ZDA, da se postavijo zanj. Tri tamkajšnje organizacije so poslale potrdilo o tem, da zastopa univ. prof. John Tschinkel le svoje mnenje. Dve izmed teh sta neposredno članici Arbeitsgemeinschafta. Tschinkel se je temu nasmehnil: "To, da so voditelji kočevarskih organizacij (z relativno majhnim, nepolitičnim članstvom) ogorčeni, lahko verjamem. Konec koncev so člani Arbeitsgemeinschafta. Eden od teh je celo nekdanji SS-Sturmbannführer. S tem kažejo, kako malo spoštovanja imajo do žrtev svoje nove domovine v njenem boju znebiti se nacistov. Ti voditelji, vsi priseljenci po letu 1945, so očitno pozabili, da nas je brezdomce ta dežela sprejela kljub vsem svojim žrtvam in nam nudila varnost in nove možnosti za lepšo prihodnost." Mislil je na ZDA, kjer živi od 30.000 do 50.000 kočevskih Nemcev.

To je del nenavadnega dialoga dveh rojakov z različnih koncev sveta. Oba nas vračata v zgodovino, v obdobje med obema vojnama; v ideologijo, ki je od "volkstreu und staatstreu" (zvest narodu, zvest državi), pripeljala preko gesla "furchtlos, wahr und treu" (neustrašen, resničen in zvest) do usodnega "ein Volk, ein Reich, ein Führer" (en narod, ena država, en vodja).

Iz bojazni, da bi se neprijetna slutnja uresničila, vztraja 69-letni univerzitetni profesor iz Floride John Tschinkel še naprej: "Kar je bilo, je bilo. Jaz in mnogi drugi z menoj smo se sprijaznili s tem, da smo leta 1941 izgubili domovino in da so naši lastni rojaki ponižali naš ponos. Toda resnična dejstva o izgubi naše domovine bom širil še naprej. Spim mirno." Dal je vedeti: nikomur ne bo dovolil, da bi teptal očetov ali materin ponos. Oče Johna Tschinkla je bil kočevski Nemec, mati pa Slovenka.

Uredništvo DOLENJSKEGA LISTA (s sodelovanjem strokovnega sodelavca)

SEMINAR STROKOVNJAKI POMAGAJO - Društvo Sožitje iz Sevnice je v Atomskih Toplicah organiziralo vikend seminar za starše in otroke, ki je bil namenjen družinam z mlajšimi otroki. Koordinator seminarja je bila specialna pedagoginja Tina Žnidaršič. Otroci so plavali, starši pa so prisluhnili kakovostnim predavanjem. Specialna pedagoginja Irena Mavrič jih je seznanila z možnostjo vključevanja otrok v organizirano vzgojno izobraževalno delo. Pravnica Nevenka Ljubič jih je podučila o njihovih pravicah, pedopsihiatrinja dr. Nataša Dajčman in psihologinja Tanja Plankar pa sta jim svetovali, kako pomagati otroku in sebi. Ogledali smo si še Olimje. V Sevnici smo si prisrčno stisnili roke z željo, da bi se tudi naslednjega seminarja gotovo udeležili, če bo zveza še imela denar za te oblike. (Berta Logar, predsednica društva Sožitje)

ŽUPANOV SPREJEM - Novomeški župan dr. Anton Starc in Mestna občina Novo mesto sta pred tednom dni pripravila družaben sprejem za invalidska društva, humanitarne organizacije in organizacije za samopomoč v novomeški občini. Kot je ob tej priložnosti povedal župan Starc, tovrstna srečanja in številna udeležba pričajo, da je družbena zavest v občini močna, da so ljudje, ki pomoč potrebujejo, in veliko ljudi, ki so jim pripravljeni nesebično pomagati. Druženje, ki je bilo v mali dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine, so s glasbenim nastopom obogatile učenke Glasbene šole Marjana Kozine. (Foto: M. Žnidaršič)

SOLISTI IZ ST. PETERSBURGA V ŠENTRUPERTU - Sloviti ruski ansambel, ki navdušuje glasbene kritike z interpretacijsko predanostjo, z muzikalno rafiniranostjo in brezkompromisno tehnično preciznostjo, je preteklo soboto koncertiral in navdušil tudi številno občinstvo v farni cerkvi sv. Ruperta z deli Corellija, Haendla, Mozarta, Haydna in Griega (na posnetku). Predsednik sveta KS Šentrupert se je zahvalil številnim sponzorjem za pomoč pri izvedbi tega glasbenega dogodka jeseni. (Foto: P. Perc)

MIKLAVŽ V ŠENTPETRSKI CERKVI - V nedeljo, 3. decembra, popoldne je Miklavž, najbolj priljubljeni zimski svetnik, obiskal šentpetrske otroke. Pred prihodom Miklavža je cerkveni otroški zbor pod vodstvom Bernarde Vrtačič zapel nekaj pesmi, nato pa je dobrotnik prišel v spremstvu angelov in parkeljnov. Miklavž je obdaril otroke in tudi ministrante ter pevce otroškega cerkvenega zbora. (Foto: H. Murgelj)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 14.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Risanka; Male sive celice; Zgodbe iz školjke; Svet narave, nan.; Pekarstvo - 11.50 Naokoli po Nemčiji, dok. odd. - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 13.40 Tedenski izbor: Intervju; Zoom - 16.00 Slovenski utrinki - 16.30 Poročila - 16.45 Otroška oddaja - 17.10 Enajsta šola - 17.45 National geographic, nan. - 18.35 Oddaja o znanosti - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Tednik - 21.05 Turistična oddaja - 21.25 Osmi dan - 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme - 22.55 Podoba podobe - 23.25 Rak jajčnikov - 23.55 Ekscentriki, dok. odd.

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Prostost, nad.; Grace na udaru; Frasier, nan. - 11.35 Euronews - 13.10 Tedenski izbor: Svet poroča; Mario, Mario, Mario, film; Metropolis - 16.00 Sestre, nad. - 16.50 Noro zaljubljena, nan. - 17.15 Po Sloveniji - 17.50 Košarkarska Suproliga, prenos iz Novega mesta - 19.45 EP v plavanju - 20.05 Diva in maestro - 21.35 Grace na udaru, nan. - 22.00 Rekviem za Dominique, film - 23.25 Trio Renato Chicco - 0.10 Polnočno križarjenje, film

KANAL A

9.40 Sanjam o Jeannie, nan. - 10.10 Milady, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalina - 13.25 Da, gospod minister, nan. - 14.00 Airwolf, nan. - 15.00 Mladoporočenci - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Fant zre v svet, nan. - 18.30 Noro zaljubljena, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Resnični svet, dok. nan. - 20.00 Košarkarska Evroliga

POP TV

9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Newyorška policija, nan. - 14.00 Dharma in Greg, nan. - 14.30 Umor, je napisala, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 16.25 Brez tebe, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.10 Žrebanje 1,2,3 - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Vse najboljše! 5 let POP TV - 22.00 Raztresena Ally, nan. - 20.55 Nikita, nan. - 21.50 Prijatelji, nan. - 22.20 Seks v mestu, nan. - 22.50 Jag, nan. - 23.40 Glavni na vasi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Risanka - 18.00 Pokličite župana! - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.50 Predstavitve - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Iz združenja lokalnih TV

HTV 1

9.30 Poročila - 9.40 Izobraževalni program - 11.05 Za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Svet narave, dok. odd. - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.00 Program za otroke in mladino - 16.00 Prometni krog - 16.30 Hrvaška danes - 17.05 Deček spoznava svet - 17.30 Hugo - 17.55 Ekstremisti - 18.25 Kolo sreče - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Silhuete, film - 21.50 Pol ure kulture - 22.25 Viza - 23.10 Odmevi dneva - 23.35 Pot k Swamiju, dok. odd. - 0.05 Nočni program

HTV 2

9.55 Poročila - 10.00 Ponovitve oddaj - 13.30 Globalna vas - 14.15 Južni Brooklyn, nad. - 15.00 Ekran brez okvira - 16.00 Poročila - 16.10 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 17.00 Vsakdanjost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Na zdravje, nan. - 19.30 Policija, nan - 20.10 Kviz - 20.30 Bolnišnica upanja, nan. - 21.25 Polni krog - 21.45 Željka Ogresta z gosti - 22.50 Dosjeji X, nan. - 23.35 Filmska noč z Davidom Cronenbergom - 1.05 Najboljša dela svetovnih muzejev

PETEK, 15.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; Prisluhnimo tišini; Risanka; Enajsta šola; Oddaja za otroke; Prelomni trenutki zgodovine, nan.; National geographic, nan.; Oddaja o znanosti; Slovenski magazin; Krvne vezi, drama - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 13.45 Tedenski izbor: Ekscentriki, dok. nan.; Rak jajčnikov; Osmi dan; Boš videl, kaj dela Dolenj'c med gasilci - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Zares divje živali, dok. odd. - 17.10 Potujoči škrat - 17.45 Resnična resničnost - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Prešeren, nad. - 21.05 Zvok, dok. nan. - 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme - 23.00 TV Poper - 23.30 Polnočni klub - 0.40 Francosko-japonski film

SLOVENIJA 2

8.50 Tedenski izbor: Videospotnice; Nenadoma Susan, nan.; Sestre, nad.; Diva in maestro - 12.05 Euronews - 13.10 Iz ljubezni in prijateljstva, nad. - 14.35 Carrington V. C., film - 16.15 Čarovnik iz Oza, ris. nan. - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Tanja, nad. - 19.00 Grafične tehnike - 19.30 EP v plavanju - 20.05 Planeti, dok. nan. - 21.00 Nana, nad. - 21.55 Osmi dan, film - 23.45 Jezera, nad. - 0.35 Taksi, nan. - 1.15 South park, nan.

KANAL A

9.40 Sanjam o Jeannie, nan. - 10.10 Milady, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.25 Da, gospod minister, nan. - 14.00 Airwolf, nan. - 15.00 Bravo, Maestro - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Fant zre v svet, nan. - 18.30 Noro zaljubljena, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Resnični svet, dok. nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarije - 21.00 Roswell, nad. - 22.00 Srce in duše, film - 23.50 Športno srce, film

POP TV

9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Raztresena Ally, nan. - 14.00 Dharma in Greg, nan. - 14.30 Umor, je napisala, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 16.25 Brez tebe, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.10 Žrebanje 1,2,3, - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Vse najboljše! 5 let POP TV - 22.00 Teksaški mož postave, nan. - 22.50 Zlobni dvojček, nan. - 23.40 F/X - umori s trikom, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Dokumentarni film - 18.00 Tedenski kulturni pregled - 18.20 Kmetijski razgledi - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Glasbena oddaja - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike - 21.40 Motosport mundial - 22.10 Kako biti zdrav?

HTV 1

9.30 Poročila - 9.40 Izobraževalni program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Svet narave, dok. odd. - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.00 Program za otroke in mladino - 16.00 Poslovni svet - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Televizija o televiziji - 17.30 Hugo - 17.55 Hrvaška dediščina - 18.25 Kviz - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Klub seniorjev - 21.15 Avstralski film - 22.55 Odmevi dneva - 23.20 Hišna zabava, film - 0.50 Troll, film

HTV 2

9.50 Poročila - 10.00 Ponovitve oddaj - 13.00 Pol ure kulture - 13.30 Bolnišnica upanja, nan. - 14.15 Željka Ogresta z gosti - 15.15 Dosjeji X, nan. - 16.00 Poročila - 16.10 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 17.00 Vsakdanjost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Prijatelji, nan. - 19.30 Policija, nan. - 20.10 Kviz - 20.25 Pravica za vse, nan. - 21.20 Polni krog - 21.40 Policijski prekrški - 23.25 Pravi čas - 0.55 Najboljša dela svetovnih muzejev

SOBOTA, 16.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; Zgodbe iz školjke; Radovedni Taček; Male sive celice - 10.15 Švedski, film - 11.35 Srebrnogrivi konjič, ris. nan. - 12.00 Tednik - 13.00 Poročila - 13.15 Vremenska panorama - 14.05 Viharni vrh, film - 16.00 Kmečka pojedina - 16.30 Poročila - 16.45 Franček, ris. nan. - 17.10 Fliper in Lopatka, ris. nan. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Umetnost življenja po svetu, dok. nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Orion - 21.35 Z vlakom po Avstraliji, dok. odd. - 22.35 Poročila, šport - 23.05 Poljubi me, Kati, nan. - 23.35 Telesni stražarki, nan. - 0.25 Za kraljico in domovino, film

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.00 Videospotnice - 9.35 V telovadnici, nad. - 10.00 Ella in Josefin, nad. - 10.40 Družinska naveza, nad. - 11.20 Smuk za ženske v St. Moritzu - 12.35 Smuk za moške v Val Gardeni - 13.40 Med valovi - 14.40 Euronews - 17.20 NBA akcija - 17.55 Liga prvakov v rokometu - 19.30 EP v plavanju - 20.05 Božič v avgustu, film - 21.45 Praksa, nan. - 22.30 Družinska zaveza, nad. - 23.20 Metropolis - 23.50 Sobotna noč

KANAL A

8.00 Risanke - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Do konca zaljubljena, nan. - 11.00 Vrnitev v Hyperion, nan. - 12.00 Nezgodni oddelek, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Košarkarska Evroliga - 16.45 Življenjska priložnost, kviz - 17.45 Boj za preživetje, dok. nan. - 18.30 Divji svet, dok. nan. - 19.30 Glavca, nan. - 20.00 Brihtneža, film - 21.40 Ugledni ljudje, film - 23.40 Najbolj nori vozniki, dok. odd. - 0.40 Posebna enota, nan.

POP TV

8.00 Risanke - 9.00 Power Ranger, nan. - 9.30 Harry in Hendersonovi, nan. - 9.50 Navihanka, nan. - 10.10 Mladi učitelj, nan. - 10.30 Lepo je biti milijonar, kviz - 11.30 Šolska košarkarska liga - 12.30 Vse najboljše! 5 let POP TV - 14.30 TV Dober dan, nan. - 15.25 Prva izdaja, nan. - 16.20 Pop'n'Roll, glas. odd. - 17.20 Izganjalka vampirjev, nan. - 18.15 Jack in Jill, nan. - 19.15 24 ur - 20.00 Ace Ventura, nori detektiv, film - 21.35 Smrtna napetost, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 16.30 Kako biti zdrav? - 17.00 Motosport mundial - 17.30 Risanka - 18.00 Belokranjski obzornik - 18.45 Pravljica - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Iz združenja lokalnih TV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Glasbena oddaja

HTV 1

9.30 Poročila - 9.35 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Dokumentarna oddaja - 13.00 Prizma - 13.55 Poročila - 14.05 Oprah Show - 14.55 Hruške in jabolka - 15.30 Naravni sosedje, dok. odd. - 16.50 Rio Bravo, nan. - 19.30 Dnevnik - 20.15 Tedenski pregled - 21.05 Ameriški film - 22.45 Poročila - 23.05 Dalziel in Pascoe, nan. - 0.45 Ameriški film - 2.15 Bratje za življenje in smrt, film - 3.50 Nočni program

HTV 2

8.50 Poročila - 8.55 Imam dve mame in dva očeta, film - 10.25 Operna matineja - 11.55 Ponovitve oddaja - 13.45 Klub seniorjev - 14.35 Sedem veličastnih, nad. - 15.20 Hišni ljubljenčki - 16.05 Dokumentarna oddaja - 16.40 Beverly Hills, nan. - 17.25 Briljantina - 18.15 Melrose Place, nan. - 19.00 Kulturna oddaja - 19.30 Policija, nan. - 20.10 Družina Soprano I., nad. - 21.00 Umetnost fuge - 21.55 Poročila - 22.00 Koncert Oliverja Dragojevića - 22.55 Seks in mesto - 23.20 Metropolis - 0.50 Najboljša dela svetovnih muzejev

NEDELJA, 17.XII.

SLOVENIJA 1

8.00 Živžav: Telebajski; Risanke - 9.15 Tomažev svet - 9.20 Ranč pri kraguljčkovi sedmici, nad. - 9.45 Ozare - 9.55 Dlan v dlani - 11.00 Svet divjih živali, nan. - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 14.00 Turistična oddaja - 14.30 4 x 4, odd. o ljudeh in živalih - 15.00 Prešeren, nad. - 16.05 Prvi in drugi - 16.30 Poročila - 16.50 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Podobe iz Srednje Evrope - 18.15 Naj posije sonce tudi nam - 18.50 Žrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Zoom - 21.40 Pod preprogo - 22.35 Poročila, šport - 22.55 Večer ob 100-letnici rojstva Lucijana Marije Škerjanca

SLOVENIJA 2

8.05 Tedenski izbor: Videospotnice; Noro zaljubljena, nan.; Tanja, nad. - 9.50 Veleslalom za moške v Alta Badiji - 10.50 Oddaja o slovenski vojski - 11.20 Smuk za ženske v St. Moritzu - 12.30 Šport - 12.50 Veleslalom za moške v Alta Badiji - 13.45 Prava stvar, nan. - 14.05 Med valovi - 14.45 Finale slovenskega pokala v odbojki - 16.15 EP v plavanju - 17.25 Prenos košarkarske tekme - 19.30 Videospotnice - 20.05 Življenje na ledu, dok. odd. - 21.00 Frasier, nan. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 Nemški film

KANAL A

8.00 Risanke - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Do konca zaljubljena, nan. - 11.00 Miza za pet, nan. - 12.00 Nezgodni oddelek, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Inšpektor Maigret, film - 15.45 Sever in jug, nad. - 16.45 Klik - 17.30 Miza za pet, nad. - 18.30 Miza za pet special, nan. - 19.30 Shasta McNasty, nan. - 20.00 Gola pištola 33, film - 21.30 Stilski izziv - 22.00 Led, film - 23.40 Naš gost

POP TV

8.00 Risanke - 9.00 Power Ranger, nan. - 9.30 Knjižni molj Wishbone, nan. - 9.50 Navihanka, nan. - 10.10 Košarkarji - 10.30 Lepo je biti milijonar, kviz - 11.30 Šolska košarkarska liga - 12.30 Pop'n'Roll, glas. odd. - 13.30 Resnične zgodbe o umetnem srcu, dok. odd. - 14.00 Suaie Q, film - 15.40 Ljubezen ni naprodaj, film - 17.20 Obalna straža, nan. - 18.10 VIP, nan. - 19.15 24 ur - 20.00 Moby Dick, film - 21.40 Športna scena - 22.25 Zgodba Diane Kilmury, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 16.30 Slovenski slavček - 18.00 Smo dobri gospodarji? - 18.45 Pravljica - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Moj kraj: Žužemberk - 20.30 Moj kraj Žužemberk - 20.30 Belokranjski obzornik - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Kmetijski razgledi - 21.40 Športna scena

PONEDELJEK, 18.XII.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 4 x 4, odd. o ljudeh in živalih; Risanka; Zares divje živali, dok. nan.; Potujoči škrat; Dobri duh iz Avstralije, nad.; Resnična resničnost; Dosežki; Na vrtu; Kmečka pojedina; Prvi in drugi - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 13.25 Tedenski izbor: Polnočni klub; Orion - 16.00 Dober dan, Koroška - 16.30 Poročila - 16.45 Telebajski - 17.10 Radovedni taček - 17.45 Recept za zdravo življenje - 18.35 Žrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Komisar Rex, nan. - 21.00 Ski Everest 2000 - 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme - 22.55 Ski Everest 2000

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Planeti; Nana, nad. - 12.20 Tedenski izbor: Košarkarska tekma; Trend; Sobotna noč; Oddaja o slovenski vojski - 16.40 J. S. Bach, skladatelj - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Cvet življenja, nad. - 19.00 Lingo - 19.30 Videospotnice - 20.05 Jasno in glasno - 21.00 Studio City - 22.30 South Park, nan. - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.30 Major Carrington, film

KANAL A

9.40 Sanjam o Jeannie, nan. - 10.10 Milady, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.25 Da, gospod minister, nan. - 14.00 Airwolf, nan. - 15.00 Zmenkarije - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Fant zre v svet, nan. - 18.30 Noro zaljubljena, nan. - 19.00 Pa me ustreli!, nan. - 19.30 Resnični svet, dok. nan. - 20.00 Batman in Robin, film - 22.10 Sedem, nan. - 23.10 Seinfeld, nan. - 23.50 Izdaja, film - 1.30 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Športna scena - 14.00 Dharma in Greg, nan. - 14.30 Umor, je napisala, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 16.25 Brez tebe, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.10 Žrebanje 1,2,3, - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad: - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 21.00 Zabava 3, film - 22.40 Veronikine skušnjave, nan. - 23.10 Jag, nan. - 0.00 Glavni na vasi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 16.30 Slovenski slavček - 18.00 Športni pregled - 18.45 Pravljica - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Moj kraj Žužemberk - 21.45 Športni pregled

TOREK, 19.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Radovedni Taček; Pridi, moj mili Ariel, nan.; Oddaja za otroke; Recept za zdravo življenje; Z vlakom po Avstraliji, dok. nan.; Komisar Rex, nan. - 13.00 Poročila - 13.20 Tedenski izbor: Ljudje in zemlja; Podoba podobe; Ski Everest 2000 - 16.30 Poročila - 16.45 Sprehodi v naravo - 17.00 Moje mestece, nan. - 17.45 Potovanje po Indiji, dok. odd. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Na morje, nan. - 21.00 Aktualne teme - 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme - 22.55 Televizijska drama

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Cvet življenja, nan.; Jasno in glasno - 11.50 Euronews - 13.15 Tedenski izbor: Življenje na ledu, dok. odd.; Viharni vrh, film; Studio City - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Sestre, nad. - 19.00 Noro zaljubljena, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Bajeslovna bogastva, dok. nan. - 21.00 Svet poroča - 21.30 Zid, film - 22.35 Brazilski film - 23.40 Gilles Apap igra Mozarta - 0.25 Deviški vrelec, film

KANAL A

9.40 Sanjam o Jeannie, nan. - 10.10 Milady, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.25 Da, gospod minister, nan. - 14.00 Airwolf, nan. - 15.00 Stilski izziv - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Fant zre v svet, nan. - 18.30 Noro zaljubljena, nan. - 19.00 Pa me ustreli!, nan. - 19.30 Resnični svet, dok. nan. - 20.00 Karate Kid, film - 22.10 Tretja izmena, nad. - 23.10 Seinfeld, nan. - 23.50 Nori Joe, film

POP TV

9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 TV dober dan - 14.00 Dharma in Greg, nan. - 14.30 Umor, je napisala, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 16.25 Brez tebe, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.10 Žrebanje 1,2,3, - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Dve mamici, film - 21.45 Bolnišnica upanja, nan. - 22.40 Veronikine skušnjave, nan. - 23.10 Jag, nan. - 0.00 Glavni na vasi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Risanka - 18.00 Dokumentarni film - 18.20 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Dve mamici, film - 21.35 Novice - 21.50 Športni pregled

SREDA, 20.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi, Dober dan, Koroška; Risanke; Sprehodi v naravo; Moje mestece, nan.; Potovanje po Indiji, dok. odd.; Obzorja duha; Na morje, nan. - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 13.50 Tedenski izbor: Kalle Blomquist, mojstrski detektiv, film; Aktualne teme - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Pod klobukom - 17.45 Svet narave, dok. odd. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Življenje je lepo, film - 21.45 Glasbena oddaja - 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme - 22.55 Dokumentarni film - 23.20 Proti nasilju nad ženskami, dok. film - 23.45 V Bachovem svetu z novicami in glasbo

SLOVENIJA 2

8.00 Tedenski izbor: Videospotnice; Sestre, nad. - 9.20 Veleslalom za ženske v Jasni - 10.05 Veleslalom za moške v Kranjski gori - 11.15 Športni film - 12.20 Veleslalom za ženske v Jasni - 13.10 Veleslalom za moške v Kranjski gori - 14.00 Bajeslovna bogastva, dok. nan. - 15.30 Posnetek smučarskih tekem - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Sestre, nad. - 19.00 Noro zaljubljena, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Posnetek smučarskih tekem - Prenos tekme v odbojki - 21. 35 Tito Puente, posnetek koncerta - 22.30 Vse, razen umora, nan. - 0.05 Umor Trockega, film

KANAL A

9.40 Sanjam o Jeannie, nan. - 10.10 Milady, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.25 Da, gospod minister, nan. - 14.00 Airwolf, nan. - 15.00 Komedija zmešnjav - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Fant zre v svet, nan. - 18.30 Noro zaljubljena, nan. - 19.00 Pa me ustreli!, nan. - 19.30 Resnični svet, dok. nan. - 20.00 Komedija zmešnjav - 20.30 Čarovnice se vračajo, film - 22.10 Providence, nan. - 23.10 Tretji kamen od sonca, nan. - 23.50 Divja dežela, film

POP TV

9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Bolnišnica upanja, nan. - 14.00 Dharma in Greg, nan. - 14.30 Umor, je napisala, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 16.25 Brez tebe, nan. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.10 Žrebanje 1,2,3, - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Nadomestek, film - 21.45 Newyorška policija, nan. - 22.40 Veronikine skušnjave, nan. - 23.10 Jag, nan. - 0.00 Glavni na vasi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Sprehod po polnoči, film - 18.15 Smo dobri gospodarji? - 18.45 Pravljica - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite župana! - 20.30 Pokličite župana! - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Brez panike - 21.30 V svetu oktanov

vaš kanal

DESET DOMAČIH

DOLENJSKI LIST STUDIO D

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju **lestvice Studia D** in **Dolenjskega lista** dodelil nagrado **Romani Nadu iz Škocjana 70.** Nagrajenki čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

1. (1) Srce odpira svet - **ansambel Vrisk**
2. (3) Dekle iz mlina - **ansambel Franca Potočarja**
3. (4) Ljubezen na recept - **ansambel Marjana Kočevarja**
4. (2) Moja reka - **ansambel Rog**
5. (6) Atov valček - **ansambel Korenine**
6. (7) Kitaro rad igram - **ansambel Mladi Dolenjci**
7. (5) Pridne roke - **ansambel Slavček**
8. (9) Ples na skednju - **ansambel Nagelj**
9. (8) Sosed sosedu - **Trio Frančič**
10. (-) Slovo - **Trio Odmev**

Predlog: Potpouri risank - **ansambel Mesečniki**

Kupon št. 50

Glasujem za: _____

Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA 50

				DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	SINGALSKO IME ZA ADAMOV VRH NA CEJLONU	PANJ, NA KATEREM SE SEKA	SLOVENSKI PLESALEC IN KOREOGRAF (IKO, *1931)	MESTO OB GANGESU (INDIJA)	ALEKSANDRIJSKI VERSKI REFORMATOR	AVSTRIJSKI PESNIK (NIKOLAUS, 1802-1950)	JAPONSKO VELEMESTO
				DEL NOGE							
				NAJSVETLEJŠA ZVEZDA V ŠKORPIJONU							
				TENISAČICA HINGISOVA / FINSKO MOŠKO IME							
				>							
AVTOR: JOŽE UDIR	GR. KIPAR (OKROG 450 P.N.Š.)	SLAKDOGORSKA TOVARNA PAPIRJA	MADAŽRSKO ŽENSKO IME / GOROVJE V BURMI						UŠENIČNIK ALEŠ		
SPAČEK						POVRŠINA	VRSTA SOCVETJA	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	MIVKA	PREORANA ZEMLJA	KDOR TRDO DELA
PUŠČAVSKI RIS								SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE / PEVEC SKUPINE U2			
IME ŠVED. PESNIKA HANSSONA				ARABSKI POLOTOK							
KRATEK, MOČEN GLAS				PRHUTAR / KEMIJSKI SIMBOL ZA NEODIM							
TUJE ŽENSKO IME							RUSKA REKA, OB NJEJ LEŽI SANKT PETERBURG				
TROPSKO DREVO							ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI				

Nagrade na Dobravico, v Brežice in Novo mesto

Žreb je izmed reševalcev 48. nagradne križanke izbral **Antona Lekšeta z Dobravice pri Šentjerneju, Andreja Miliča iz Brežic** in **Marjeto Zaman iz Novega mesta**. Lekšetu je pripadla denarna nagrada, Milič in Zamanova pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do **petka, 22. decembra**, na naslov: **Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom **"križanka 50"**. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 48. križanke

Pravilna rešitev 48. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SPLAVAR, EROTIKA, LEK, LAS, EDAMEC, KANILA, IT, SKOVIK, TAJO, KAPITAL, DAN, LIRA, TIRO, ANITA, BÀROK, DIVIDIRANJE, ATAKAMA, OER.

PIRANESIJEVA NAGRADA

Novo novomeško pokopališče v Srebrničah

S skorajšnjim odprtjem pokopališča v Srebrničah v gozdu ob regionalni cesti Novo mesto-Dolenjske Toplice se bo končalo več kot dvajsetletno urbanistično iskanje primerne, lahko dostopne in dovolj oddaljene lokacije, ki ne bi ovirala nadaljnjega razvoja mesta v svoji bližini. Izbor sodobnega in prostornega pokopališča, ki naj bi služilo svojemu namenu najmanj nadaljnjih trideset oz. petdeset let, je bil opravljen na demokratičen način, to je preko javnega anonimnega natečaja.

Prvonagrajeni projekt je izstopal zaradi predlagane ureditve: pokopališče se prilagodi reliefno razgibanemu gozdnemu terenu, vanj pa se umestita zadržano in umirjeno oblikovana servisni ter poslovilni objekt. Pokopališki značaj je odražal spremenjen odnos do smrti, ki se vse bolj umika v intimni svet svojcev, v svet spominov na umrle, izkazovanje spoštovanja ter ohranjanja pietete na eni strani preko skrbi za družinski grob, na drugi strani pa preko skrbi za celotno podobo pokopališkega prostora. S tem namenom je bil zasnovan prostor, ki ne moti pokopališkega dostojanstva s kričavimi in nastopaškimi nagrobniki, pogosto dimenzioniranimi in oblikovanimi preko vsake meje dobrega okusa, kakršne najdemo na skoraj vseh obstoječih slovenskih pokopališčih. Predstave oblikovalcev o bodočem pokopališču so bile preverjene tudi s pomočjo ankete, opravljene med bodočimi uporabniki pokopališča (RRC Novo mesto, 1990). Vprašani so odgovarjali na različna vprašanja o podobi obstoječih pokopališč, zaželenem načinu pokopavanja, izbirali pa so tudi med ponujenimi fotografijami različnih evropskih primerov sodobnih pokopališč. Rezultati ankete so več kot potrdili na natečaju izbrano pokopališko zasnovo, saj je bilo 39 odst. vprašanih všeč parkovno pokopališče z malo drevja, 35 odst. pa parkovno-gozdno pokopališče z veliko drevja, medtem ko so podobe obstoječih slovenskih pokopališč uvrščali na zadnja mesta.

Predvidene ureditve grobov ter nagrobnikov pokopališča v Srebrničah podpirajo pokopališko zasnovo. Površine bodočih grobov so že zatravljene, tlakovane so tudi že steze med grobnimi vrstami. Takšna ureditev grobov pri nas ni več nenavadna. Prisotna je na pokopališču pri Ptuju pa tudi v okolici Novega mesta: v Smolenji vasi ter v Stopičah je izvedba zatravljenih grobov naletela na veliko odobravanje uporabnikov. Enotna (zatravljena) je samo polovica groba, preostali prostor okoli nagrobnika pa bodo urejali najemniki sami. Gre za pas, namenjen rastlinam, ki jih svojci želijo zasaditi ob nagrobnik. Zaradi bližine sosednjih grobov je predvidena zasaditev omejena na nižje rastline, zlasti cvetje, to je enoletnice, trajnice ter nižjo drevnino: pokrovne grmovnice, npr. cotoneaster, lonicero, spireo ter ostale rastline, običajne za naša pokopališča. Najemniki bodo torej urejali okolico nagrobnika po lastni presoji, lahko pa jo bodo prepustili tudi v urejanje upravljalcu pokopališča. Ta bo sicer vzdrževal skupne tratne površine (tudi grobov), kar ima za posledico vedno urejeno pokopališče, torej tudi tistih grobov, ki jih ljudje več ne obiskujejo in za njih ne skrbijo.

Pravila obnašanja bo določal sprejeti pokopališki red, ki opredeljuje opisane razmere in kljub pomislekom, ki se v zadnjem času pojavljajo v novomeški javnosti, ni nedemokratičen. Osnovni cilj pokopališkega reda je namreč zagotoviti parkovno podobo pokopališča, prevlado urejenih zelenih površin, kar je ob pomanjkanju javnih mestnih parkov v Novem mestu še toliko bolj pomembno. Pokopališče so že med časom gradnje obiskovali številni nedeljski sprehajalci, ki jih bo v prihodnosti še več. Z urejenimi progami mestnega potniškega prometa in avtobusnim postajališčem v Srebrničah bo namreč moč združiti obisk pokopališča in nedeljski sprehod, kar je še posebej pomembno za starejše ljudi, ki so najštevilčnejša skupina obiskovalcev. Zato je urejen tudi stranski vhod nad Škrjanškim potokom iz smeri Drske, Broda in Šmihela, od koder je pričakovati največ sprehajalcev. Na pokopališču je veliko klopi, oblikovanih prav za ta objekt, ter pet osrednjih prostorov z vodnjaki. Lesene stene označujejo in zaklanjajo kontejnerje za odpadke, ob vodnjakih pa se obiskovalci lahko tudi spočijejo, srečujejo ter obujajo spomine na pokojnike.

Medtem ko je vstopni, servisni objekt namenjen upravi in uporabnikom za urejanje vseh formalnosti v zvezi s pogrebom, je poslovilni objekt zasnovan v skladu z vsemi sodobnimi zahtevami pokopaliških služ. Poleg štirih mrliških vežic je ob poslovilni dvorani še nadkrita ploščad in prostor s številnimi stebri, ob katerih se lahko razporedijo vsi, ki so prišli na pogreb. Stebri ponujajo zavetje, ko hoče vsak od obiskovalcev biti sam s spominom na umrlega; kljub množici ljudi omogočajo intimnost v najtežjih trenutkih. Objekt je bil zasnovan tudi s premislekom o poteku pogreba, sprevoda. Medtem ko se obiskovalci od mrliških vežic premaknejo k poslovilni dvorani, uslužbenci prenesejo pokojnika po notranjem hodniku, s čimer se izognemo mučnemu čakanju ter nepotrebni gneči, še posebej ko se odvija naenkrat več pogrebov. Lesa, ki ločuje grobove od prostora poslovilnega objekta, se zaključi s simfoničnimi zvonovi - navčki. Sprevod se prične z otožno melodijo, ki jo na zvonove odigra uslužbenec, nato pa krene sprevod po glavni poti do groba.

Skandinavski tip pokopališča, vse bolj priljubljen tudi v ostalih deželah Evrope, je bil v novomeški anketi izbran kot najprimernejši (po metodi razvrščanja fotografij). Zatravljeno grobno polje, različno oblikovani nagrobniki ter zasajeno cvetje so bili tudi značilnosti slovenskih pokopališč, preden so začeli prevladovati uokvirjeni grobovi s prevelikimi nagrobniki, peščenimi stezami ter cipresami, klimatsko povsem neprimernimi za notranjost Slovenije.

Do popolne podobe pokopališča v Srebrničah bo potrebno počakati še nekaj let, v katerih se bodo izvedene zasaditve razvile do svoje prave velikosti in moči, zato je potrebna strpnost nas vseh. Danes je izvedena samo prva faza predvidenega pokopališča, okoli 8 ha od vseh 36 ha bodočega pokopališča, in še ta ni povsem končana. Zaradi dodatnih del ter sezonskih/vremenskih vplivov bo potrebno dodatno zasaditi gozdni rob, pas med servisnim objektom in regionalno cesto, urediti bo potrebno še avtobusno postajališče ob cesti. Tudi gornji ustroj vseh pešpoti še ni zaključen. Končna izvedba določa peščeno vrhnjo plast s posebno izvedbo asfalta z uvaljanim svetlo sivim, skoraj belim peskom. Pokopališče torej še ni niti dokončano, pa bi ga nekateri že radi spreminjali, in to kljub dejstvu, da mnoge spremembe niso možne, saj je pokopališka zasnova tako kompleksna, da ne dopušča parcialnih rešitev ali celo nespoštovanja naravnih procesov. Vzdrževanje je specifično in samo na prvi pogled zahtevno, prav gotovo pa drugačno od do sedaj uveljavljenega. Parkovno urejeno pokopališče, ki bo v svoji končni fazi merilo dobrih 36 ha, presega celo velikost npr. osrednjega dela ljubljanskega Tivolija, za katerega skrbi posebna vrtnarska služba. Oblikovalci so svoje delo za prvo fazo območja že uspešno zaključili, kar navsezadnje dokazuje tudi nedavno prejeta Piranesijeva (arhitekturna) nagrada za oba pokopališka objekta. Za bodoče upravljalce pokopališča pa se delo šele začenja, saj je pred njimi zahtevna naloga: preseči morajo ustaljeni komunalni način vzdrževanja obstoječih pokopališč in se skrbi za novi objekt posvetiti nadvse profesionalno in odgovorno, kar pa navsezadnje velja tudi za vse uporabnike pokopališča v Srebrničah.

DAVORIN GAZVODA

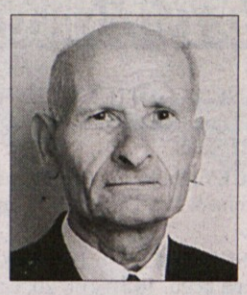

ZAHVALA

Lepo bi bilo romati vse življenje
skozi zeleni gozd in se ne ustaviti.
Biti kot gozdna ptica, ki ne pozna meja.
Biti človek z dobrim, dobrim srcem.
Pravijo mi: To ne bi bilo življenje!
A jaz jim odvrnem:
Mar je življenje resnično le bolečina?

V 73. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ate, stari ate, dedi, brat, tast in stric

JOŽE PRHNE

iz Butoraja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovane prispevke za Dializni oddelek, sveče in cvetje. Posebna zahvala sosedu Marjanu za nesebično pomoč, Društvu upokojencev Rudnika Kanižarica in g. Janku Butala za govore, GD Butoraj, Društvu upokojencev Črnomelj, pevkam iz Doblič, g. Malerič in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Kot da nevidne so roke ljubeče
v večno te slovo objele,
vzdrhtelo trupno je srce,
v odmevih zadnjih pesmi izzvenele.
(M. Kurent)

Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so se v četrtek, 6. decembra 2000, na pokopališču v Gabrijelah tako številno in s toplo besedo, pesmijo, cvetjem, s podarjenimi svečami in svetimi mašami poslovili od naše drage mame, stare mame in prababice

HILDE DEBEVC

se iz srca zahvaljujemo. Še posebej želimo izreči zahvalo njenemu dolgoletnemu zdravniku dr. Božidarju Groboljšku, Domu upokojencev Sevnica in bolnišnici v Brežicah za zadnje zdravljenje. Hvala ti, mama, hvala za življenja, ki si nam jih dala!

Vsi tvoji otroci z družinami

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
vse za dom, družino dala.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je v 68. letu dolge in težke bolezni zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

DRAGICA MILAKOVIČ

roj. Deanovič

iz Jablanic pri Kostanjevici na Krki

Iskreno in od srca se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v žalostnih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni Dragici darovali cvetje, sveče ter jo tako številno spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se župnikoma Ivanuševiču in Vranešiču za lepo opravljen obred, vsem Slovencem in Hrvatom, prisotnim na pogrebu, Radiu Brežice, Đurđi Vranešič za odpete žalostinke pri maši. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoči: mož Pero, sinova Milan in Darko z družinama, sestra Marica z družino in vsi, ki ste jo poznali in imeli radi

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Odšla si tja, kjer ni gorja,
le večna luč je upanja.

V 66. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga žena, mama, stara mama in sestra

ANA VIDMAR

roj. Kastelic

z Vrtače 27

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, cvetje in sveče, za denarno pomoč in za darove za svete maše. Zahvala kolektivu Iskra Semič, Beti Metlika, posebna zahvala višji medicinski sestri Jelki Kastelic za prizadevanje in pomoč v bolnišnici. Zahvaljujemo se g. župniku za pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru, pogrebni službi Kukar in spremstvu ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Še enkrat iskrena hvala vsem.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Mama, nikoli ne boš vedela,
kako sami smo brez tebe in
hkrati ponosni, da bila si naša.

Z bolečino v srcu smo se poslovili od naše najdražje mame, stare mame, prababice in tete

ALOJZIJE PER

roj. Sedlar

iz Stranske vasi 17 pri Semiču

Beseda hvala ni dovolj, da bi mogli izraziti hvaležnost vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom, znancem in sodelavcem Iskre Semič, Centra strokovnih šol Ljubljana, Beti Metlika, Doma počitka Metlika, ki so nam v težkih trenutkih stisnili roko, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in našo drago mamo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Bostiču, dr. Kapšu, osebju Doma starejših občanov iz Črnomlja za lajšanje bolečin v zadnjih trenutkih, dr. Macanu za dolgoletno zdravstveno pomoč, govornicama ge. Angelci Oven in ge. Tončki Mihelčič za poslovilne besede, gospodu župniku za opravljeni obred, pevkam iz Otovca za odpete pesmi, g. Plutu za odigrano Tišino in pogrebni službi Kukar za organizacijo pogrebnih svečanosti. Vsem in vsakemu posebej, ki ste jo imeli radi in sočustvovali z nami, hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Vse do zadnjega si upal,
da bolezen boš ugnal,
a pošle so ti moči
in zaprl trudne si oči.

V 54. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi oče, brat in stric

JOŽE KAMBIČ

iz Ulice 1. maja 6 v Metliki

Ob boleči izgubi dragega očeta se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sostanovalcem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu očetu darovali cvetje, sveče in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Novemu centru Mercator Metlika in ostalim sodelavcem Mercator Metlika, košarkarjem bar Saloon, g. Golešu za poslovilne besede, družinama Štubler in Dragovan za vsestransko pomoč, pevcem iz Novega mesta, izvajalcu Tišine, gospodu župniku za lepo opravljen obred ter g. Piškuriču za lepo organizacijo pogreba. Vsem še enkrat od srca hvala!

Žalujoči: sin Martin, hčerka Tanja, brat Janko, sestre Ivanka, Mimica, Albina, Anica in Jožefa z družinami

tedenski koledar

Četrtek, 14. decembra - **Dušan**
Petek, 15. decembra - **Kristina**
Sobota, 16. decembra - **Albina**
Nedelja, 17. decembra - **Lazar**
Ponedeljek, 18. decembra - **Teo**
Torek, 19. decembra - **Urban**
Sreda, 20. decembra - **Julija**

Lunine mene

18. decembra ob 1.44 – **zadnji krajec**

kino

ČRNOMELJ: 15.12. (ob 20. uri) in 16.12. (ob 18. uri in 20.30) Skozi oko zasledovalca. 17.12. (ob 18. uri in 20.30) Porno film.

GROSUPLJE: 15.12. (ob 17. uri) Jaz, Irena & Jaz. 15.12. (ob 19. uri) Pekel.

IVANČNA GORICA: 14.12. (ob 16. uri) Jaz, Irena & Jaz. 14.12. (ob 18. uri) Pekel.

KOČEVJE: 16.12. (ob 18. uri) Jaz, Irena & Jaz. 17.12. (ob 18. uri) Pekel.

KRŠKO: 14.12. (ob 19. uri) Kokoške na begu. 16.12. (ob 20. uri), 17.12. (ob 18. uri) in 19.12. (ob 19. uri) Mulc. 20.12. (ob 19. uri) Shaft.

METLIKA: 15.12. (ob 18. in 20. uri) Porno film. 17.12. (ob 18. in 20 uri) Skozi oko zasledovalca.

RIBNICA: 16.12. (ob 21. uri) Pekel.

TREBNJE: 15.12. (ob 20. uri) in 17.12. (ob 17. uri) Samo 60 sekund.

VELIKE LAŠČE: 16.12. (ob 19. uri) Pekel.

MALE OGLASE
sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512
Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRTNICE in ZAHVALE
sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko
07/39 30 540
Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:
info@dol-list.si
Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu:
http://www.dol-list.si

ČESTITKE

GABRIJELI GRLICA iz Metlike za odlično opravljen strokovni izpit za bibliotekarja v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani čestitajo vsi njeni. 3140

KMETIJSKI STROJI

CISTERNO za gnojevko, 3200-litrsko, prodam. ☎ (041)654-908. 3138

KUPIM

NEKAJ STAREGA POHIŠTVA kupim (mize, omare, stole, komode, postelje), staro okoli 100 let. ☎ (07)30-45-800, (041)696-263.

GOTOVINA TAKOJ za delnice skladov, podjetij in pokojninskih bonov! ☎ (07)3930262.

KORUZO v storžih ali silirano zrnje kupim. ☎ (07)3075368. 3196

MOTORNA VOZILA

OMEGO 2.0 16 V, prva registracija 1997, prodam. ☎ (041)385-766. 3143

PREPIS VOZIL
041/546-159

RENT-A-CAR kombi 8+1 za prevoz tovora ali oseb, z voznikom ali brez, za daljše najeme ugodni popusti, neomejeni kilometri. ☎ **041/412 532.**

GASILSKI KOMBI IMV, registriran do 10/01, 14.000 km, letnik 1988, prodam. V račun vzamem tudi vino. ☎ (041)375678. 3145

R 5 FIVE, letnik 1995, srebrn, 3V, 68.000 km, ugodno prodam. ☎ (07)3081757. 3154

FIAT TEMPRA 1.6 SX, prva registracija 4/94, 67.000 km, klima, ugodno prodam. ☎ (07)3719800. 3155

SUZUKI BALENO 1.6 GS HB, 3V, letnik 1995, dodatna oprema, prodam za 1.000.000 SIT. ☎ (07)3025938 ali (041)432-012. 3165

FIAT BRAVA 1.6 SX, prva registracija 2/98, z dodatno opremo, prodam. ☎ (07)3085873, po 15. uri. 3173

MOTORNO KOLO skuter 101 S TG 8, letnik 1999, redno vzdrževan, prodam. ☎ (07)3341613, Stane, po 16. uri. 3177

R LAGUNO, letnik 12/96, prodam. ☎ (041)638-600. 3178

OPEL OMEGA 2.0 i, letnik 1988, registriran do 8/01, prodam. ☎ (041)609-023. 3194

POSEST

BIVALNO ZIDANICO v bližini Dolenjskih Toplic prodam. Naslov v upravi lista. 3161

VISOKOPRITLIČNO HIŠO z dvema garažama v Brežicah (Šentlenart), stanovanjske površine 160 m², velikost parcele 1295 m², prodam. ☎ (07)4962705. 3146

PARCELI (pašnik in gozd) med vasema Šentjošt in Hrib in ob glavni cesti ter parcelo (pašnik) v kraju Trbinc pri Mirni prodam. ☎ (07)3047773 ali (031)836-252. 3179

PRODAM

OPAŽ in ladijski pod, smrekov, z dostavo, prodam. ☎ (03) 54 51 082. 2992

VSA NARAVNA ČREVA za koline in druge ovitke za salame in meso dobite vsak dan od 7. do 15. ure, v soboto od 8. do 12. ure. ☎ (01)512-4570. 3068

NERABLJEN plinski štedilnik s kombinacijo pomivalnega stroja prodam. ☎ (07) 3066547, zvečer. 3136

OTROŠKO POSTELJICO, 120 x 70, z jogijem, in športni voziček prodam. ☎ (07)3342390. 3137

GUMI VOZ, 15 col, malo rabljen, prodam. ☎ (01)5626437. 3141

KORUZO v zrnju in rdeče vino prodam. ☎ (07)3073634. 3144

RAZTEGLJIV KAVČ in pisalno mizo prodam. ☎ (07)3346104. 3151

RABLJENA BALKONSKA OKNA in vrata Jelovica, z roletami, prodam. ☎ (07)3051767.

150 LITROV žganja po 600 SIT, lahko tudi manjšo količino, prodam. Janez Bahor, Grič 1, Črnomelj. 3171

KOSTANJEVO KOLJE, dolžine 2.50 m, prodam. ☎ (041)523454. 3174

RAZNO

NOVI TRG - prodam ali oddam vpeljano trgovino, 50 m², primerno za gostinski lokal. ☎ (041)208-773. 414

POLAGANJE keramičnih oblog! ☎ (041) 553-873. 3064

POSLOVNI PROSTOR, 22 m², na Novem trgu v Novem mestu prodam. ☎ (050)628-208 ali (07)3371590. 3129

OPREMLJENO PISARNO, 25 m², v centru Črnomlja, oddam v najem. Mesečno plačilo. Cena 32.000 SIT na mesec. ☎ (07)3567500.

OPREMLJENO in klimatizirano trgovino, 28 m², z lastnim WC-jem, v prvem nadstropju PTC Novi trg v Novem mestu oddam. Primerno tudi za nepremičninsko ali turistično agencijo. ☎ (07)3322042, od 7. do 13. ure.

IZ NARAVE za življenje. Zeliščar Rizvič. Grenin, zeliščne kapljice za želodčne in črevesne bolezni ter bolezni prostate in hemeroide. ☎ (041)886-345, non-stop. 3162

ZDI SE, da ljudje samo še za zdravje nekaj dajo. ☎ (02)3203079 ali (041)666311. 3170

OBVESTILO

Spoštovane paciente, prijatelje in poslovne partnerje obveščam, da se je Zasebna ordinacija spl. medicine dr. med. Krešimir Macan iz Zdravstvenega doma Črnomelj preselila v nove prostore na Zadružno 38 (Novi poslovni center Begrad – poleg lekarne). Urnik in telefonske številke so nespremenjene.

Ambulanta bo z delom pričela v ponedeljek, 18.12.2000.

Obenem se zahvaljujem podjetju Begrad za gradnjo in vsem, ki so pripomogli pri opremljanju ambulante.

Dobrodošli v novi ambulanti!

dr. Krešimir Macan

Vestalka, s.p.
VEDEŽEVANJE
S 30-LETNIMI IZKUŠNJAMI
090-41-18
185 SIT/min

RAZPRODAJA DELAVSKE OBUTVE

INTER TOB, tovarna obutve, d.d., v stečaju, ponovno prireja **veliko razprodajo delavske obutve** po tovarniško znižanih cenah.

Razprodaja bo v prostorih skladišča tovarne v Bršljinu, **od 14.12.2000 do razprodaje**, v času **od 8. do 15. ure.**

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: *Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.* Direktor: *Drago Rustja*
Uredništvo: *Jožica Dorniž (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar*
Izhaja ob četrtkih. *Cena izvoda 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 2. polletju 5.460 tolarjev, za upokojence 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.*
Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.
Oglasi: *Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV.*
Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.
Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: *52100-601-59881.*
Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: *970-7100-4405/9.*
Naslov: *Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.*
Telefoni: *uprava 07/39 30 500, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508* in *39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504* in *39 30 506.*
Telefaks: *07/ 39 30 540.*
Elektronska pošta: *info@dol-list.si* Internet *http://www.dol-list.si*
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.
Računalniški prelom in filmi: *Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.*
Tisk: *DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.*

ROLETARSTVO
BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/ 30 80 210
040/ 202 868

FRIZERSKI SALON (z možnostjo opravljanja kake druge dejavnosti) v Novem mestu oddamo v najem.
☎ 07/33 73 460.

VEDEŽEVANJE
RADIESTEZIJA
TAROT
ERIK
090-43-59
090-52-19
185 SIT/min

TESNENJE oken in vrat s silikonskimi tesnili. Velik prihranek pri ogrevanju. Izvajam tudi vsa mizarska popravila. Tel. **07/33 22 750**, GSM **041/242 701**.

ERNEST COMPANY d.o.o.
Ivana Roba 30 a, Novo mesto
Izleti s sodobnim avtobusom doma in v tujini!
☎ 07/33 77 520

Sprejem za **POP TV, Kanal A, VAŠ KANAL** in **druge TV** programe **uredim in izboljšam. Nudim analogne in digitalne satelitske sisteme.**
Antene Zupančič
Tel. **041/542 020**

DEŽURNE TRGOVINE

V **soboto, 16. decembra,** bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- **Novo mesto:** od 8. do 20. ure: Mercator center Cikava

od 7. do 13. ure: Blagovnica Žabja vas
- **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Samopostrežba

V **nedeljo, 17. decembra,** bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- **Novo mesto:** od 8. do 12. ure: Mercator center Cikava

od 8. do 11. ure: Samopostrežba Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova
- **Straža:** od 8. do 11. ure: Market
- **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba

POSLOVNI PROSTOR, 22 m², na Novem trgu v Novem mestu prodam. ☎ (050)628-208 ali (07)33 71 590. 3190

POSLOVNI PROSTOR, 50 m², na Šmarješki 28 v Novem mestu oddam. ☎ (041)643-974.

NUJNO protrebujem nekoga za pomoč dvakrat tedensko pri čiščenju hiše v Trebnjem. ☎ (041)679-264. 3198

SLUŽBO DOBI

DELAVCA z elektrošolo ali delavca za priučitev, starega 20 do 35 let, komunikativnega, zaposlimo. ☎ (041)696-378. 3131

KUHARSKO POMOČNICO s prakso iščemo za delo v znani gostilni v Ljubljani. Pogoj: gostinska šola, smer kuhar. Vse ostalo po dogovoru. ☎ (031)651-499. 3135

Smo uspešen kolektiv, ki se ukvarja s prodajo nemških izdelkov. Če želite izvedeti več, potem pokličite **01/500-41-62**.

V GOSTILNI zaposlimo natakarico, honorarno pa mlajšo upokojenko za čiščenje poslovnih prostorov. ☎ (07)3081344. 3150

TABAKUM, d.o.o., trgovina s kmetijsko mehanizacijo Novo mesto, Podbevškova 5, zaposli prodajalca. Sprejemamo pisne ponudbe.

V OKREPČEVALNICI Cukero, Šentjernej, takoj redno ali honorarno zaposlimo natakarico. ☎ (041)650-287. 3160

REDNO ZAPOSLIMO dekle za delo v kava baru v Novem mestu. ☎ (041)403-298. 3182

SUZUKI
- prodaja vozil
- servis vozil
- vulkanizerstvo
- kleparstvo
- ličarstvo

Avtomehanika Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 07/30 24 791
A K C I J A
Baleno 1.3 GL/HB
popust 250.000 SIT
+ gratis klima

PRIKUPNO DEKLE ali FANTA iščemo za delo v šanku v eni od novomeških okrepčevalnic. Omogočimo opravljanje pripravništva. ☎ 07/33 22 765 ali 041/628 385.

STANOVANJA

SOSTANOVALKO študentko sprejmem v dvoposteljno sobo. Možnost kuhanja. Cena 15.000 SIT. ☎ (01)429-1069. 3132

ENOSOBNO STANOVANJE na Smrečnikovi ul. v Novem mestu prodamo. ☎ (031) 569-248. 3169

MLAJŠI DRUŽINI oddam v najem dvosobno stanovanje v Novem mestu. ☎ (07) 3325876. 3176

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE, 68 m², v četrtem nadstropju v Novem mestu prodam. ☎ (07)3023063. 3195

ŽENITNE PONUDBE

FANT, star 25 let, išče dekle, staro do 25 let, za skupno življenje. ☎ (031)587-927. 3147

33-LETNI FANT želi spoznati dekle ali mamico za skupno življenje na kmetiji. ☎ (041)392-735. 3180

ŽIVALI

PRAŠIČE, 100 do 200 kg, prodam. ☎ (07)324625. 3130

KRAVO za zakol, staro 5 let, prodam. ☎ (07)3076636. 3133

KRAVO FRIZIJKO s prvim teličkom prodam. ☎ (041)654-908. 3139

PRAŠIČE, težke okrog 150 kg , prodam. ☎ (07)3326-275.

TELIČKO SIVKO, staro 10 dni, in prašiča, 100 in 130 kg, krmljena z domačo hrano, prodam. ☎ (07)3081414. 3142

PRAŠIČA, težkega 150 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. ☎ (07)3082310.

PRAŠIČA, domača krma, in telico sivko, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (01)7807139.

PRAŠIČE, 100 do 150 kg, prodam. ☎ (07)3081632. 3157

2 PRAŠIČA, 170 do 180 kg, domača krma, prodam. ☎ (07)3081163. 3158

4 PRAŠIČE, težke po 110 kg, in pujske po 20 kg prodam. ☎ (07)3075144. 3159

PRAŠIČA, 150 kg, domača hrana, prodam. ☎ (07)3085699. 3163

PRAŠIČA, težkega 160 kg, domača krma, prodam. ☎ (07)3085927. 3164

PRAŠIČE, težke 150 do 170 kg, prodam. ☎ (07)3082078. 3167

PRAŠIČE, 120 do 160 kg, prodam. ☎ (07)3091232 ali (041)929723, popoldan.

RJAVE JARKICE pred nesnostjo prodajamo. Ramovš, Šentrupert, ☎ (07)3040189 ali (041)542-756. 3175

MLADO KRAVO, tretjič brejo, simentalko, dobra mlekarica, prodam. ☎ (07)3465251.

PRAŠIČE, 100 do 150 kg, prodam. ☎ (07)3081879. 3183

KRAVO simentalko prodam. Pečjak, Črmošnjice 49, Stopiče. 3184

PRAŠIČA, težkega 180 kg, in jugo koral 45, letnik 1989, prodam. ☎ (07)3071561. 3185

BIKCE simentalce, 250 kg, prodam. ☎ (07)3077044. 3186

PRAŠIČE, težke do 120 kg, prodam. ☎ (031)259-488. 3187

PRAŠIČE, 100 do 140 kg, in cviček prodam. ☎ (07)3077154, po 15. uri. 3188

PRAŠIČE, težke 100 do 120 kg, prodam. ☎ (07)3325308. 3189

ČRNO-BELO TELICO v sedmem mesecu brejosti, priznanega porekla, prodam. ☎ (07)3073327. 3191

PRAŠIČA, 170 do 200 kg, domača hrana, in 3 prikolice gnoja prodam. ☎ (07)3073361.

3 PRAŠIČE, 140 kg, in odojke, domača krma, prodam. ☎ (07)3091111. 3197

PRAŠIČA prodam. Možen zakol na domu. ☎ (041)929-080. 3156

2 PRAŠIČA, težka 120 kg, krmljena z domačo hrano, prodam. ☎ (07)3071251, popoldan.

salon za pse
Budja - Ul. talcev 12 - Novo mesto
☎ 07/33 24 377

RADIO BREŽICE
na 88,9 in 95,9 MHz

Verjemite ali ne...
RADIO OGNJIŠČE
Krvavec 104,5 | Kum 105,9

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal
s Trdinovega vrha **na kanalu 41**

RADIO SRAKA
94,6 MHz

CELOVITO URESNIČEVANJE GOSTINSKIH PROSTOROV

Uspešen in dinamičen kolektiv
OPREMLJANJE PROSTOROV **JAKOPIN** NOVO MESTO
vabi k sodelovanju
sodelavca/ko za področje projektiranja interierjev v gostinskih obratih in hotelih

Od vas pričakujemo:
- V. ali VI. stopnjo gradbene ali lesne smeri,
- smisel za ustvarjanje, oblikovanje in estetiko,
- smisel za prostorno orjentacijo in dizajniranje,
- znanje AUTOCADA,
- komercialna znanja,
- znanje svetovnega jezika,
- zaželene delovne izkušnje.

Ponujamo:
- delo v urejenem okolju,
- timsko delo,
- nastop dela je možen takoj.

Vaše prijave z dokazili pričakujemo v 14. dneh po objavi na naslovu: **KADROS, Podjetje za kadrovske storitve in kadre, Prešernov trg 4, 8000 Novo mesto.**

LERAN

Novo mesto
Lebanova 24

http://www.leran.si
e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940
07/33 79 941
faks: 07/33 22 282
mobitel: 0609/633 553
041/633 553

Prodamo:

- **HIŠE:** na Ajdovcu (okolica), na Bučki, v Črnomlju, na Dobravi, v Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Gor. Brezovici, Jagodniku, v Krškem, Metliki, Mokronogu (in okolici), Novem mestu (in okolici), na Otočcu, v Semiču, Sevnici (okolica), Straži, Šentjerneju (okolica), Škocjanu, Viru pri Domžalah, Žužemberku;
- **STANOVANJA:** v Kostanjevici, Krškem, Ljubljani, Novem mestu, Smolenji vasi, Straži, Trebnjem;
- **VIKENDE:** v Brestanici (okolica), Dol. Kotu pri Dvoru, Gor. Suhadolu, Novem mestu (okolica), Podbočju (Šutenski Vrh), Straži, Šentjerneju (okolica), Škocjanu (okolica);
- **GRADBENE PARCELE:** v Črnomlju, Tuševem Dolu, Mirni Peči, Mokronogu, Novem mestu, Šentjerneju (Groblje), Šentrupertu (Vrh), Šmarjeških Toplicah;
- **POSLOVNE PROSTORE:** v Črnomlju (pizerija, diskoteka), Dolenjskih Toplicah (središče), Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center), Straži in drugod;
- **POSLOVNO-STANOVANJSKE OBJEKTE V OBRATOVANJU:** v Šentjerneju (Dol. Vrhpolje: gostilna in stanovanje), Novem mestu (gostilna);
- **KMETIJE:** v Beli krajini (pri Semiču), Jagodniku, Šentjerneju (okolica), Šentrupertu (okolica), Trebelnem (okolica), Trebnjem (okolica).

Oddamo:

- poslovne prostore, gostilno in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite se na sedežu podjetja ali nas pokličite.

VOLKSWAGEN
AKCIJA!
Do
300.000 SIT
UGODNEJE!

Avtohiša Berus
Tel. **07/37 19 800**

PROTEKT
P
NOVO MESTO

Podjetje za varovanje premoženja in oseb, d.o.o.
Novo mesto, Seidlova 5
tel.: 07/3 325 325
faks: 07/3 917 305

DOLENJSKI LIST

Propagandne oglase v Dolenjskem listu
lahko naročite na telefonsko številko
07/39 30 514 in **041/623 116**
ali na faks številko
07/39 30 540!

www.simobil.si ● 080 40 40

SI MOBIL d.d., Smartinska 134b, 1000 Ljubljana

Čas je na moji strani!

Sveženj **SENIOR** za aktivno jesen življenja.

FOTO: BUENOS DIAS

- **brez priključnine**
- mesečna naročnina samo **1000 SIT**
- izbrane številke kličete **40 % ceneje** (040.prijatelji)

NOKIA 5110
1000 SIT

Vsem, ki boste naročniško razmerje za novi sveženj **SENIOR** sklenili za 18 mesecev*, ponujamo enostavno obvladljiv, a učinkovit telefon **Nokia 5110** za samo **1000 tolarjev**.
Z zadnjim odrezkom od pokojnine lahko naročniško razmerje za sveženj **SENIOR** sklenete v SI.MOBIL centru ali pri SI.MOBILovih pooblaščenih prodajalcih. Telefon vam bomo poslali po pošti in za vas poravnali poštnino. Ponudba velja do 31. januarja 2001 oziroma do razprodaje zalog.

* Če pogodbo prekinete predčasno, doplačate 45.000 tolarjev razlike v ceni aparata. Vse cene vključujejo DDV.

GSM: 040

SI.MOBIL

ZAHVALA

Sporočamo, da je v 83. letu starosti umrl

LEOPOLD BOŽIČ

slaščičarski mojster v pokoju

Od pokojnika smo se poslovili 7.12.2000. Zahvaljujemo se Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto in Domu starejših občanov Novo mesto za nego, ki so mu jo nudili.

Žalujoči: vsi njegovi

Prodajni center podov
PCP PUREBER d.o.o.
PARKETARSTVO
Foesterjeva 10, Novo mesto

STUDIO
103.0 MHZ

RADIO
94,9 Mhz
VESELJAK

DOLENJSKI LIST
Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:
- **picami**
- **hamburgerjem**
- **giricami**
- **pomfritom**
- **sladoledom**
- **ledeno kavo**
- **sadnimi kupami**

in raznovrstnimi pijačami.

☎ **07/ 33 21 878**
Vabljeni!
DOLENJSKI LIST

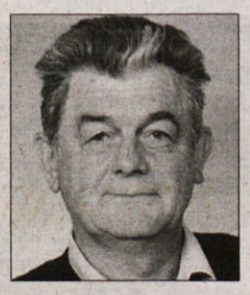

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi

JOŽE MAJERLE

iz Jelševnika 5

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem, lovcem in gasilcem, govornikoma za poslovilne besede in pogrebnim storitvam Hiti za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ **Upokojenec:** da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

_____

_____ **Pošta:** _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: **2000**

Kraj: **Datum:** **Podpis:**

PORTRET TEGA TEDNA

Vladimira Škof

Vladimira Škof iz Metlike si je od nekdaj želela postati učiteljica. Že pri igri je hotela biti vedno učiteljica in če ji otroci niso dovolili, se raje ni igrala. Zato ne čudi, da med najbolj srečne dni v svojem življenju šteje tisti avgustovski dan leta 1956, ko je kot štirinajstletno dekletce naredila sprejemni izpit na novomeškem učiteljišču.

Ko je končala srednjo šolo, je verjela, da so otroci in šola najpomembnejše v življenju in tako meni še danes, skoraj štiri desetletja pozneje. Prepričana je, da so to temelji in če so dobri, gre razvoj v pravo smer. Zagnano - ta zagnanost je ni minila do današnjih dni - so jo kot štipendistko metliške občine poslali na prvo službovanje na Sela pri Jugorju. Bila je edina začetnica na šoli, ki je učila dopoldne 3. in 4. razred, popoldne pa prva dva. Hkrati pa je bila tudi upraviteljica, ki se je med debelimi zidovi stare šole z zastarelo opremo in skromnimi pripomočki morala znajti, kakor je vedela in znala. Po treh letih je odšla na osnovno šolo Suhor, kjer je bila šest let poleg poučevanja tudi ravnateljica, opravljala je tajniške posle, vodila računovodstvo ter vpisala študij na Pedagoški akademiji. A najbolje se je počutila prav v razredu. "Čeprav se morda sliši čudno, sem se veliko naučila prav od otrok, predvsem vaških, preprostih, poštenih, iskrenih. Za njih pa je bilo pomembno, da sem jim znala prisluhniti in sem jih razumela," je spominja.

Pa vendar je po dvanajstih letih poučevanja, ki ga je zaključila na metliški osnovni šoli, odšla iz razreda. Ko so ji ponudili službo na Zavodu za šolstvo v Novem mestu, je vedela predvsem dvoje: da se šolstvu ne želi odreči, da pa bo zaradi težav z glasilkami delo v razredu težko zmogla. Najbrž pa niti slutila ni, da bo tam ostala kar 23 let, vse do upokojitve.

Čeprav je bila Vladimira uradno pedagoška svetovalka za razredni pouk - pozneje je namreč na filozofski fakulteti končala še študij pedagogike - je sodelovala v številnih novih projektih, ki so jih uvajali v osnovno šolstvo. Pri tem so ji še kako prav prišle izkušnje iz podeželskih šol. Predvsem pa je bilo pomembno, da je bila na vsakem koraku povezana z otroki. V Metliki se je njeno brezplačno delo prepletalo predvsem v kulturi in občinski zvezi prijateljev mladine, kjer so na pobudo SZDL prav po njeni zaslugi leta 1982 znova oživili delo. Od takrat je Škofova tudi predsednica te organizacije, ki ji zlasti zadnja štiri leta, odkar je v pokoju, namenjala veliko časa. "Od prvega dne zaposlitve sem morala imeti veliko organizacijskih sposobnosti, ki mi še danes pridejo zelo prav. Denarja iz občinskega proračuna za našo pestro dejavnost še zdaleč ni dovolj, zlasti pa ga potrebujemo veliko decembra, ko obdarujemo otroke in jim pripravimo številne prireditve. Sreča, da se še najdejo pokrovitelji, ki se zavedajo, da je potrebno narediti kaj tudi za najmlajše," pravi Škofova, ki se marsikdaj ob zaključku leta vpraša, kako je lahko naredila toliko v enem letu, v enem življenju. Zraven je namreč povsod, kjer so otroci, bodisi pri otroškem ekstemporu, pustovanju, izmejavi otrok iz pobratenih občin, tednu otroka in še kje. Skratka, je velik deloholik. A ne pozabi omeniti številnih prostovoljcev, brez katerih vsega tega ne bi bilo. Prav tako je hvaležna zaposlenim na šolah v metliški občini, vrtcu in Ljudski knjižnici. A tudi družini, v kateri je vedno našla oporo pri svojem razvejanem delu.

Čeprav je dobila veliko priznanj za pedagoško delo, v ZPM in na področju prometne vzgoje, ji največ pomeni plaketa kot najvišje občinsko priznanje, ki ga je prejela ob nedavnem metliškem občinskem prazniku. Ne le zato, ker ima rada Metliko, temveč tudi zategadelj, ker je priznanje dokaz, da vedno le ne drži, da nihče ni prerok v lastni deželi.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

PRVENEC DESERT FOXA - Konec prejšnjega tedna sta pri založbi Play records izšli prva zgoščenka in kaseta belokranjske skupine Desert fox. Na sliki: Bojan Macele - kitara, Miran Jelenič - kitara, Gregor Malnarič - bas kitara, Sergej Čas - vokal in Tadej Macele - bobni.

Belokranjci z novo zgoščenko

Obetajo več koncertov, nastop v sobotni noči na TV Slovenija, dva videospota...

SEMIČ - Skupina Desert fox, ki prihaja iz Semiča, je pred kratkim izdala prvo zgoščenko in kaseto z naslovom Obstoj. Začetki delovanja segajo že v leto 1990, ko je zasedba nastopala predvsem na lokalni ravni, dve leti kasneje pa je bila že kot predskupina na turneji Sokolov. Sledil je nastop na 1. rock festivalu v Mariboru, temu pa vrsta uspešnih koncertov. Leta 1993 je skupina zaradi kadrovskih težav prenehala z aktivnim delovanjem. Lani sta ustanovna člana skupine Sergej Čas in Bojan Macele zasedbo obnovila in s tremi novimi člani ponovno začela nastopati in snemati nove skladbe.

Fantje so lani nastopili na festivalu Rock Otočec, letos maja v oddaji Orion, kjer so se s pesmijo Cestni deček z najvišjo oceno strokovne žirije uvrstili v zaključno oddajo, ki bo maja prihodnje leto, letos poleti pa so se s skladbo Ko valovi zašumijo predstavili tudi na festivalu MMS 2000. Na zgoščenki in kaseti, na kateri je sicer deset pesmi, je tudi skladba Črni angel, ki se je na radijskih postajah že dobro prijela, pa tudi novo posneta starejša uspešnica Zbudi se, ki je bila na Radiu Krka uspešnica tedna.

Fantje so pesmi posneli v zadnjem letu v studiu RSL Novo mesto, pri snemanju so poleg članov skupine sodelovali tudi Tomaž Maras - Mot (koproducent), TJ Tokac (spremljevalni vokali) in Dušan Obradinovič - Obra (tolkala). Avtorja glasbe sta Bojan Macele in Sergej Čas, slednji je prispeval tudi besedila. Sicer pa bosta 19. decembra v K4 v Ljubljani in 23. decembra v organizaciji kluba belokranjskih študentov dva promo koncerta. Več koncertov bo prihodnje leto. Februarja bo skupina Desert fox s 40-minutnim koncertom nastopila na Televiziji Slovenija v Sobotni noči, fantje pa so z mislimi že pri snemanju dveh videospotov in nove zgoščenke, ki naj bi začela nastajati naslednjo jesen.

T. J. G.

Pomoč s knjigo

Akcija Življenje je močnejše od plazu

Fotograf in avtor več fotografskih monografij Bogdan Kladnik je pobudnik akcije Življenje je močnejše od plazu, s katero želi pomagati pri odpravljanju škode, ki jo je v Logu pod Mangrtom povzročil zemeljski plaz. V sodelovanju z vsemi knjigarnami Mladinske knjige v Sloveniji - na Dolenjskem je v Novem mestu - ponuja po posebni ceni 3.000 tolarjev fotografsko monografijo Soča, celoten izkupiček od prodaje pa je namenjen prebivalcem krajevne skupnosti Log pod Mangrtom. Akcija bo potekala, dokler knjiga ne bo prodana, javnost pa bo o zbranem denarju obveščena v javnih medijih.

Hiša domačih dobrot

Od sira, mesa in drugega - V začetku leta bo odprt kmečki turizem - Tudi možnost večdnevnega bivanja

GORENJE GRADIŠČE PRI ŠENTJERNEJU - Na domačiji Krhinovih v Gorenjem Gradišču, ki je bila nekaj rodov nazaj med največjimi na šentjernejskem polju, bo v začetku prihodnjega leta zaživel kmečki turizem. Pravzaprav to na tej kmetiji ne bo nekaj povsem novega, saj so, kot pravi Janez ali Žan po domače, že pred petimi leti poskusili s to dejavnostjo, a v manjšem prostoru. In ker v njihovem koncu tovrstne ponudbe ni ravno na pretek, doma pa znajo pridelati in izdelati veliko domačih dobrot, ki bi jih bilo vredno prodati, je bila ideja o kmečkem turizmu prav na mestu.

Ker je v domačem hlevu vedno okoli 25 glav živine, od tega slaba polovica krav mlekaric, ki dajo dnevno za oddajo od 80 do 100 litrov mleka, sta se Žan in njegova žena Marta odločila, da nadaljujeta tradicijo Žanove mame, ki je znala narediti dober sir. Tako tudi sedaj izpod Martinih rok pogosto nastane kak hlebec za domačo uporabo ali pa za prijatelje in sorodnike. V svinjakih je okoli 20 prašičev, tako da je mesa vedno dovolj, seveda tudi suhomesnih izdelkov, ki jih izdelujeta Žan in njegov oče.

"Goste bomo postregli le z domačo hrano, kuhano in suho, pa seveda z domačim vinom ali sokom. Sicer bo turizem bolj namenjen naročenim skupinam ob koncu tedna, a tudi posamični nenapovedani gostje bodo dobrodošli," pravi Žan, ki je poln načrtov. Tako bo v veliki in predelani ter obnovljeni hiši, ki nosi letnico 1888, kmalu končana večja soba, v kateri bo prostora za en avtobus gostov, kuhinja je že nared, prav tako sanitarije, v načrtu pa je še ena večja dvorana za zaključne skupine, na primer za ohceti. Pripravlja tudi dve sobi, v katerih bo lahko prenočilo 5 ali 6 gostov, ki bi lahko v tem kraju preživeli tudi nekaj dni. "Ali pa pri vikendu v Vinjem vrhu, kjer je na primer odlična točka za pešpot do Šmarjeških Toplic. Gost bo lahko pri nas preživel aktivne počitnice, tudi z vključevanjem v delo na 14 hektarjev veliki kmetiji ali v vinogradu, kjer imamo 2200 trt," pripoveduje Žan. Sicer pa dela pri Krhinovih nikoli ne zmanjka, posebno še zato ne, ker so načrti veliki. Sreča pa je tudi ta, da je tu še pomoč hčera: mlajše Ane, ki obiskuje 6. razred, in Urške, ki se bo za poklic izšolala v gostinski šoli.

T. J. G.

ŽAN IN MARTA KRHIN - Še to zimo naj bi pri Krhinovih zaživel kmečki turizem. Prostor namreč že dobiva končno podobo. (Foto: T. J. G.)

MIKLAVŽ OBDARIL TROJČKE IN ČETVERČKE - Dobrotnik otrok sv. Miklavž je s pomočjo Rotary kluba Novo mesto že sedmo leto zapored obiskal dolenjske trojčke in Biharjeve četverčke. Miklavž, ki ga je na predvečer praznika na gradu Otočec pričakalo sedem družin, je po ogledu lutkovne igrice šmarjeških osnovnošolcev obdaril dvaindvajset otrok, starih od 4 do 14 let, starši pa so od predsednika novomeškega kluba Vlada Petroviča prejeli kuverto z denarnim darilom. Kot je ob tem povedal, želijo o teh otrocih razmišljati tudi v prihodnosti, takrat ko bodo dijaki in študentje. Novomeški klub je edini v Sloveniji, ki tako obdarja in skrbi za trojčke in četverčke, zato upajo, da bodo njihovemu zgledu sledili tudi ostali slovenski rotarijci. Po obdaritvi so se najstarejši otroci udeležili še miklavževega večera, ki sta ga pripravila Rotary klub Ljubljana in Televizija Slovenija. (Foto: M. Žnidaršič)

Decembrske jagode

KOČEVJE - Milan Novak in Ljiljana Grm iz Kočevja sta bila nemalo presenečena, ko sta v ponedeljek na robu mešanega gozda ob cesti Kočevje-Novo mesto nabrala šopek gozdnih jagod. Okrog je bilo še veliko rdečih sadežev, ki so se lesketali na cvetoči jasi. Čeprav so jagode brez sladkega okusa, pa so bile po velikosti ter barvi listja in sadeža povsem enake kot letne gozdne jagode. Muhasta narava se je torej poigrala tudi na Kočevskem, ki zaradi velike poraščenosti sicer slovi kot izredno mrzlo območje s zapoznelo vegetacijo. Te dni ponekod brsti tudi zgodnje spomladansko drevje, toplo vreme pa spodbuja rast jesenskih solat, vrtni travniki so temno zeleni kot sredi leta. Ob koncu prejšnjega meseca je v okolici Ribnice pri pospravljanju listja na robu dvorišča domačina celo pičila kača.

Posavski sadjarji za Log pod Mangartom

SEVNICA - Predsednik Posavskega sadjarskega društva, Sevničan Boris Orešek, nam je povedal, da bodo tudi med božičnimi prazniki odpeljali posavski sadjarji solidarnostno pomoč za v katastrofalnem plazu prizadete prebivalce Loga pod Mangartom. Društvo je namreč zaznalo zelo ugoden odmev ob prvi akciji pomoči, ko so iz Posavja v Bovec pripeljali prvih 100 zabojčkov različnega sadja, ki so ga prispevali posavski sadjarji za t.i. Miklavžev solidarnostni paket za prizadete prebivalce Loga pod Mangartom. Orešek pravi, da so med letošnjo državno razstavo sadja in cvetja v Posavju navezali tesnejše stike z Ložani, zato je njihova solidarnostna akcija za pomoč v stiski ljudem ob naši zahodni meji stekla še toliko bolj spontano. Za prevoz prve pošiljke pomoči Ložanom je poskrbela Jedrska elektrarna Krško.

NE MENIJO SE ZA KOLEDAR - Čeprav se še ni začela zima, narava že vstopa v pomlad. Tu in tam so se na kakšni vrbi že odprle mačice, kot so sporočali neutrudni sprehajalci, pa so po Gorjancih že pred nekaj tedni nabirali teloh. Rastline sicer ne vedo za mednarodno konferenco o klimatskih spremembah, niti za to, ali so države uspešne pri dogovorih o zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov. Zaznajo pa, kdaj je toplo, in takrat poženejo in se razcvetijo. Vprašanje o tem, ali gre za učinek tople grede ali navadno muhasto vreme, prepuščajo ljudem. (Foto: B. D. G.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Do kdaj podaljševanje dela za določen čas v nedogled? - Na kupu ob soteškem pokopališču ni kosti, na razprodaji v Inter Tobu pa ne čevljev za manj kot 5 tisočakov

Bralka iz šentjernejskega konca je začetek začinila dežurstvo minuli četrtek z delavsko problematiko. "Kdaj bo ministrstvo za delo pripravilo zakon, ki bo onemogočal podaljševanje dela za določen čas v nedogled? Ali inšpektorji vedo, kaj delajo v nekaterih podjetjih, na primer na Cestnem podjetju v Novem mestu?" je spraševala. Po njenih izkušnjah delavcem, ki med letom delajo tudi po 10 ur na dan, mesec dni pred novim letom prekinejo delovno razmerje in jih pošljejo na zavod za zaposlovanje. S tem jih prikrajšajo za nadomestilo za brezposelnost, ki bi jim pripadalo šele po letu dni neprekinjenega dela.

Naročnici iz Bele krajine, njena družina je zvesta Dolenjskemu listu že vse od začetka, smo svetovali, da lahko z odrezkom od pokojnine uveljavi popust za upokojence v naši naročniški službi.

Gordana iz Metlike se je jezila, ker smo objavili fotografijo o nepravilno parkiranih avtomobilih ob športni prireditvi v tamkajšnji telovadnici, medtem ko o svetlih plateh prostovoljnega dela v Športnem društvu Metlika ne poročamo. Kot smo preverili, na športnih straneh našega časopisa v resnici redno objavljamo rezultate njihovih turnirjev. Fotografija v časopisu pa tudi ni bila zaman: Ob zadnji prireditvi so obiskovalci parkirali na asfaltiranem igrišču namesto ob cesti, kjer so ovirali in ogrožali promet.

Pred več kot petimi leti se je na starem pokopališču pri cerkvi sv. Erazma v Soteski podrlo obzidje, ki so ga sicer prenovili, pri pokopališču pa je ostál kup kamenja in gramoza. **Faran iz Soteske** je prepričan, da so vmes še vedno kosti pokojnikov, kar je videlo že več ljudi. Kot je povedal topliški **župan Franc Vovk**, je zid ob pokopališču že lep čas popravljen, res pa je ostal tam kup, ki kazi izgled, pogosto pa služi kar za odlaganje odpadkov. Pravi, da posmrtnih ostankov na kupu zagotovo ni, res pa bodo morali poskrbeti, da bodo kup pospravili.

Franci iz Krškega priporoča policistom, naj gredo lovit večje ribe, da jim ne bodo bežale čez mejo, namesto da se ukvarjajo samo z malimi, takimi, kot je on, ki je oni dan med vožnjo od Gmajne do Rake sekal ovinek. Tokrat smo slišali lepo besedo za novomeško porodnišnico, še posebej za doktorja Staneta Mijajloviča ter za vse sestre in strežnice v ekipi. Izredno dobre izkušnje z njimi je imela L. Dežman iz Novega mesta. **Slava iz okolice Kostanjevice** pa je pošiljala predsednika vlade dr. Drnovška v bolniško ali celo v pokoj, a bo verjetno o tem odločal on sam ali vsaj njegovi zdravniki.

Jezno in ogoljufano se je počutila **Maja iz Novega mesta**, ki je pred tednom dni poslušala reklamo na radiu in šla na razprodajo čevljev v Inter Tob. "Delavskih čevljev, ki so bili po mojem mnenju še škartirani in vsi od lepila, nisi dobil pod 5.000 tolarji. Zdi se mi, da to ni razprodaja. Ni čudno, da so se kupci samo obračali," je dejala.

B. D. G.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

*Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki **07/ 39 30 522** vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.*

Zaradi varjenja zagorel avto

KRŠKO - 21-letni A. V. iz okolice Krškega je v delavnici z varilnim aparatom varil blatnik na svojem avtu. Vnela se je notranja obloga, nato pa je ogenj zajel celo vozilo. Požar, v katerem je nastala materialna škoda za okrog 80 tisoč tolarjev, so lokalizirali trije gasilci poklicne gasilne enote iz Krškega.